DE PRAEPOSITIONUM IN ARISTOTELIS POLITICIS ET IN ATHENIENSIUM POLITIA USU.

DISSERTATIO ACADEMICA,

QUAM

VENIA AMPLISS. PHILOS. ORDINIS ACADEMIAE ALEXANDREAE

PUBLICE DEFENDET

EDVIN HAGFORS.
Mag. philos.

in auditorio hist. philol. die 21 m. Maii 1892.
h. a. m. s.

HELSINGFORSIÆ.
EX OFFICINA TYPOGRAPHICA SOCIETATIS LITTERARIAE FENNICAE.
1892.

Printed in Finland.

Ad libellum de Atheniensium Politia, recens inventum a Kenyone primum in vulgus editum, quum in operibus Aristotelis lectitandis tum ipsum versarer, magna cum exspectatione accessi. Neque enim nesciebam illum libellum in eorum numerum esse referendum, quos ad communem vulgaremque hominum intellegentiam ab Aristotele accommodatos esse tradunt, hos autem in abditis artium disciplinis ratione ac via tradendis versari. Atque quum difficile, contortum, pressumque sermonis Aristotelei genus ex his cognitum haberem, iam sperabam fore ut in illo libello eum viderem Aristotelem, quem veterum multos scriptorum, Ciceronem praesertim et Quintilianum, summis eloquentiae laudibus extulisse notum est. Itaque novum libellum legens in sermonem et dicendi genus maxime animum intendi, ut quibus rebus hoc dicendi genus ab illo differret cognoscerem. Ad quam rem eo magis adductus sum, quod in Aristoteleo sermonis genere cognoscendo et cum ceterorum scriptorum usu comparando viri docti non ita elaborarunt, ut non aliquid restaret, de quo et utile esset quaerere et iucundum. Accessit quod inter viros doctos dissensio exstiterat de origine novi libelli, quem ab Aristotele ipso conscriptum esse alii non dubitant, alii negant. Ad quam rem cognoscendam, si huius libelli sermonem cum Aristoteleo sermonis genere comparassem, me aliquid saltem adiumenti, quantulumcunque esset, allaturum esse sperabam.

Sed quo modo rem optime administrarem, diu multumque mecum dubitavi. Omnibus enim rebus, quae ad sermonem scriptoris pertinebant, ex omnibus libris Aristoteleis congestis et in comparationem vocatis, videbatur fore ut tractanda materia in immensum cresceret. Itaque multo angustioribus finibus disputationem circumscribere necesse erat. Atque accuratius ratiocinanti mihi satis esse videbatur unum Aristoteleum opus eligere,

quocum novum libellum compararem, unamque ex amborum librorum sermone rem, in quam inquirerem. Quod quum mihi placuisset, nullum opus ad id quod agebam aptius putavi Politicis.

In hoc enim opere Aristoteles historiam cum philosophia arte coniunxisse et contexuisse videtur *), ita ut constituendarum et regendarum rerum publicarum disciplinam plurimis exemplis ex rerum memoria petitis fulserit et confirmaverit, plurimaque et Graecarum et exterarum civitatum instituta, leges, res publicas descripserit. Quo haud scio an factum sit, ut in hoc opere duo coniuncta videantur sermonis genera, alterum philosophorum et doctorum proprium, quod in omnibus Aristotelis operibus invenias, alterum historicorum, ad communem dicendi consuetudinem magis accommodatum. Itaque Politica id opus Aristoteleum videbantur esse, quod novi opusculi esset simillimum aptissimumque, quocum de Atheniensium Politia libellus compararetur.

Iam vero quum certa aliqua res ad tractandum esset eligenda, ad praepositiones animum attendi. Namque in his vocibus utendis, quoniam multae sunt neque certis significationis discriminibus omnes inter se distinentur, veteres minorem diligentiam adhibuisse videntur, ita ut in earum usu aliquid singulorum scriptorum proprium facile apparere credas. Atque in haec vocabula ut inquirerem, ea quoque re adductus sum, quod de eorum in omnibus scriptis Aristotelicis usu ante me disseruit Rudolf Eucken — libello quem inscripsit: Ueber den Sprachgebrauch des Aristoteles. Beobachtungen ueber die Praepositionen (Berlin 1868) —, ita tamen, ut non omnia, quae ad rem pertineant, praeoccupaverit. Is enim eos praecipue usus tractavit, qui Aristotelis essent proprii, neglectis iis, qui Aristoteli cum ceterorum scriptorum usu essent communes (v. eius praef.), ego omnes praepositionum usus tractaturus eram. Sed quum ex Aristoteleis operibus Politica sola in quaestionem vocassem, in comparando autem novi libelli sermone cum Aristoteleo sermonis genere cetera quoque opera saepe respicienda esse intellegerem, non dubitabam, quin futurum esset ut Euckenii dissertatione magno opere adiuvarer.

---

*) cfr Susemihl: Aristoteles' Politik Griech. u. Deutsch, Einleit. p. 8 sq.

Atque ita rem institui, ut primum exempla ex Politicis et ex Atheniensium Politia protulerim et digesserim, deinde, quo melius cernatur, num quid adiumenti ex praepositionum in Atheniensium Politia usu ad huius libelli originem cognoscendam possit afferri, quaenam res illius usus sint propriae brevi conspectu ostenderim, ita ut illum usum et cum Aristoteleo usu et cum communi Atticorum dicendi genere, quantum eius fieri potuit, comparaverim. Ad usum Aristoteleum cognoscendum praeter Euckenii dissertatione adiumento usus sum Indice Aristotelico, quem confecit Hermannus Bonitz *). In Atticis quae disseruerunt Kühner **) et Lutz ***), in meum usum converti.

Editionibus autem usus sum his:

Aristotelis Politica. Tertium edidit Franciscus Susemihl. Lipsiae 1882 †).

Aristoteles' Politik. Griechisch und Deutsch herausgegeben von Franz Susemihl. Theil I Text u. Uebersetzung, Theil II Anmerkungen. Leipzig 1879. (Haec editio a me signata breviter „Susem.").

Aristotle on the Constitution of Athens, edited by F. G. Kenyon, M. A. London 1891.

Aristotelis *ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΑΘΗΝΑΙΩΝ* ediderunt G. Kaibel et U. de Wilamowitz—Moellendorff. Berolini 1891.

Versionibus his:

Aristoteles' Politik. Uebersetzt und erläutert v. I. H. v. Kirchmann. Heidelberg 1882. (Haec versio saepius a me signata littera K.).

---

*) Inest in quinto volumine operum Aristoteleorum ab Academia regia Borussica editorum (Berolini 1870).

**) Ausführl. Grammatik d. griech. Sprache Theil II § 428 sqq.

***) Die Präpositionen bei d. attischen Rednern. Ein Beitrag zur historischen Grammatik d. griech. Sprache, von Dr. Leonh. Lutz. Neustadt a. d. H. 1887.

†) Hac editione in proferendis exemplis usus sum, paginarum linearumque numeros exscribens, ita ut eam semper attulerim lineam, ubi exstat praepositio, de qua agitur.

Aristoteles' Schrift vom Staatswesen der Athener, verdeutscht v. G. Kaibel und A. Kiessling. Strassburg 1891. (A me signata compendio K. et K.).

Denique restat, ut praeceptori meo, viro doctissimo I. A. Heikelio, qui paratissima voluntate operam meam sublevavit, prudentissimoque consilio mirum quantum adiuvit, gratias ex animo agam quam maximas.

Index rerum.

I. Praepositiones cum Genitivo coniunctae.

II. Praepositiones cum Dativo coniunctae.

III. Praepositiones cum Accusativo coniunctae.

IV. Praepositiones cum Genitivo et Accusativo coniunctae.

V. Praepositiones cum Genitivo, Dativo, Accusativo coniunctae.

I. Praepositiones cum Genitivo coniunctae.

1. *ἀντί.*

a. In Politicis.

Haec praepositio in Politicis invenitur septies: 2, 12: *ὁ γὰρ βοῦς ἀντ' οἰκέτου τοῖς πένησιν ἐστίν;* 16, 11: *ὁ ἀλλαττόμενος (τὸ ὑπόδημα) . . . . ἀντὶ νομίσματος ἢ τροφῆς;* 109, 20: *ἀντὶ τούτου βουλεύσεται κάλλιον;* 138, 10: *Ἰταλοὺς ἀντ' Οἰνωτρῶν κληθῆναι;* 195, 5: *ὅτι παῖς ἀντὶ πατρὸς εἰσίῃ,* similiter 214, 3; — 246, 22: *ἀντὶ γὰρ τῶν φυλάρχων βουλὴν ἐποίησαν.* Quibus omnibus locis *ἀντί* de re positum videmus, quae commutata est alia vel pro qua alia est substituta.

b. In Ath. Polit.

Quattuor locis *ἀντί* praepositionem positam legimus eadem, quam supra diximus, vi et significatione: 7, 9: *θητικοῦ ἀντὶ τέλους ἱππάδ' ἀμειψάμενος;* 22, 29: *<συν>ένειμε πάντας εἰς δέκα φυλὰς ἀντὶ τῶν τεττάρων;* 23, 3: *τὴν βουλὴν πεντακοσίους ἀντὶ τετρακοσίων κατέστησεν;* 23, 19: *τοὺς δήμους ἀντὶ τῶν ναυκραριῶν ἐποίησεν.*

2. *ἀπό.*

a. In Politicis.

97 locis legitur.

1) *Primariam* huius praepositionis *vim*, — qua, cum verbis motum significantibus coniuncta, locum significat, a quo

quid se amovet aut amovetur —, his locis conspicimus: 285, 9: *τοῖς γ' ἐκτοπίζουσι τυράννοις ἀπὸ τῆς οἰκείας καὶ συμφέρει τοῦτο;* 145, 3: *τόπον εὐσυνάγωγον τοῖς τε ἀπὸ τῆς θαλάττης πεμπομένοις καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς χώρας πᾶσιν;* 141, 40: *τὰ πνεύματα τὰ πνέοντα ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς.* Cum his conferri possunt quae 47, 23 leguntur: *ἀπὸ τῶν ὡρισμένων τιμημάτων εἰς τὰς ἀρχὰς βαδίζειν,* quae verba, licet ad rem a sensibus remotam translata, localem tamen redolent usum.

De loco autem, a quo quid distare, abesse, seiunctum esse dicitur, *ἀπό* c. Genit., verbis quae manendi vim habent adiunctum, usurpatum legimus hoc loco: 138, 13: *ἀπέχει δὲ ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων ὁδὸν ἡμισείας ἡμέρας,* quocum confer quae translato sensu dicta sunt 186, 4: *ἡ γὰρ ἀριστοκρατία διέστηκεν ἀπὸ ταύτης πολὺ τῆς πολιτείας* et 235, 28: *οὐκ ἐθέλουσιν ἀπὸ τῶν ἰδίων ἀπεῖναι* („von ihren eigenen Geschäften sich entfernen", Kirchmann, p. 216). — His exemplis, propter finitimam praepositionis significationem, apte subiungi potest locutio, quae legitur 35, 40: *τοῦτο δ' ἄν τις καὶ χωρὶς σκέψαιτο ἀπὸ τῶν — — νενομοθετημένων.* Significat enim hoc loco *ἀπό* c. Genit., quod cum vocabulo *χωρὶς* coniungendum, rem, a qua altera seiungenda, segreganda est. Idem igitur valet *χωρὶς ἀπό* atque „getrennt von" (K. p. 34). Cfr. Eucken p. 10 init. et Ind. Ar. s. v. *ἀπό* extr. fere.

Duo iam restant loci, quibus *ἀπό* locali sensu positum legimus: 72, 41: *ὅπως μὴ ἄποπτος ἔσται ἡ Κορινθία ἀπὸ τοῦ χώματος* et 232, 9: *(μὴ ἐξεῖναι κεκτῆσθαι γῆν) ἀπό τινος τόπου πρὸς τὸ ἄστυ καὶ τὴν πόλιν.* Quorum prior nihil habet singulare aut quod a communi dicendi cosuetudine abhorreat, alter qui paucis explicetur dignus est. Ait hoc loco Aristoteles in priscis civitatibus lege praescriptum fuisse certum aliquem locum, qui terminus esset, a quo ad urbem versus agrum, certo spatio maiorem, sibi parare nemini liceret. Hic autem „terminus a quo" *ἀπό* praepositione proprie indicatur.

2) *Temporali sensu* usurpatam *ἀπό* praepositionem le-

gimus his locis: 163, 39: δύο δ' εἰσὶν ἡλικίαι — —, μετὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἑπτὰ (ἐτῶν) μέχρις ἥβης καὶ πάλιν μετὰ τὴν ἀφ' ἥβης μέχρι τῶν ἑνὸς καὶ εἴκοσιν ἐτῶν; 170, 4: ὅταν δ' ἀφ' ἥβης ἔτη τρία πρὸς τοῖς ἄλλοις μαθήμασι γένωνται. Quibus locis ἀπό praepositione temporis momentum significatur, a quo actio aliqua incipere aut aliquid esse vel durare dicitur. — Idem valet ἀπό in locutione ἀπ' ἀρχῆς, quam duobus locis legimus. Altero propria vi est usurpata, ut idem sit atque „ab initio": 155, 29: ἀπ' ἀρχῆς τὸν νομοθέτην ὁρᾶν δεῖ ὅπως; altero autem idem est atque ἐν ἀρχῇ, „initio" (cfr Eucken p. 8) et pro adiectivo πρῶτος posita videtur: 155, 13: ἡ γένεσις (sc. τῆς ἀρετῆς) ἀπ' ἀρχῆς ἐστι (= πρῶτόν ἐστι, „macht d. Anfang", Susem. p. 463).

Neque temporali solum sensu ἀπό c. Genit. de initio usurpatur, sed de quavis re poni potest, unde quid initium capere dicitur, sic: 46, 36: ἀπὸ τῶν ἀναγκαίων ἄρχονται.

3) *Translato sensu* positum ἀπό c. Genit. usurpatum legimus primum, ut unde quid sumatur significet, unde quid quasi ex fonte quodam emanet aut effluat. Atque hoc sensu ἀπό primum quidem cum Genitivis talium nominum, quae homines vel omnino animans aliquod significant, coniunctum invenimus his locis: 9, 18: ὅσων ἐστὶν ἔργον ἡ τοῦ σώματος χρῆσις, καὶ τοῦτ' ἔστιν ἀπ' αὐτῶν βέλτιστον; 21, 19: ἀφ' ὅσων (ζῴων) ἔστι τυγχάνειν βοηθείας; 272, 9: βοήθειαν τὴν ἀπὸ τοῦ δήμου; 284, 2: ὅταν ἀπ' αὐτῶν μὲν λαμβάνωσιν (τὰς δωρεάς). Sic etiam in origine nominis indicanda 138, 9: ἀφ οὗ — Ἰταλοὺς — κληθῆναι. — Huc referendi loci, ubi ἀπό praepositione homo indicatur a quo quis ortus sit: 84, 33: παραιροῦνται — — τοὺς ἀπὸ γυναικῶν (ἀστῶν); 138, 17: τῶν ἀπ' ἐκείνου τινές *).

Plures sunt loci, ubi ἀπό hoc, quem supra significavimus, sensu cum Genitivis rerum coniunctum invenitur:

*) Saepius ἐκ praepositionem hac vi praeditam in Politicis invenimus. Vide exempla sub ἐκ n:o 3) et notam.

64, 17: *ἀπὸ πάντων γὰρ τῶν γινομένων καρπῶν — — μέρος*; 45, 19: *ἴσον ἀφ' ἑκάστου τιμήματος ἀποδεῖξαί φησι δεῖν ἀριθμόν*; 52, 2: *ἀπὸ τῆς γῆς — — τροφὴν λήψονται*; 201, 34: *ἀφ' ἑκατέρας (τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ὀλιγαρχίας) — σύμβολον λαμβάνοντας*; 52, 35: *τὴν κοινὴν (γῆν) ἀφ' ἧς οἱ προπολεμοῦντες ἕξουσι τὴν τροφήν*; 243, 28: *ἀπὸ τῆς κοινῆς ἑστίας ἔχουσι τὴν τιμήν*, cfr fortasse 173, 3; — 7, 2: *ἀπὸ μὲν γὰρ τῆς κερκίδος ἕτερόν τι γίνεται — — ἀπὸ δὲ τῆς ἐσθῆτος καὶ τῆς κλίνης ἡ χρῆσις μόνον*; 14, 31: *ἡ γὰρ ἀπὸ τῶν ἡμέρων τροφὴ ζῴων — — γίνεται*, cum eodem verbo 22, 29; 162, 22; 235, 20; 236, 36; 248, 9; — 110, 14: *ἐχρηματίζοντο ἀπὸ τῶν κοινῶν*; 268, 4: *κερδαίνειν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν*; 161, 2: *ἀπολαύειν ἀπὸ τῶν ἀκουσμάτων καὶ τῶν ὁραμάτων ἀνελευθερίαν*; 247, 5: *ἀδύνατον ἀπὸ τοῦ πρώτου — — ἡμαρτημένου μὴ ἀπαντᾶν — κακόν τι*. Eadem fontis et originis significatio apparere mihi videtur his quoque locis: 21, 2: *οὐ γὰρ κατὰ φύσιν ἀλλ' ἀπ' ἀλλήλων ἐστὶν (ἡ μεταβολική)*, cfr 21, 38; — 21, 3: *διὰ τὸ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ νομίσματος εἶναι τὴν κτῆσιν*; 61, 28: *ἔδει γὰρ ἀπὸ κοινοῦ μᾶλλον εἶναι τὴν σύνοδον*; 147, 12: *αἱ δίκαιαι τιμωρίαι καὶ κολάσεις ἀπ' ἀρετῆς μέν εἰσιν*; 155, 14: *τὸ τέλος ἀπό τινος ἀρχῆς ἄλλου τέλους (ἀρχή)*; 230, 16: *ὅπου ἂν μὴ ᾖ λήμματα μεγάλα ἀπὸ τῶν ἀρχῶν*, cfr 268, 21. Idem valet de his: 18, 24: *ὁ πλοῦτος ὁ ἀπὸ ταύτης τῆς χρηματιστικῆς*; 87, 14: *τὰς ὠφελείας τὰς ἀπὸ τῶν κοινῶν*; 167, 9: *τὴν ἀπὸ τῶν καλλίστων (ἡδονήν)*, cfr 173, 30.

Neque procul ab hac originis et fontis significatione distant loci quibus *ἀπό* in significandis opibus vel adiumentis usurpatur, quae alicui ad vitam sustentandam aut sumptus faciendos pertinent, cuius usus haec in Politicis reperiuntur exempla: 14, 35 sqq: *οἱ δ' ἀπὸ θήρας ζῶσι — — οἱ μὲν ἀπὸ λῃστείας οἱ δ' ἀφ' ἁλιείας — — οἱ δ' ἀπ' ὀρνίθων — — τὸ δὲ πλεῖστον γένος τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς γῆς ζῇ*, cum eodem verbo 81, 39; 230, 11; 232, 20; — 52, 32: *διαγίνεσθαι — — ἀπὸ τῆς τέχνης*;

140, 6: *οὐ ῥᾴδιον δὲ τοὺς ἀπόρους ἀπὸ τῶν ἰδίων τε εἰσφέρειν τὸ συντεταγμένον.*

4) In significanda re, propter quam quid fit aut ex qua quid ortum, effectum est, *ἀπό* positum invenimus his locis: 74, 10: *ὑπάρχει (τοῦτο) καὶ τοῖς ἀπὸ συμβόλων κοινωνοῦσιν;* 80, 39: *δεῖ δ' ἕκαστον τὸ καθ' ἑαυτὸν ἔργον εὖ ποιεῖν, τοῦτο δὲ ἀπ' ἀρετῆς*, cfr 175, 34: *καὶ τοῦτ' ἐστὶν ἀπὸ τοῦ σώματος ἐν τοῖς πάθεσιν;* 110, 10: *ἀπ' εὐεργεσίας καθίστασαν τοὺς βασιλεῖς;* 133, 6: *τὸ ἐλεύθερον ἀπὸ τῆς δυνάμεως ταύτης ὑπάρχει πᾶσιν;* 84, 22: *ἀπὸ τιμημάτων γὰρ μακρῶν αἱ μεθέξεις τῶν ἀρχῶν*, cfr 97, 30, 32; 237, 24; — 193, 39: *τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τιμημάτων εἶναι*, cfr 195, 39, 1; 227, 22; 263, 28; — 201, 3: *ἐκκλησιάζειν — ἀπὸ τιμήματος οὐδενὸς — — ἀπὸ μακροῦ τιμήματος*, cfr 250, 24; 260, 7; — 202, 9: *(κληρωτὰς — — αἱρετὰς εἶναι τὰς ἀρχὰς) μὴ ἀπὸ τιμήματος — — ἀπὸ τιμήματος*, cfr 202, 13; 213, 36; 231, 30, 31; 256, 30. Eandem vim praepositioni tribuerim hoc quoque loco: 34, 19: *τὴν οἰκειότητα τὴν ἀπὸ τῶν ὀνομάτων τούτων*, quae cognatio his nominibus quasi nititur, ex his manat, redundat. Huc porro referendae locutiones *ἀπὸ συμπτώματος* (71, 12 et 260, 6) et *ἀπὸ τύχης* (120, 29).

5) Restat, ut pauca dicamus de usu, quo *ἀπό* praepositio verbis passivis eo sensu adiungitur, ut idem valeat atque *ὑπό* c. Genit. Quem usum Eucken (p. 9) in scriptis Aristotelicis pseudepigraphis saepius dicit reperiri, in libris vere Aristotelicis autem *ἀπό* praepositionem, si alicubi passivis adiuncta exstet, ex sua propria vi facile explicari posse. Quae num de ceteris libris Aristotelicis valeant, nescio; ut in Politicis recte dicantur, vereor. Neque enim videre possum quomodo *ἀπό* ex sua significatione explicari possit in his: *τὸ γὰρ ἀποτελούμενον ἀπὸ τῶν βελτιόνων βέλτιον ἔργον*, quae leguntur 8, 27. Vult autem A. hoc loco dicere semper melius esse melioribus imperare, quoniam quae imperata sunt semper a melioribus melius perficiantur. Est igitur hoc loco *ἀπό* c. Genit. verbo passivo eo sensu adiunctum, ut respondeat latinae praepositioni „a", „ab"

c. Ablat. et graecae *ὑπό* c. Genit. personae verbis passivis adiunctae. Qui usus *ἀπό* praepositionis si tam rarus est, ut in scriptis vere Aristotelicis uno hoc loco appareat, verisimillime statuitur scribae errore *ἀπό* pro *ὑπό* scriptum esse, et hoc vitium ex uno codice in alterum irrepsisse. Velim igitur hoc loco *ὑπό* legere, ut in editione altera legit Bekker. Cfr quae leguntur 69, 10: *ἓν γὰρ ὑφ' ἑνὸς ἔργον ἄριστ' ἀποτελεῖται.*

b. In Ath. Polit.

32 locis legitur *ἀπό*.

1) Significatio praepositionis *primaria localis* (v. p. 1) hoc apparet loco: 45, 9: *μετὰ τὴν ἀπὸ Φυλῆς κάθοδον.* Eadem vis praepositioni inesse videtur etiam his locis: 41, 1: *καταλαβόντων τῶν ἀπὸ Φυλῆς τὴν Μουνιχίαν;* 41, 17: *ἐσπούδαζον μὴ κατελθεῖν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς;* 50, 5: *Λυσίμαχος — — ἐπωνυμίαν ἔσχεν ὁ ἀπὸ τοῦ τυπάνου,* quoniam prioribus duobus locis eos intellegi vult auctor qui e Phyle, quod castellum occupaverant, excursiones in Atticam faciebant, hoc autem posteriore dicit ideo Lysimachum *ὁ ἀπὸ τοῦ τυπάνου* esse nominatum, quod a *τυπάνῳ*, quod vocabatur, sublatus, ad libertatem revocatus erat. Unus restat locus, ubi *ἀπό* locali vi positum est: 19, 19: *ἀποστήσας ἀπὸ τῶν ὅπλων τοὺς πομπεύοντας,* quocum comparari possunt quae 26, 12 figurate dicta sunt: *ἐπὶ δὲ τὴν ἀπόστασιν — — — ἀπὸ τῆς τῶν Λακεδαιμονίων συμμαχίας Ἀριστείδης ἦν ὁ προτρέψας.*

2) Eodem quo in Politicis *temporali sensu* *ἀπό* in Ath. Polit. positum est his locis: 70, 5: *ἀθλοθέται δ' ἐν πρυτανείῳ δειπνοῦσι τὸν Ἑκ[ατο]μβαιῶνα μῆνα, — — ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς τετράδος ἱσταμένου;* 45, 9: *ἑνδεκάτη δ'* (sc. *κατάστασις*) *ἡ μετὰ τὴν — κάθοδον, ἀφ' ἧς διαγεγένηται μέχρι τῆς νῦν;* 17, 29: *Πεισίστρατος ἀπέθανε — —, ἀφ' οὗ μὲν κατέστη τύραννος ἔτη τριάκοντα καὶ τρία βιώσας;* 53, 10: *ἐντὸς γ' ἡ[μέρων ἀφ'] ἧς ἔδωκε τὰς εὐθύνας,* quocum cfr 42, 25. — Cum Genitivis perso-

narum *ἀπό* temporali sensu coniunctum legitur bis: 31, 19: *ἀπὸ δὲ Κλεοφῶντος — — διεδέχοντο συνεχῶς τὴν δημαγωγίαν οἱ — —* et 59, 1: *προγράφουσιν ἀπὸ τίνος ἄρχοντος καὶ ἐπωνύμου δεῖ στρατεύεσθαι.*

In initio indicando *ἀπό* positum invenimus 70, 21: *γέγραπται — — τὰ στοιχεῖα ἀπὸ τοῦ ἑνδεκάτου, τοῦ λ.* Cfr quae de Politicorum loco 46, 36 diximus supra p. 3.

3) In indicanda origine, ex qua quid ortum est vel fonte, ex quo quid sumitur aut emanat *ἀπό* in Ath. Polit. cum Genitivis personarum non coniungitur, nisi in origine nominis indicanda semel: 23, 20: *προσηγόρευσε δὲ τοὺς μὲν ἀπὸ τῶν τόπων, τοὺς δὲ ἀπὸ τῶν κτισάντων.*

Cum Genitivis rerum coniungitur his locis: 67, 20: *συλλέγεται δὲ τὸ ἔλαιον ἀπὸ τῶν μοριῶν*, quocum cfr 67, 23 et 68, 1; — 16, 19: *ἐπράττετο γὰρ ἀπὸ τῶν γιγνομένων δεκάτην;* 47, 20: *βουλὴ δὲ κληροῦται φ', ν' ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης*, cfr 68, 13; — 13, 24: *εἶχον — — τὰς ἐπωνυμίας ἀπὸ τῶν τόπων ἐν οἷς ἐγεώργουν*, cfr 7, 5.

De opibus vel adiumentis *ἀπό* positum invenitur his locis: 27, 14: *ἅπασι γὰρ τούτοις ἀπὸ τῶν κοινῶν ἡ διοίκησις ἦν;* 27, 2: *συνέβαινεν — ἀπὸ τῶν φόρων — πλείους ἢ δισμυρίους ἄνδρας τρέφεσθαι;* 42, 18: *συντελεῖν ἀπὸ τῶν προσιόντων εἰς τὸ συμμαχικόν.*

4) Eadem quae in Politicis causalis significatio his apparet locis: 30, 7: *ἀφ' ὧν αἰτιῶνται χείρους γενέσθαι* (sc. *τοὺς δικαστάς*); 18, 26: *ἀφ' οὗ συνέβη τὴν ἀρχὴν — γενέσθαι πάντων τῶν κακῶν*, cfr 44, 24; — 67, 9: *τὰς δίκας τὰς ἀπὸ τῶν συμβόλων εἰσάγουσι;* 27, 12: *νῆες — — ἄγουσαι — — τοὺς ἀπὸ τοῦ κυάμου δισχιλίους ἄνδρας.*

5) *ἀπό* pro *ὑπό* c. Genit. positum nusquam in Ath. Pol. reperitur.

3. ἐκ

a. In Politicis.

452 locis positum exstat.

1) *Sensu primario*, quo, cum verbis aut substantivis motum aut amotionem significantibus coniuncta, locum significat, ex quo quid se amovet, ex quo quid amovetur, ἐκ praepositio usurpata est his locis: 23, 25: *ἐκ τῶν ἐμπορίων ἀφίκοντο*; 103, 22: *τοὺς δοκοῦντας ὑπερέχειν δυνάμει — — — μεθίστασαν ἐκ τῆς πόλεως*; 274, 13: *ἐκ τοῦ ἄστεος ἀπελαύνειν*; 23, 24: *συνεπρίατο πάντα τὸν σίδηρον ἐκ τῶν σιδηρείων*. — Ex hoc usu explicanda sunt haec figurata: 177, 12: *ἃ νῦν ἐλήλυθεν — — ἐκ τῶν ἀγώνων εἰς τὴν παιδείαν*; 213, 15: *εἰς δὲ τὰς ἀρχὰς βαδίζουσι — — ἐκ τῶν φυλῶν*. — Simili atque in illis significatione locali ἐκ cum Genitivis personarum coniungitur in his: 162, 7: *ἐκ τῆς πόλεως ἐξορίζειν — — μάλιστα μὲν οὖν ἐκ τῶν νέων*; 178, 26: *ἀπεδοκίμασαν αὐτοῦ τὴν χρῆσιν ἐκ τῶν νέων καὶ τῶν ἐλευθέρων*; 238, 25: *ἐκκεκριμένους δὲ ἐκ παίδων ἀθλητὰς εἶναι αὐτοὺς τῶν ἔργων*.

Locus unde quid ortum est vel domo est ἐκ praepositione indicatur 139, 24: *ὁ δὲ χωρισμὸς — — τοῦ — πλήθους ἐξ Αἰγύπτου (γέγονε)*; 128, 22: *ἐξ ἧς δὲ (πόλεως) βάναυσοι — ἐξέρχονται πολλοί*.

2) *Temporali vi*, ut temporis momentum significet, ex quo actio aliqua incipere aut aliquid esse aut durare dicitur*), ἐκ positum exstat his locis: 8, 23: *εὐθὺς ἐκ γενετῆς*; 160, 13: *συνεθίζειν ἐκ μικρῶν παίδων*; 228, 1: *ἐὰν δέ τις* (sc. *ἀρχὴ*) *καταλειφθῇ ἐξ ἀρχαίας μεταβολῆς* (ἐκ = „seit"). — Frequens est in Politicis usus locutionis *ἐξ ἀρχῆς*, de quo haec digna sunt quae commemorentur (cfr Eucken p. 10 sq). Propriam vim, quae est eadem atque la-

*) Quodnam inter ἐκ et ἀπό temporali vi posita intercedat discrimen significationis, exempla ex Politicis allata non docent, sed v. Kühnerum, p. 395 sub. Vorbemerk. et p. 398 sub. 2).

tinae locutionis „ab initio“, habet his locis: 2, 24: *εἰ δή τις ἐξ ἀρχῆς τὰ πράγματα φυόμενα βλέψειεν;* 80, 4: *τὸ ἀνομοίους εἶναι ἐξ ἀρχῆς;* 219, 10: *πειρατέον ἐξ ἀρχῆς διελθεῖν*. Multo autem saepius ita posita est, ut idem valeat atque *ἐν ἀρχῇ*, „initio“; sic 15, 10: *κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς γένεσιν*, quae verba idem valent atque 15, 9: *κατὰ τὴν πρώτην γένεσιν;* sic 211, 17: *ἡ μὲν ἐξ ἀρχῆς (πολιτεία)*, quocum cfr 211, 16: *ἡ πρώτη πολιτεία;* sic 254, 9: *ἢ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἢ ὕστερον;* 255, 15: *ἐξ ἀρχῆς τε — — καὶ ὕστερον πάλιν;* eodem sensu 57, 39; 68, 32; 90, 30; 104, 17; 114, 9; 164, 16; 184, 29, 4, 5; 249, 19; 281, 25; 291, 16; huc pertinent loci 11, 30: *ὅπερ ἐξ ἀρχῆς εἴπομεν* et 20, 19: *τὸ ἀπορούμενον ἐξ ἀρχῆς*, quibus *ἐξ ἀρχῆς* vertendum est „initio disputationis“; *οἱ ἐξ ἀρχῆς* (166, 29) veteres, prisci homines. — Locutio *ἐξ ὑπαρχῆς* in Politicis invenitur semel: 197, 2: *μείζους γεγονέναι — τὰς πόλεις τῶν ἐξ ὑπαρχῆς*, ubi idem valet atque „initio“.

Unde quid initium capiat, *ἐκ* praepositione exprimitur 17, 15: *ἀρξαμένη — — ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν.*

Translato sensu praepositionem *ἐκ* in Politicis multis et variis modis usurpatam invenimus ad significandum fontem, ex quo quid exit, proficiscitur, capitur, oritur [cfr *ἀπό* similiter usurpatum, p. 3 sub 3) et Kühner § 430 Vorbemerk.]

3) Atque primum quidem notandi sunt loci, quibus *ἐκ* praepositione ex quibus quis natus sit parentibus, aut patre aut matre,*) significatur: 11, 1: *ὥσπερ ἐξ ἀνθρώπου ἄνθρωπον καὶ ἐκ θηρίων γίνεσθαι θηρίον, οὕτω καὶ ἐξ ἀγαθῶν ἀγαθόν;* 20, 36: *παντὶ γάρ, ἐξ οὗ γίνεται, τροφὴ τὸ λειπόμενον ἐστίν;* 11, 27: *δούλους εἶναι καὶ ἐκ δούλων;* 261, 30: *ἐκ τῶν ὁμοίων γὰρ ἦσαν;* 34, 25: *τὰ τέκνα, τὰ μὲν ἐκ τῶν γεωργῶν — — τὰ δ' ἐκ τούτων;* 275, 15: *τὸν ἐκ τῆς Κλεοπάτρας (υἱόν);* 193, 27:

---

*) Ne hac quidem in re, quod sit inter *ἐκ* et *ἀπό* (v. p. 3) discrimen, exemplis ex Politicis allatis satis demonstrari potest; sed quae de hac re in universum dixit Kühner § 430 sub 2 3) a), haud dubie etiam de usu Aristoteleo valent (v. Politicorum locum 84, 32–34).

(τὸ εἶδος τοῦ δήμου) τὸ μὴ ἐξ ἀμφοτέρων πολιτῶν; 76, 32: *ἐφαρμόττειν τὸ ἐκ πολίτου ἢ ἐκ πολίτιδος ἐπὶ τῶν πρώτων οἰκησάντων;* 76, 22: *ὁρίζονται — — πολίτην τὸν ἐξ ἀμφοτέρων πολιτῶν* similiter 84, 28, 33, 34; 100, 36; 233, 9. — De genitore *ἐκ* positum est etiam 275, 1: *ἐρωτῆσαι — εἰ ἤδη ἐξ αὐτοῦ κύει.*

Cum illis comparari possunt haec: 77, 16: *(τὰς πράξεις) τὰς ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας καὶ τῆς τυραννίδος;* 240, 35: *τὰς κρίσεις ἐκ τῶν δικαστηρίων;* 241, 9: *ἄλλους* (sc. *ἀρχὰς*) *ἐξ ἄλλων δικαστηρίων.* Origo enim in his quoque *ἐκ* praepositione significatur.

4) Cum multis et variis verbis, quae deligendi aut sumendi vim habent, saepissime in Politicis coniungitur *ἐκ*, ut ex quo numero aut genere quis deligatur significet. Sic cum verbo *αἱρεῖσθαι* 45, 15 sqq: *αἱροῦνται — — ἐκ τοῦ πρώτου τιμήματος, εἶτα — ἐκ τοῦ δευτέρου, εἶτ' ἐκ τῶν τρίτων — — ἐκ δὲ τοῦ τετάρτου;* 65, 33: *οὐκ ἐξ ἁπάντων αἱροῦνται τοὺς κόσμους, ἀλλ' ἐκ τινῶν γενῶν, καὶ τοὺς γέροντας ἐκ τῶν κεκοσμηκότων;* 65, 32: *διὰ τὸ τὴν αἵρεσιν ἐκ πάντων εἶναι*, cum eodem verbo 195, 2, 4; 198, 24; 211, 15; 215, 27; 227, 19; 231, 24; — 213, 24: *τὰς ἀρχὰς βουλεύεσθαι — — αἱρετὰς οὔσας ἐξ ἁπάντων*, similiter 231, 24; 46, 26; 60, 27; 67, 40. Cum verbo *λαμβάνειν* 257, 17: *λαβὼν προστάτην ἐκ τῶν γνωρίμων* et 229, 15, cfr 237, 28. Cum verbo *καθίστασθαι* 52, 21: *ἀνάγκη — ἐκ τῶν τὰ ὅπλα ἐχόντων καθίστασθαι — στρατηγοὺς* et 60, 26; 71, 18, 19; 219, 13; 220, 24; 221, 26, 28 sqq; 223, 15 sq; 238, 21; 272, 10; 273, 18, 28. Cum verbo *ἀποδεικνύναι* 45, 19: *ἐκ τούτων ἴσον ἀφ' ἑκάστου τιμήματος ἀποδεῖξαι — ἀριθμόν* (v. *ἐκ* et *ἀπό* eodem sensu posita). 214, 9: *κληρωτοὶ — — — ἐκ προκρίτων*, cfr 45, 9. Eodem sensu etiam cum verbo *εἶναι* 44, 39: *ἐκ τοῦ δήμου εἶναι τοὺς ἐφόρους* et 41, 33; 45, 12; 66, 36; 218, 23 sqq; 224, 2 sqq; 256, 11; 257, 17; 258, 31, 32, 34. Cum verbo *γίγνεσθαι* 59, 8: *γίνονται δ'* (sc. *οἱ ἔφοροι*) *ἐκ τοῦ δήμου παντός* et 216, 11; 257, 39. Adde 70, 3: *τὰ δικαστήρια ποιήσας ἐκ πάντων* et 227, 26: *τὸ δικάζειν πάν-*

τας καὶ ἐκ πάντων καὶ περὶ πάντων, quem posteriorem locum recte mihi videtur intellexisse Susemihl p. 641, quum vertit: „dass die Richter von Allen und aus Allen ernannt werden“.

His exemplis adiungi possunt locutiones aliquot, in quibus ex quo numero aut genere quis sit, quo quis pertineat aut referendus sit ἐκ praepositione indicatur; has dico: 37, 25: θεωροῦμεν ὀλίγους τοὺς ἐκ τῶν κοινωνιῶν διαφερομένους; 45, 17: οὐ πᾶσιν ἐπάναγκες, <ἀλλ'> ἢ τοῖς[ἐκ] τῶν τριῶν τιμημάτων; 45, 21: οἱ ἐκ τῶν μεγίστων τιμημάτων; 179, 28: τῶν τε νῦν μουσικῶν ἐνίους καὶ τῶν ἐκ φιλοσοφίας; 269, 31: ταύτας δὲ τοῖς ἐκ τῆς πολιτείας ἐγχειρίζειν.

Ad hunc usum prope accedit is, quo ἐκ c. Genit. pro Genit. partitivo coniungitur cum nominibus numeralibus ceterisque vocabulis, ex quibus Genit. partitivus pendere potest: 2, 9: ἐκ μὲν οὖν τούτων τῶν δύο κοινωνιῶν οἰκία πρώτη; 64, 18: ἐκ τῶν — φόρων — — μέρος (cfr p. 4 exempl. 64, 17 ἀπό similiter usurpatum); 122, 14: τὸν ἐκ τῶν κρίκων κόσμον λαμβάνειν; 137, 27: λοιπόν δ' ἐκ τῶν καταριθμηθέντων τὸ — — —; 147, 28: ἐκ τῶν εἰρημένων τὰ μὲν ὑπάρχειν τὰ δὲ παρασκευάσαι; 247, 5: οὐδεμία γὰρ μόνιμος ἐκ τῶν τοιούτων πολιτειῶν.

5) Cum verbis nanciscendi aut adipiscendi coniunctum ἐκ c. Genit. unde (boni) aliquid aliquis adipiscatur significat: 22, 32: εἴδη τῶν ἐκ γῆς μεταλλευομένων; 201, 6: τρίτον δ' ἐκ δυοῖν ταγμάτοιν (λαμβάνειν), τὰ μὲν ἐκ τοῦ ὀλιγαρχικοῦ νόμου τὰ δ' ἐκ τοῦ δημοκρατικοῦ, similiter 202, 11; 284, 32; — 274, 9: ἐκ μὲν ὀλιγαρχίας (ἔχει ἡ τυραννίς) τὸ τὸ τέλος εἶναι πλοῦτον — — — ἐκ δημοκρατίας δὲ τὸ πολεμεῖν τοῖς γνωρίμοις. Eodem sensu ἐκ positum est in his: 15, 20: ἐσθῆς καὶ ἄλλα ὄργανα γίνηται ἐξ αὐτῶν (τῶν θηρίων); 42, 15: χώρας δεήσει — —, ἐξ ἧς — πεντακισχίλιοι θρέψονται; 36, 24: ἕξει γὰρ τὸ ἐξ ἀμφοτέρων ἀγαθόν. λέγω δὲ τὸ ἐξ ἀμφοτέρων τὸ ἐκ τοῦ κοινὰς εἶναι — — καὶ τὸ ἐκ τοῦ ἰδίας; 87, 14: τὰς ὠφελείας τὰς — — ἐκ τῆς ἀρχῆς. Adde

fortasse 134: 25: *οὐδ' ἄλλης κοινωνίας οὐδεμιᾶς ἐξ ἧς ἕν τι τὸ γένος* (sc. *γίγνεται*).

6) Qua ex materia quid factum sit, *ἐκ* praepositione indicatur in his: 13, 9: *λέγω δὲ ὕλην τὸ ὑποκείμενον ἐξ οὗ τι ἀποτελεῖται ἔργον;* 16, 31: *ἔοικεν ὁ γ' ἀληθινὸς πλοῦτος ἐκ τούτων (τῶν χρημάτων) εἶναι;* 44, 20: *ἐξ ἑτέρου τὸ στημόνιον ἐρίου γίνεται.* Ex hac significatione praepositionis explicandi videntur hi loci: 44, 28: *ἐκ γὰρ τῶν ὁπλιτευόντων ἐστὶν (ἡ σύνταξις τῆς πολιτείας)*; similia 80, 38; 99, 18; 200, 42; 205, 25; 210, 1; 211, 13 sq; — 51, 41: *τοῦτο δὲ (τὸ δικαστήριον) κατεσκεύαζεν ἐκ τινῶν γερόντων αἱρετῶν;* — 211, 17: *ἡ πρώτη δὲ πολιτεία — — ἐγένετο ἐκ τῶν πολεμούντων — — — ἐκ τῶν ἱππέων;* 247, 14: *ἡ ἐκ τῶν μέσων πολιτεία,* similia 129, 7; 198, 3.

7) Ab hoc usu haud raro difficile est discernere eum, quo quibus ex partibus quid constet, compositum sit *ἐκ* praepositione significatur; cuius usus plurima sunt exempla: 2, 20: *πόλιν ἐξ ὧν σύγκειται σκοποῦντες,* cum eodem verbo 11 locis; — 3, 19: *ἐκ βασιλευομένων γὰρ [συνῆλθον] (τὰ ἔθνη);* — 5, 1: *φανερὸν ἐξ ὧν μορίων ἡ πόλις συνέστηκεν,* cum eodem verbo 24 locis; — 194, 11: *ὁ δῆμος — σύνθετος εἷς ἐκ πολλῶν,* similiter 201, 34; — 14, 2: *οἳ δὲ καὶ μιγνύντες ἐκ τούτων ἡδέως ζῶσι,* similia 44, 34; 201, 1; — 29, 22: *ἐκ πλειόνων ἀνθρώπων ἐστὶν ἡ πόλις — καὶ ἐξ εἴδει διαφερόντων,* similia 44, 36; 101, 13; 110, 29; 172, 19; 187, 3; 208, 16; — 29, 24: *οὐ γὰρ γίνεται πόλις ἐξ ὁμοίων* similiter 30, 29; 251, 26; — 30, 15: *ἡ δ' ἐκ πλειόνων οἰκιῶν κοινωνία — κώμη,* 3, 28; 128, 2, 3.

8) Qua ex re quid nascatur, eveniat, sequatur, *ἐκ* praepositione exprimitur 17, 30: *ἐκ μέντοι ταύτης ἐγένετ' ἐκείνη;* 18, 1: *ἐκ τῆς ἀναγκαίας ἀλλαγῆς θάτερον εἶδος τῆς χρηματιστικῆς ἐγένετο,* cum eodem verbo 12 locis; 204, 35: *ἡ — — κρίσις περὶ — τούτων ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων ἐστίν;* — 209, 11: *ἀνάγκη — — ἐκ τῶν ψευδῶς ἀγαθῶν — συμβῆναι κακόν;* 228, 4: *συμβαίνει δ' ἐκ τοῦ δικαίου — — δημοκρατία καὶ δῆμος,* similiter 280, 39. Adde fortasse 29, 12: *οὐ φαίνεται συμβαῖνον ἐκ*

τῶν λόγων, „in Folge seiner Voraussetzungen", Susem. p. 151; — 130, 16: γίνεσθαι μὲν γὰρ ἐκ τοῦ χρῆσθαι τῇ θαλάσσῃ — — ἐμπόρων πλῆθος; 161, 5: ἐκ τοῦ γὰρ εὐχερῶς λέγειν — — γίγνεται καὶ τὸ ποιεῖν similia 244, 29, 31; 260, 32; — 126, 19: τῶν ἀποβαινόντων χάριν — — ἐκ τοῦ πράττειν; 257, 1: ἡ ἐξ ἄλλων ἀρχὴ στάσεως.

9) Neque procul ab his locis distant ii, quibus ἐκ praepositione causa, cur quid fiat significatur: 36, 18: διαφερόμενοι ἐκ τῶν ἐν ποσὶ καὶ ἐκ μικρῶν προσκρούοντες ἀλλήλοις; 253, 37: ἐκ κηδείας γενομένης διαφορᾶς; — 252, 18: γίνονται μὲν οὖν αἱ στάσεις — ἐκ μικρῶν; 253, 4: ἐξ ἐπικλήρων στάσεως γενομένης similia 260, 34, 38; — 178, 30: φρονηματισθέντες ἐκ τῶν ἔργων; — 252, 21: μετέβαλε γὰρ ἡ πολιτεία ἐκ δύο νεανίσκων στασιασάντων; similia 244, 20; 253, 14; 272, 37, 40; — 253, 18: μεταβάλλουσι — — καὶ ἐκ τοῦ εὐδοκιμῆσαι τι ἢ αὐξηθῆναι; — 263, 38: ἡ Λοκρῶν πόλις ἀπώλετο ἐκ τῆς πρὸς Διονύσιον κηδείας; — 258, 22: κινοῦνται δ' αἱ ὀλιγαρχίαι ἐξ αὐτῶν, similia 259, 10; 264, 20; 278, 9; — 272, 16: πιστευθέντες ἐκ τοῦ διαβάλλειν τοὺς γνωρίμους; — 108, 24: αὕτη δ' ἐστὶν ἐκγένους ἀρχὴ δεσποτική. Huc referendae locutiones ἐκ προαιρέσεως (2, 28); ἐξ ἀνάγκης (17, 33; 45, 15; 136, 28; 190, 32, 3); ἐκ προνοίας (223, 25).

10) Cum verbis percipiendi aut cognoscendi coniunctum ἐκ c. Genit. qua ex re quid appareat aut cognoscatur, quibus rationibus quid iudicetur, aestimetur significat. Sic 8, 21: ἐκ τῶν γινομένων καταμαθεῖν; 22, 3: ταῦτα μὲν ἐκ τούτων θεωρείτω ὅτῳ ἐπιμελές, cfr 50, 20; 255, 19; — 23, 11: κατανοήσαντά φασιν αὐτὸν ἐλαιῶν φορὰν ἐσομένην ἐκ τῆς ἀστρολογίας; 50, 14: φαίνεται δ' ἐκ τῆς νομοθεσίας κατασκευάζων τὴν πόλιν μικράν; 229, 28: τίς ἂν οὖν εἴη — — σκεπτέον ἐξ ὧν ὁρίζονται δικαίων ἀμφότεροι, cfr 165, 39: ἔκ τε τῆς ἐμποδὼν παιδείας ταραχώδης ἡ σκέψις; 129, 12: ἐκ τῶν ἔργων ἰδεῖν ῥᾴδιον; 170, 36: οὐκ ἐκ τῶν προτέρων ἔργων κρίνειν ἀλλ' ἐκ

τῶν νῦν; 168, 36: ἔχομέν τινα μαρτυρίαν ἐκ τῶν παιδευμάτων, cfr 175, 7; — 180, 8; ἐκ τῶν ἱερῶν μελῶν ὁρῶμεν τούτους, — —, — καθισταμένους ὥσπερ ἰατρείας τυχόντας. Eandem vim habet in his: 3, 1: ἐκ τούτων οὖν φανερὸν ὅτι τῶν φύσει ἡ πόλις ἐστί, cum eodem adiectivo 22 locis; — 7, 14: ἐκ τούτων δῆλον, cum eodem adiectivo 10 locis.

11) Ad quam quasi normam aut regulam dirigatur aut fiat aliquid ἐκ praepositione significatur in his: 8, 31: τοῦτ' ἐκ τῆς ἁπάσης φύσεως ἐνυπάρχει τοῖς ἐμψύχοις („in Gemässheit der ganzen Natur", Kirchmann p. 8); 40, 4: ἐκ τῶν θηρίων ποιεῖσθαι τὴν παραβολήν; 118, 18: τοὺς ἄριστα πολιτευομένους ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς; 183, 26: τὴν ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἀρίστην (πολιτείαν) οὐ δεῖ λεληθέναι; 184: 33: τὴν ἐνδεχομένην (πολιτείαν) ἐκ τῶν ὑπαρχόντων; 184, 1: τοιαύτην εἰσηγεῖσθαι τάξιν, ἣν ῥᾳδίως ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν — — δυνήσονται κινεῖν*); 250, 9: ἐκ καταλόγου στρατεύεσθαι; 113, 40: τότε τὴν ἐκ γραμμάτων θεραπείαν ζητήσαιεν ἄν. Adde locutiones: ἐκ τῶν ἐνδεχομένων (141, 35) „soviel als möglich" et ἐξ ὑποθέσεως „unter einer Voraussetzung" „beziehungsweise" (83, 5; 147, 10; 184, 28).

12) Ex quibus copiis aut opibus sumptus faciat aliquis, quibus rebus vel adiumentis quid efficiat aut assequatur, ἐκ c. Genit. significatur in his: 51, 9: τοῖς παισὶν — — ἐκ δημοσίου γίνεσθαι τὴν τροφήν; 64, 20: ὥστ' ἐκ κοινοῦ τρέφεσθαι πάντας; 52, 42: τὸ πλῆθος — — τῶν καρπῶν ἐξ ὧν ἕκαστος γεωργήσει δύο οἰκίας; 94, 3: τὰ συμφορητὰ δεῖπνα (βελτίω) τῶν ἐκ μιᾶς δαπάνης χορηγηθέντων; 47, 36: (παιδεία) ἐξ ἧς ἔσονται προαιρετικοὶ τοῦ πλεονεκτεῖν; 48, 18: βούλεται κατασκευάζειν ἐξ ὧν πολιτεύσονται καλῶς; 234, 38: ἐκ τούτων πειρᾶσθαι κατασκευάζειν τὴν ἀσφάλειαν; 237, 19: ἐκ τῶν ἐναντίων — -- ὀλιγαρχίαν δεῖ συνάγειν; 280, 19: σῴζον-

*) Locus incertus et multimodis tentatus, v. not. crit. editionis Susemihlianae.

ται δὲ — ἐκ τῶν ἐναντίων, cfr 289, 41; — 281, 4: πάντα ποιεῖν ἐξ ὧν ὅτι μάλιστα ἀγνῶτες ἀλλήλοις ἔσονται πάντες; 288, 4: ἐκ γὰρ τούτων ἀναγκαῖον — τὴν ἀρχὴν εἶναι καλλίω. (Quidnam hac in re sit inter ἀπό et ἐκ discriminis, exempla nostra non docent neque facile est pro certo definire. Multo tamen frequentior est in Politicis usus ἐκ praepositionis et latius videtur patere, quippe qua utatur A. in qualibet re significanda, qua quid efficiatur, quum ἀπό de iis tantum videatur ponere, quae alicui ad vitam sustentandam aut sumptus faciendos adiumento sunt).

13) Frequens est in Politicis usus, quo in locutionibus, quae commutationem significant, quo ex statu vel condicione quid immutatum vel aliud factum sit, ἐκ praepositione significatur. Sic 27, 19: ἐκ δὲ τῶν παίδων οἰκονόμοι γίνονται; 256, 9: οἱ πλεῖστοι τῶν τυράννων ἐκ δημαγωγῶν γεγόνασιν, eadem verba 272, 15; — 34, 13: γενέσθαι ἐκ δύο ὄντων ἕνα; 47, 13: πολλοὺς ἐκ πλουσίων γίνεσθαι πένητας; 77, 9: ὅταν ἐξ ὀλιγαρχίας ἢ τυραννίδος γένηται δημοκρατία, similia 250, 6; 266, 9; — 29, 19: οἰκία μὲν ἐκ πόλεως, ἄνθρωπος δ' ἐξ οἰκίας ἔσται; — 59, 16: δημοκρατία γὰρ ἐξ ἀριστοκρατίας συνέβαινεν; — 257, 11: ἡ ὀλιγαρχία — — ἐξ ἐλαττόνων εἰς ἑξακοσίους ἦλθεν; — 54, 5: ἐκ φθορᾶς τινος ἐσώθησαν; — 228, 2: ἐξ αἱρετῶν κληρωτοὺς ποιεῖν, eadem verba 250, 15, cfr etiam 250, 19; — 55, 23: μεταβάλλειν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων νόμων εἰς ἑτέρους; 111, 16: ἐκ δὲ τούτων — εἰς τυραννίδας μετέβαλον, ἐκ δὲ τῶν τυραννίδων εἰς δημοκρατίαν, similia 254, 28; 256, 28; 266, 36; 290, 18, 21–24, 30; 291, 35, 11, 12; — 244, 22: ἐκ ποίων εἰς ποίας — μεθίστανται (αἱ πολιτεῖαι), similia 245, 7–10; — 261, 20: ἐξίστανται — — ἐκ τῶν ἐννόμων δημοκρατιῶν — εἰς τὰς κυρίους καὶ ἐκ τούτων εἰς ἐκείνας.

14) Pro adverbio modali, ut quomodo quid fiat significet, ἐκ positum invenimus in his locutionibus: 228, 8: πάντας ἐξ ἴσου (sc. κυρίους εἶναι), cfr 24, 5; — 122, 39: τούτων δ' ὥσπερ ἐξ ἐναντίας ἕτεροι τυγχάνουσι δοξάζον-

τες, cfr 284, 31; — 160, 19: ἐκ προσαγωγῆς δ' ἐθίζειν, cfr 261, 14; 267, 16; 286, 13.

b. In Ath. Polit.

110 locis invenitur ἐκ.

1) *Sensum primarium localem* conspicimus in his: 37, 19: ἐκ Δεκελείας ἀπιέναι; 42, 2: μετὰ διαλλακτῶν τῶν ὕστερον ἀφικομένων ἐκ Λακεδαίμονος; 26, 21: συνεβούλευεν — — καταβάντας ἐκ τῶν ἀγρῶν οἰκεῖν ἐν τῷ ἄστει, cfr 42, 7 et 43, 20; — 45, 9: μετὰ τὴν — — ἐκ Πειραιέως κάθοδον; 1, 2: [αὐτ]οὶ μὲν ἐκ τῶν τάφων ἐξεβλήθησαν; 38, 28: τοὺς νόμους καθεῖλον ἐξ Ἀρείου πάγο[υ], cfr 52, 15; adde 14, 27: γυναῖκα — — ἐξευρών — ἐκ τοῦ δήμου τῶν Παιανιέων — ἐκ τοῦ Κολλυτοῦ et 18, 12: ἔγημεν ἐξ Ἄργους.

Unde quis domo sit ἐκ c. Genit. non significat nisi in locutione οἱ ἐκ τοῦ ἄστεως (20, 16; 41, 4; 42, 17; 44, 4). Quacum conferri possunt haec figurata: 67, 4: εἰσάγουσι — — τὰς καταγνώσεις τὰς ἐκ τῆς βουλῆς; 67, 10: τὰ ψευδομαρτύρια <τὰ> ἐξ Ἀρείου πάγου.

2) Eodem, quo in Politicis *temporali sensu* *) ἐκ usurpatum legimus 47, 17: ἄρχουσιν ἐκ Παναθηναίων εἰς Παναθήναια; 34, 14: βουλὰς δὲ ποιῆσαι τέτταρας ἐκ τῆς ἡλικίας τῆς εἰρημένης εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον; 67, 26: ἐξ οὗ δὲ τὸ ἔλαιον ὁ τὸ χωρίον κεκτημένος ἀποτίνει, ὁ μὲν νόμος ἐστίν, ἡ δὲ κρίσις καταλέλυται. — Dignum est, quod commemoremus, eadem omnia, quae de ἐξ ἀρχῆς locutionis in Politicis usu diximus, etiam in Ath. Polit. valere, excepto, quod proprio sensu, ut idem sit atque latinum „ab initio“, hic non usurpatur. Idem valet atque ἐν ἀρχῇ bis locis: 16, 6: [ἡ — —] τυραννὶς ἐξ ἀρχῆς κατέστη τοῦτον τὸν τρόπον, cfr 60, 21; — 30, 19: ἐξ ἀρχῆς καὶ πρῶτος ἐγένετο προστάτης τοῦ δήμου Σόλων, ubi adiectivo πρῶτος adiuncta est; 44, 17: οἱ ἐξ ἀρχῆς = prisci, antiqui. — Locutio ἐξ

*) De discrimine, quod est inter ἀπό et ἐκ, quae p. 8 diximus valent etiam in Ath. Polit.

ὑπαρχῆς, quae semel in Ath. Polit. invenitur (4, 6), non ut in Politicis idem valet atque „initio", sed proprio sensu usurpata est, ut „denuo" aut „iterum", „rursus" reddenda sit. (Item in scriptis Aristotelicis, cfr Eucken p. 11).

3) Ex qua quis natus sit matre, ἐκ praepositione significatur 3, 25: ἀποφαίνοντας — — παῖδας ἐκ γαμετῆς γυναικός; 18, 10: ἦσαν δὲ (οἱ υἱεῖς) δύο μὲν ἐκ τῆς γαμετῆς — — δύο δ' ἐκ τῆς Ἀργείας. De parentibus ἐκ c. Genit. positum est 45, 25: οἱ ἐξ ἀμφοτέρων γεγονότες ἀστῶν et 29, 10; cfr Pol. 76, 22; 193, 27.

4) Etiam in Ath. Polit. frequentes sunt loci, quibus ἐκ, eodem quo in Politicis sensu, cum verbis deligendi aut sumendi coniunctum est. Cum verbo αἱρεῖσθαι, 3, 23: ᾑροῦντο — — τὰς δ' ἄλλας ἀρχὰς ἐκ τῶν ὅπλα παρεχομένων et 24, 8; 32, 19, 23; 34, 10; 35, 19; 46, 7, 13; 51, 1. Cum verbo καθιστάναι 38, 21: ἀρχὰς καταστήσαντες ἐκ προκρίτων ἐκ τῶν χιλίων et 3, 14; 23, 4; 62, 13. Cum verbo κληροῦν 7, 24: κληροῦν τοὺς ταμίας ἐκ πεντακοσιομεδίμνων et 7, 19; 34, 28; 49, 9; 51, 7, 12; 53, 4; 57, 10; 61, 1; 69, 19, 21. Cum adiectivo κληρωτός 7, 17: τὰς δ' ἀρχὰς ἐποίησε κληρωτὰς ἐκ προκρίτων (cfr Pol. 214, 9) et 7, 22; 34, 12. Cum verbo κυαμεύειν 7, 21: ἐκ τούτων κυαμεύειν et 24, 23. Cum verbo προκρίνειν 29, 1: ἔγνωσαν καὶ ἐκ ζευγιτῶν προκρίνεσθαι τοὺς κληρωσομένους et 34, 10. Cum verbo χειροτονεῖν 46, 16: ἐκ δὲ τούτων ὁ δῆμος ἕνα χειροτονεῖ — — καὶ κ[οσ]μητὴν ἐκ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων et 64, 14, 15; 68, 14; 69, 6. Cum verbo ἀπονέμειν 6, 21: τὰς — ἀρχὰς ἀπένειμεν ἄρχειν ἐκ πεντακοσιομεδίμνων, cfr 8, 2: ἐκ δὲ[τῆς φυλῆς ἐκ]άστης ἦσαν νενεμημέναι τριττύες — τρεῖς et 23, 7. Cum οἱ λαχόντες 4, 3: βουλεύειν — — τοὺς λαχόντας ἐκ τῆς πολιτείας („aus der ganzen Vollbürgerschaft" K. et K. p. 5) et 34, 27. Ex hoc usu explicandum videtur ἐκ etiam hoc loco: 3, 28: ἐγγ[νη]τὰς δ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ τέλους δεχομένους, modo incerta scriptura probetur.

Quo quis pertineat aut referendus sit ἐκ praepositione indicatur in locutione ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλή

(45, 1 et 67, 25) vel ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου (4, 10) et in his: 34, 24: ἐπεισκαλεῖν — ὃν ἂν ἐθέλῃ τῶν ἐκ τῆς αὐτῆς ἡλικίας; 29, 4: οἱ πρὸ τούτου πάντες ἐξ ἱππέων — ἦσαν; 37, 3: τοῖς ἐκ τῶν ὅπλων.

Genitivi partitivi vi et significatione ἐκ c. Genit. adiungitur nominibus numeralibus 8, 9: βουλὴν δ' ἐποίησε τετρακοσίους, ἑκατὸν ἐξ ἑκάστης φυλῆς; 23, 24: ἐποίησεν ἐπωνύμους ἐκ τῶν προκριθέντων ἑκατὸν ἀρχηγετῶν οὓς ἀνεῖλεν ἡ Πυθία δέκα; 35, 12: βουλεύειν — τετρακοσίους — — τετταράκοντα ἐξ ἑκάστης φυλῆς, ἐκ προκρίτων; superlativo adiectivi gradu 29, 3: πρῶτος ἦρξεν ἐξ αὐτῶν Μνησιθείδης, quocum cfr 36, 24: ἦρξεν ἐξ αὐτῶν Μνησίλοχος δίμηνον.

5) Exempla ἐκ praepositionis cum verbis nanciscendi aut adipiscendi coniunctae in Ath. Polit. reperiuntur haec 70, 6: δραχμὴν τῆς ἡμέρας — ἐκ Δήλου <λαμβάνουσι>; 37, 1: πλείω — ἐκ τῆς Εὐβοίας — ἐτύγχανον ὠφελούμενοι; 16, 28: τί [περι]γίγνεται ἐκ τοῦ χωρίου, cfr 25, 3: — 7, 1: ὃς ἂν ἐκ τῆς οἰκείας ποιῇ πεντακόσια μέτρα; 67, 28: τὸ δὲ ἔλαιον ἐκ τοῦ κλήματος — — ἐστὶ τῇ πόλει.

6) Nullum ex Ath. Polit. possumus proferre locum, ubi qua ex materia quid factum sit ἐκ prapositione significetur.

7) Nec vero quibus ex partibus quid constet vel compositum sit, ἐκ praepositione in Ath. Polit. exprimitur.

8) De re autem, ex qua quid sequitur, evenit, ἐκ c. Genit. positum putaverim 29, 16: προύτρεψεν τὴν πόλιν ἐπὶ τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἐξ ἧς συνέβη — τοὺς πολλοὺς ἅπασαν τὴν πολιτείαν — ἄγειν εἰς αὐτούς; 38, 3: ἠτύχησαν τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν, ἐξ ἧς συνέβη — — Λύσανδρον καταστῆσαι τοὺς τριάκοντα — —. — Hic fortasse subiungere licet locum 51, 19: τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου φευγόντων καὶ τῶν [ἐξ ἐφε]τῶν, ubi φεύγειν ἔκ τινος idem valere videtur atque φεύγειν ὑπό τινος, iique intellegendi sunt, qui a senatu Areopagitico et ab ephetis in exsilium erant eiecti.

9) Qua causa commotus quis faciat aliquid, ἐκ prae-

positione exprimitur in locutione *ἐκ προνοίας*, quae legitur 65, 2.

10) Eadem qua in Politicis significatione cum verbis percipiendi et cognoscendi *ἐκ* c. Genit. coniunctum legitur 9, 10, 11: *οὐ γὰρ [δ]ίκ[αιον] ἐκ τῶν νῦν γινομένων ἀλλ' ἐκ τῆς ἄλλης πολιτείας θεωρεῖν τὴν ἐκείνου βούλησιν*; 5, 1: *ἔκ τε τῶν ἄλλων ὁμολογεῖται καὶ* — — —. Similiter 58, 7: *τοῦτο δὲ δῆλον ἐκ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν ἐπωνύμων*.

11) Tribus locis *ἐκ* positum est, ut ad quam quid normam aut regulam referatur significet: 46, 2: *γεγονέναι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐκ τοῦ νόμου*; 28, 23: *τῆς — στρατείας γινομένης ἐκ καταλόγου*; 37, 10: *ἐκ τῶν ὅπλων τῆς πολιτείας οὔσης*, quo postremo scriptor dicere vult administrationem reipublicae in arbitrio eorum fuisse positam, qui arma ferre possent (cfr K. et K. p. 56).

12) Quibus ex copiis sumptus fiant, *ἐκ* praepositione significatur 8, 8: *ἀναλίσκειν ἐκ τοῦ ναυκραρικοῦ ἀργυρίου*. Quidnam sit in hac re inter *ἀπό* et *ἐκ* discriminis, ex paucis quae in Ath. Polit. habemus exemplis non satis apparet, sed videtur et in hoc exemplo (8, 8) stare posse *ἀπό* pro *ἐκ*, et in iis, quae p. 7 sub 3) extr. exscripsimus, *ἐκ* pro *ἀπό*.

13) et 14) Neque in commutatione significanda neque pro adverbio modali *ἐκ* praepositionem usurpatam invenimus.

4. *πρό*.

a. In Politicis.

Novies invenitur.

In usu huius praepositionis, etsi minime frequens in Politicis est, tamen nonnulla sunt minus usitata et digna, in quae animum intendamus.

1) Sensu *vere locali* *πρό* in Politicis non usurpatur, sed ad localem usum referenda est locutio *πρὸ ὁδοῦ*, quae legi-

tur: 168, 35: *τοσοῦτον ἡμῖν εἶναι πρὸ ὁδοῦ γέγονεν.* In hac enim locutione, ubi proprio sensu usurpatur, *πρό* adverbiali vi positum est, ut idem sit atque *πρόσω, ὁδοῦ* autem pro Genitivo partitivo habendum, ut apparet ex huius locutionis usu Homerico, [v. Kühner § 429, 2 not. 2)], ex quo *πρὸ ὁδοῦ γίγνεσθαι* est „in via procedere". Hoc, quem attulimus, Politicorum loco *εἶναι πρὸ ὁδοῦ* translato sensu positum est; totus locus sic fere latine reddendus: contigit nobis, ut tantum (in disputatione) progrederemur, ut eo (disputationis) perveniremus.

2) *Temporali vi*, ut idem sit atque latinum „ante" c. Acc., *πρό* c. Genit. usurpatum est 249, 32, 33: *πρὸ τῆς Γέλωνος τυραννίδος — — πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως;* 228, 34: *εἴρηται ἐν τῇ μεθόδῳ τῇ πρὸ ταύτης;* 230, 7: *ἐν τοῖς πρὸ τούτων ἐλέχθη λόγοις;* 273, 18: *αἱ δὲ πρὸ τούτων (τυραννίδες).*

3) Duo reperiuntur loci, quibus *πρό* c. Genit. in comparandis duabus rebus positum est, ut rem significet, cui altera praefertur, praeponitur: 6, 33: *ὥσπερ ὄργανον πρὸ ὀργάνων πᾶς [ὁ] ὑπηρέτης*, servus quasi *ὄργανον* prae ceteris, omnibus ceteris praeferendus; 12, 29: *δοῦλος πρὸ δούλου, δεσπότης πρὸ δεσπότου*, servus ut dominus alter alteri praeferendus.

b. In Ath. Polit.

Novies positum est *πρό*.

1) *Localis* significationis duo reperiuntur exempla: 14, 12: *ἐξαράμενος τὰ ὅπλα πρὸ τῶν θυρῶν* et 58, 14: *ἵσταται ἡ στήλη πρὸ τοῦ βουλευτηρίου.*

2) *Temporali* vi his septem locis *πρό* positum exstat: 1, 19: *ἦν δ' ἡ τάξις τῆς — πολιτείας τῆς πρὸ Δράκοντος τοιάδε*, cfr 29, 3: — 9, 14: *πρὸ δὲ τῆς νομοθεσίας* (sc. *δοκεῖ*) *ποιῆσα[ς τὴν τῶν] χ[ρ]εῶ[ν ἀπο]κοπήν*, cfr. 19, 9; 59, 15; — 32, 13: *εἰπόντος τὸν πρὸ τοῦ ψηφίσματος λόγον Μηλοβίου.* Adde 4, 5: *δὶς τὸν αὐτὸν μὴ ἄρχειν πρὸ τοῦ πάντας [ἐ]ξελθεῖν*, quo loco *πρό* cum Genitivo

Infinitivi coniunctum est, quem usum Eucken (p. 15) dicit in libris Aristotelicis pseudepigraphis saepius reperiri, ex vere Aristotelicis solam „Historiam animalium“ huius usus exempla praebere.

3) In comparandis duabus rebus *πρό* nusquam usurpatum legitur.

II. Praepositiones cum Dativo coniunctae.

1. ἐν.

a. In Politicis.

612 locis exstat.

Frequentissimus est usus huius praepositionis multisque significationis varietatibus insignis, ut in his omnibus discernendis et ordine disponendis difficillimum saepe sit iudicium.

1) Atque *localis* quidem *usus*, quo *ἐν* de loco ponitur, ubi quid est manet, ubi quid fit, quum omnium fere sit creberrimus, omnia exempla proferre et longum est et minime necessarium. De talibus enim locutionibus, quales sunt *ἐν τοῖς ὑπερορίοις, τὰ ἐν τοῖς ψυχροῖς τόποις ἔθνη, ἐν (τῇ) ἀγορᾷ, οἱ ἐν νήσῳ, ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἐν ταῖς πόλεσι, ἐν Συρακούσαις, ἐν Κρήτῃ, ἐν Αἰγύπτῳ*, quae communes sunt omnium scriptorum, satis habemus commemorasse nullam fere esse paginam, ubi non aliquam invenias. Quibus exceptis, in hoc usu, quo *ἐν* sensu primario locali ponitur, restant commemoratione digna haec fere: *ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλή:* 70, 39, 7; 253, 20; — 223, 29; *τὸ ἐν Φρεαττοῖ δικαστήριον;* — 142, 9: *κεῖσθαι τὸν τόπον ἐν — τοιούτῳ;* 15, 14: *ὅσα δὲ ζῳοτοκεῖ — ἔχει τροφὴν ἐν αὑτοῖς;* 62, 11: *ἐν τῷ κοινῷ τῆς πόλεως* (in aerario publico) *ἔστιν οὐδέν;* 118, 25: *τριῶν οὐσῶν μερίδων — — καὶ τῶν ἐν τῷ σώματι καὶ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ;*

260, 2: δεθῆναι — — ἐν τῷ κύφωνι; 144, 40: ἡ — ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν ἀρχόντων παρουσία, cfr 233, 19.

Eadem vis, licet ad res a sensibus remotas translata, praepositioni inesse videtur in his: 69: 16: ἐν τούτοις ἀμφοτέροις (τοῖς πολεμικοῖς καὶ τοῖς ναυτικοῖς) διὰ πάντων — — διελήλυθε τὸ ἄρχειν καὶ τὸ ἄρχεσθαι; 98, 14: ἐπεὶ δ' ἐν πάσαις μὲν ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τέχναις ἀγαθὸν τὸ τέλος, — — καὶ μάλιστα ἐν τῇ κυριωτάτῃ πασῶν, cfr 146, 37; 183, 10: — 180, 33: τινες τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ; 10, 8: πολλοὶ τῶν ἐν τοῖς νόμοις; — 83, 38: ἐν τίνι μέρει θετέος ἕκαστος; 166, 29: ἔταξαν ἐν παιδείᾳ (τὴν μουσικήν); 167, 23: ἐν ταύτῃ (διαγωγῇ) τάττουσιν (τὴν μουσικήν).

2) Pauci reperiuntur loci, quibus ἐν c. Dat. locum significat, (cuius in finibus, i. e.) apud quem vel prope quem quid situm est aut fit: 249, 29: μετὰ τὴν ἐν Οἰνοφύτοις μάχην; 251, 37: Ἀπολλωνιᾶται οἱ ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ, qui oras incolunt Ponti; 258, 36: ἐν Ἡρακλείᾳ — τῇ ἐν τῷ Πόντῳ, cfr 259, 9. Similiter in locutione τὰ ἐν ποσί (36, 18).

3) Multo crebrior est usus, quo ἐν c. Dat. de tabulis, de legibus, de scriptis vel similibus rebus ponitur, in quibus quid inscribitur aut scriptum vel expositum exstat, ubi quid inest. Exempla: 51, 3: φέρειν — πινάκιον, ἐν ᾧ γράφειν; — 34, 11: ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς λόγοις ἴσμεν λέγοντα τὸν Ἀριστοφάνην, similia 10 locis; — 185, 26: ἐν τῇ πρώτῃ μεθόδῳ — διειλόμεθα, cfr 228, 34: — 161, 36: οἱ κωλύοντες ἐν τοῖς νόμοις, similia 210, 23: 269, 14; — 271, 11: ἐπισημαινομένους ἐν τοῖς ὅρκοις ὅτι; 30, 31: ἐν τοῖς ἠθικοῖς εἴρηται, similia 90, 18; 146, 8; 204, 36; — 41, 28: ἐν τῇ πολιτείᾳ διώρικεν ὁ Σωκράτης, similia 12 locis; — 27, 12: ἐν τοῖς περὶ [τὰς] πολιτείας ἀναγκαῖον ἐπελθεῖν, similia 158, 4; 180, 39; 187, 2; 206, 6; 226, 37; — 119, 27: ἐν τοῖς κατ' ἀρχὴν εἴπομεν; 263, 2: εἴρηται ἐν τοῖς πρότερον; 27, 21: περὶ — τῶν λοιπῶν ἐν ἄλλοις λεκτέον, cfr 168, 28; — 203, 8: ἐν οἷς περὶ βασιλείας ἐπεσκοποῦμεν.

4) De hominibus, inter quos vel apud quos quid est aut fit, quorum in numero quis est, *ἐν* c. Dat. positum invenimus in his: 2, 5: *ἐν δὲ τοῖς βαρβάροις τὸ θῆλυ καὶ τὸ δοῦλον τὴν αὐτὴν ἔχει τάξιν*; 47, 19: *ἐν Λοκροῖς νόμος ἐστὶ μὴ πωλεῖν*, similia 13 locis; — 102, 11: *ὥσπερ — θεὸν ἐν ἀνθρώποις εἰκὸς εἶναι τὸν τοιοῦτον*; 211, 21: *ἐμπειρίαι — ἐν τοῖς ἀρχαίοις οὐχ ὑπῆρχον*; 30, 32: *καὶ ἐν τοῖς ἐλευθέροις καὶ ἴσοις ἀνάγκη τοῦτ' εἶναι*, similia 115, 1; 246, 28; — 63, 30: *κατέλαβον — — τὴν τάξιν τῶν νόμων ὑπάρχουσαν ἐν τοῖς τότε κατοικοῦσιν*; 135, 8: *τοὺς γὰρ κοινωνοῦντας ἀναγκαῖον ἐν αὐτοῖς ἔχειν ὅπλα* (*καὶ* inter *ἀναγκαῖον* et *ἐν* supervacaneum); 252, 19: *ὅταν ἐν τοῖς κυρίοις γένωνται* (*αἱ στάσεις*), similia 258, 24, 25, 27; — 265, 17: *ἐν τούτοις ἐγγίνονται δημαγωγοί*; 30, 39: *ἐν οἷς δὲ μὴ δυνατόν* (*τοὺς αὐτοὺς ἀεὶ ἄρχειν*); — 150, 1: *ἐν τοῖς ὀλυμπιονίκαις δύο τις ἂν ἢ τρεῖς εὕροι*, similia 81, 1; 191, 22. His adiungi potest locus 261, 20: *οὐκ εἰς τὰς ἐναντίας πολιτείας ἀλλ' εἰς τὰς ἐν τῷ αὐτῷ γένει*, ubi quem ad numerum vel quod ad genus quid pertineat, *ἐν* praepositione indicatur.

Eadem vi, qua latinum „inter", *ἐν* usurpatur etiam in his: 4, 7: *ἄζυξ ὢν ὥσπερ ἐν πεττοῖς*; 156, 12: *ἐν γὰρ πᾶσι ζῴοις ἀτελῆ τὰ τῶν νέων ἔκγονα*, cfr 169, 17: — 8, 32: *καὶ γὰρ ἐν τοῖς μὴ μετέχουσι ζωῆς ἔστι τις ἀρχή*; 171, 21: *τιθέασι δὲ καὶ τὴν ὄρχησιν ἐν τούτοις*, 181, 2, 6; 188, 18.

Duo sunt loci, quibus *ἐν* eadem vi atque latinum „coram" positum exstat: 96, 2: *ἰατρὸν δεῖ διδόναι τὰς εὐθύνας ἐν ἰατροῖς, οὕτω καὶ τοὺς ἄλλους ἐν τοῖς ὁμοίοις*; 223, 25: *ἄν τ' ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς ἄν τ' ἐν ἄλλοις*.

5) Saepissime in Politicis inveniuntur locutiones, ubi *ἐν* c. Dat. de hominibus, animalibus, rebus usurpatur, in quibus facultas vel potestas aliqua aut boni vel mali aliquid inesse dicitur. Exempla: 5, 30: *φύσει μὲν οὖν ἡ ὁρμὴ ἐν πᾶσιν ἐπὶ τὴν τοιαύτην κοινωνίαν*, cfr 2, 29; — 88, 2: *αὕτη γὰρ* (*ἡ πολεμικὴ ἀρετή*) *ἐν πλήθει γίνεται*, cfr 116,

12; — 137, 15: ἡ μὲν δύναμις ἐν νεωτέροις, ἡ δὲ φρόνησις ἐν πρεσβυτέροις ἐστίν, similia 231, 40; 143, 39; 247, 1; — 8, 3: ἔστι δ' οὖν — πρῶτον ἐν ζώῳ θεωρῆσαι — — ἀρχήν; — 8, 30: ἐν ἅπασιν (ὅσα ἐκ πλειόνων συνέστηκε) ἐμφαίνεται τὸ ἄρχον καὶ τὸ ἀρχόμενον, cfr 202, 18; — 25, 5: ἐν ταύτῃ (sc. τῇ ψυχῇ) γάρ ἐστι φύσει τὸ μὲν ἄρχον τὸ δ' ἀρχόμενον, cfr 180, 5; — 30, 8: τὸ λεχθὲν ὡς μέγιστον ἀγαθὸν ἐν ταῖς πόλεσιν; 37, 19: κατηγορῇ — τῶν νῦν ὑπαρχόντων ἐν ταῖς πολιτείαις κακῶν, cfr 262, 6; — 72, 16: ἴδιον δ' ἐν τοῖς νόμοις (τοῦ Δράκοντος) οὐδέν ἐστιν, cfr 134, 29; — 75, 35: ἐν οἷς (sc. πράγμασιν) τὰ ὑποκείμενα διαφέρει τῷ εἴδει (quibus generibus variae species sunt subiectae); — 174, 19: ἔστι δὲ ὁμοιώματα ἐν τοῖς ῥυθμοῖς — ὀργῆς, cfr 174, 28–30; 175, 38; — 150, 20: τούτων δ' (τῆς ψυχῆς μερῶν) ἐν ποτέρῳ — τὸ τέλος (sc. ἐστιν) οὐκ ἄδηλον; — 181, 5: πᾶσα ἡ τοιαύτη κίνησις μάλιστα τῶν ὀργάνων ἐστὶν ἐν τοῖς αὐλοῖς; — 86, 30: ἐνούσης τινὸς εὐημερίας ἐν αὐτῷ (τῷ ζῆν). Adde fortasse 128, 33: τό γε καλὸν ἐν πλήθει καὶ μεγέθει εἴωθε γίνεσθαι.

6) *Temporali vi* — ut in quo temporis spatio, quo tempore quid fiat significet — ἐν c. Dat frequenter usurpatur. Atque primum quidem in hunc usum cadunt locutiones, in quibus ἐν adiunctum est vocabulis, quae tempus vel aliquam partem temporis nominatim significant, ut χρόνος, καιρός, ἔτος alia; exempla: 49, 33: ἐν πόσῳ χρόνῳ λήψεται τὸ χωρίον; 83, 6: ἐν μὲν οὖν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις, cum eodem substantivo 7 locis; — 178, 28: τοιούτους — καιροὺς — — ἐν οἷς ἡ θεωρία κάθαρσιν δύναται; 282, 26: ἐν πέντε γὰρ ἔτεσιν — — τὴν οὐσίαν ἅπασαν εἰσενηνοχέναι συνέβαινεν, similia 38, 2; 289, 31; — 289, 5: τὸ μὴ μένειν μηδὲν ἀλλ' ἔν τινι περιόδῳ μεταβάλλειν; adde 250, 6: τῶν ἐν τῇ ἑβδομῇ ἀπολομένων (de quo cfr Susem. p. 697 et notam 1518); 50, 27: οὐκ ἐν τῷ χειμῶνι μόνον, ἀλλὰ — —; 177, 39: ἐν τῇ νεότητι; 162, 21: τὴν ἡλικίαν — ἐν ᾗ κατακλίσεως ὑπάρξει κοινωνεῖν; adde locutiones ἐν ἀρχῇ (247, 6; 252, 28, 30; 266, 33); ἐν τοσούτῳ

(157, 30), „bei diesem Alter“ (Kirchmann p. 145); *ἐν — τούτῳ* (236, 2); *ἐν ᾧ* (266, 2). — Eodem autem quo in his sensu usurpari videtur *ἐν* in nonnullis locutionibus, quae non tam ad tempus, quam ad rerum statum vel condicionem, in qua quid fit, referuntur. Locutiones dico has: 71, 13: *ἐν τοῖς Μηδικοῖς*, eadem verba 253, 20; — 105, 9: *ἐν ταῖς πολεμικαῖς ἐξόδοις;* 238, 19: *ἐπικρατοῦσιν ἐν ταῖς διαστάσεσιν οἱ δῆμοι τῶν εὐπόρων;* 242, 35: *καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ*, similia 8 locis; 153, 17: *(ἀρεταί) ὧν ἐν τῇ σχολῇ τὸ ἔργον καὶ ὧν ἐν τῇ ἀσχολίᾳ*, cfr 154, 37; 166, 37; 167, 10, 21; — 99, 13: *ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἡ τούτων διαφορὰ λαμβάνει τὴν τιμήν;* 123, 17: *πίνειν ἐν ἑορτῇ τινι σκύφον περιφερόμενον;* 105, 10: *ἠνείχετο ἐν ταῖς ἐκκλησίαις;* 162, 10: *κατακλίσεως ἠξιωμένον ἐν τοῖς συσσιτίοις*, cfr 202, 27; — 157, 17: *ἐν τοῖς τόκοις αἱ νέαι πονοῦσι — μᾶλλον.*

7) Quum vero in illis omnibus significatio temporalis insit praepositioni, ut quasi qua data occasione quid fiat significent, in his, quae iam allaturi sumus exemplis, *ἐν* omni temporali vi exutum est; nihil aliud nisi quibus in rebus, quali in rerum (publicarum) statu quid sit aut fiat, significat. Cuius usus, quum in Politicis propter rei, quae proponitur, naturam creberrimus sit, pauca exempla proferemus graviora: 84, 17: *ἐν μέν τινι πολιτείᾳ τὸν βάναυσον ἀναγκαῖον εἶναι καὶ τὸν θῆτα πολίτας, ἐν τισὶ δ' ἀδύνατον, οἷον — ἐν ᾗ κατ' ἀρετὴν αἱ τιμαὶ δίδονται;* 105, 2: *ἡ — ἐν τῇ Λακωνικῇ πολιτείᾳ βασιλεία*, cum *πολιτείᾳ* substantivo 59 locis; — 193, 34: *ἐλευθερία μάλιστά ἐστιν ἐν δημοκρατίᾳ;* 197, 37: *ἐν τῇ τοιαύτῃ δημοκρατίᾳ οἱ νόμοι ἄρχουσιν*, cum *δημοκρατίᾳ* substantivo 51 locis; — 188, 31: *καὶ γὰρ ἐν ταῖς ὀλιγαρχίαις — τὸ πλέον μέρος κύριον;* 84, 21: *ἐν δὲ ταῖς ὀλιγαρχίαις θῆτα μὲν οὐκ ἐνδέχεται εἶναι πολίτην*, cum hoc substantivo 6 locis; — adde 17, 19: *ἐν μὲν οὖν τῇ πρώτῃ κοινωνίᾳ — οὐδέν ἐστιν ἔργον αὐτῆς;* 24, 4: *ἐν — ταῖς — ἀρχαῖς — μεταβάλλει τὸ ἄρχον καὶ τὸ ἀρχόμενον;* 129, 19: *ὅπερ ἐν τῇ πολυανθρωπίᾳ — ὑπάρχει φανερῶς;* 195, 35: *κατάστασις ἐν ᾗ ψηφι-*

σμασι πάντα διοικεῖται; 179, 11: *ἐν ταύτῃ γὰρ (παιδείᾳ) — οὐ τῆς αὐτοῦ μεταχειρίζεται χάριν ἀρετῆς.*

8) Quibus in rebus, bonis aut malis, quis versetur, qua in condicione, fortuna, loco sit, *ἐν* praepositione exprimitur in his: 20, 16: *ἐν χρείᾳ ἐσμὲν αὐτῆς,* cfr 205, 18; 282, 29; — 113, 3: *κρίνειν — ἐν πάθει ὄντες,* cfr 175, 35; — 154, 33: *σχολάζουσιν ἐν ἀφθονίᾳ τῶν τοιούτων ἀγαθῶν,* cfr 205, 13; 262, 19; — 189, 12: *ἐν ταῖς τιμαῖς ἦσαν οἱ διαφέροντες;* 194, 9: *οἱ βέλτιστοι — εἰσιν ἐν προεδρίᾳ;* 207, 32: *τῶν ἐν ἡγεμονίᾳ γενομένων;* 173, 27: *ἐν τῷ τέλει — γίνεσθαι* (sein Lebensziel erreicht haben); 241, 31: *ἐν μείζονι δὲ σχήματι τεταγμένας (ἀρχάς),* („einem höheren Range eingeordnet", Susem. p. 675); 217, 3: *ἐν ταῖς ἀρχαῖς εἶναι,* cfr ibid. 5; 268, 3; — 265, 13: *πλείους ὦσιν ἐν τῷ πολιτεύματι;* — 248, 7: *ὑβριζόντων τῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς,* cfr 113, 37; 252, 22; 257, 3, 4; 258, 20, 28; 260, 33; 291, 1; — 238, 30: *τῶν ἐν τῷ πολιτεύματι καὶ τῶν ἔξωθεν,* cfr 101, 22; 149, 31; 239, 32; 246, 24; 252, 26; 260, 4; 265, 6; — 263, 9: *καταφρονήσαντες τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν;* 211, 12: *τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις ἰσχυσάντων.* Adde 54, 7: *ἄτοπον τὸ μένειν ἐν τοῖς τούτων δόγμασιν,* cfr 152, 24; — 66, 31: *διαμένειν ἐν τῇ τάξει τῆς πολιτείας.*

Quibus in occupationibus quis versetur, hoc uno loco *ἐν* c. Dat. significatur: 181, 31: *οἱ κοινωνοὶ τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ διατριβῆς.*

9) Animadvertendus videtur usus, quo *ἐν* c. Dat. in qua re quid situm, positum, collocatum sit, in qua quid cernatur aut appareat exprimit, cuius in Politicis haec reperiuntur exempla: 10, 15: *ἔστιν ἀεὶ τὸ κρατοῦν ἐν ὑπεροχῇ ἀγαθοῦ τινός;* 19, 6: *ἐν ὑπερβολῇ γὰρ οὔσης τῆς ἀπολαύσεως;* 37, 13: *ἐν τῇ — χρ' σει τῶν κτημάτων τὸ τῆς ἐλευθεριότητος ἔργον;* 125, 7: *τοῖς ὁμοίοις τὸ καλὸν — — ἐν τῷ <ἐν> μέρει;* 135, 3: *ἃ λέγομεν εἶναι μέρη πόλεως, ἐν τούτοις ἂν εἴη (ἡ πόλις);* 147, 21: *τὸ μακάριον ἐν τοῖς ἐναντίοις ἐστίν;* 177, 3: *ἐν τούτοις γὰρ ἡ λύσις ἐστὶ τῆς ἐπιτιμήσεως;* 187, 37: *ὅσαις πόλεσιν ἐν τοῖς ἵπποις ἡ δύναμις ἦν,* cfr 211, 21; — 211, 18: *τὴν*

ὑπεροχὴν ἐν τοῖς ἱππεῦσιν ὁ πόλεμος εἶχεν; 219, 11: εἰσὶ δ' αἱ διαφοραὶ ἐν τρισὶν ὅροις, cfr 223, 15; — 12, 32: ὁ γὰρ δεσπότης οὐκ ἐν τῷ κτᾶσθαι τοὺς δούλους, ἀλλ' ἐν τῷ χρῆσθαι δούλοις; 119, 1: τὸ ζῆν εὐδαιμόνως, εἴτ' ἐν τῷ χαίρειν ἐστὶν εἴτ ἐν ἀρετῇ — — εἴτ ἐν ἀμφοῖν; 146, 27: τουτοῖν δ' ἐστὶν ἓν μὲν ἐν τῷ τὸν σκοπὸν κεῖσθαι — ὀρθῶς; 142: 9: τοῦτο δ' ἐστὶν ἐν τῷ κεῖσθαι τὸν τόπον ἔν τε τοιούτῳ — —; — 121, 8: ἐν πλούτῳ τὸ ζῆν εὖ τίθενται.

Cum his cave confundas locutionem ὑπάρχειν ἔν τινι, quae legitur 19, 4: καὶ τοῦτ' ἐν τῇ κτήσει φαίνεται ὑπάρχειν; in qua locutione dicit Bonitz (Index Arist. s. v. ἐν), probante Euckenio (v. p. 23 extr.), ἐν praepositione significari aliquid in aliqua re inesse vel contineri „tamquam notam in definitione notionis".

10) Neque minus est dignus, in quem animum intendamus, usus, quo ἐν c. Dat. ponitur, ubi nudum Dativum instrumenti exspectes; significatur enim in his ἐν praepositione, quo quis ad aliquid efficiendum utatur instrumento, adiumento, qua re quid efficiatur. Atque primum quidem haec significatio conspicitur in his: 22, 37: (ἐργασίαι) ἐν αἷς τὰ σώματα λωβῶνται μάλιστα; 130, 13: τινας ἐν ἄλλοις τεθραμμένους νόμοις; 146, 28: δύο ἐστὶν ἐν οἷς γίνεται τὸ εὖ πᾶσι; 173, 30: διαναπαύειν ἐν ταῖς ἀπὸ ταύτης ἡδοναῖς; 174, 23: ὁ δ' ἐν τοῖς ὁμοίοις ἐθισμός τοῦ λυπεῖσθαι καὶ χαίρειν; 177: 2: ἐν ποίοις ὀργάνοις τὴν μάθησιν ποιητέον; 182, 9: ἐν τῇ δωριστὶ (ἁρμονίᾳ) ποιῆσαι διθύραμβον. Huc referri possunt etiam haec: 5, 5: ἐν τοῖς ἐλαχίστοις πρῶτον ἕκαστον ζητητέον; 8, 36: δεῖ δὲ σκοπεῖν ἐν τοῖς κατὰ φύσιν ἔχουσι — τὸ φύσει, καὶ μὴ ἐν τοῖς διεφθαρμένοις; 59, 11: ἐδήλωσαν δὲ πολλάκις — καὶ νῦν δ' ἐν τοῖς Ἀνδρίοις; 8, 39: τὸν — ἄνθρωπον θεωρητέον, ἐν ᾧ τοῦτο δῆλον; 8, 6: ἐν οἷς φανερόν ἐστιν, ὅτι — —, cfr 150, 22; — 72, 12: τὴν ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἄσκησιν; 175, 13: παιδευτέον ἐν αὐτῇ τοὺς νέους; 271, 17: εἰθισμένοι καὶ πεπαιδευμένοι ἐν τῇ πολιτείᾳ. In quae

qui inquisiverit, videbit *ἐν* praepositione significari, ut dicit Eucken (p. 24), rem, quae actioni alicui subiecta est, in qua actio fit aut apparet; haec autem quasi materia actionis quodammodo adiumentum, instrumentum est, quo quid efficitur.

Hoc loco apte fortasse mentio fieri potest eorum, quae legimus 10, 6: *ὁ γὰρ νόμος ὁμολογία τίς ἐστιν, ἐν ᾧ τὰ κατὰ πόλεμον κρατούμενα τῶν κρατούντων εἶναι φασίν.* In his *ἐν* praepositione norma aut regula indicatur, secundum quam quid fit, aut res, propter quam vel per quam quid fieri dicitur. Ex eadem vi praepositionis explicanda videtur locutio *ἐν χειρὸς νόμῳ*, quam rectius mihi videtur vertisse Kirchmann (p. 99): „nach dem Standrecht", quam Eucken (p. 28 extr fere) et Susemihl (p. 341): „im Handgemenge".

11) Plurimi reperiuntur loci, quibus *ἐν* c. Dat. eo sensu usurpatum legimus, quo germanice dicitur „in Bezug auf", „hinsichtlich" „was — betrifft", ut ad quam rem quid spectet, pertineat, referendum sit significet. Sic 1, 18: *ὥσπερ — ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ σύνθετον μέχρι τῶν ἀσυνθέτων ἀνάγκη διαιρεῖν, — —, οὕτω καὶ —*; cfr 2, 25; 155, 13; ἐ— 9, 10: *πάλιν ἐν ἀνθρώπῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ζῴοις ὡσαύτως*, cfr 12, 6; 60, 33; 110, 38; 159, 32; — 31, 30: *τὸ γὰρ πάντες καὶ ἀμφότερα καὶ περιττὰ καὶ ἄρτια — καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἐριστικοὺς ποιεῖ συλλογισμούς*; 31, 36: *ἐν ταῖς οἰκετικαῖς διακονίαις οἱ πολλοὶ θεράποντες — χεῖρον ὑπηρετοῦσι τῶν ἐλαττόνων*; 53, 7: *τοῦτο γὰρ ἐν μὲν τῇ διαιτῇ — — ἐνδέχεται (— —), ἐν δὲ τοῖς δικαστηρίοις οὐκ ἔστιν*; 109, 12: *ἐν ὁποιαοῦν τέχνῃ τὸ κατὰ γράμματ' ἄρχειν ἠλίθιον*; 123, 29: *οὐδ' ἐν ταῖς ἄλλαις πιστήμαις τοῖτο ὁρῶμεν*; 128, 4: *ἐν μὲν τοῖς ἀναγκαίοις αὐτάρκης*; 269, 4: *ἐν στρατηγίᾳ μὲν (βλέπειν δεῖ) εἰς τὴν ἐμπειρίαν (— —) ἐν δὲ φυλακῇ — τοὐναντίον*; — 35, 11: *ἐν τοῖς ἀπολαύσεσι καὶ ἐν τοῖς ἔργοις — — ἀναγκαῖον ἐγκλήματα γίνεσθαι*, cfr 99, 15; — 118, 35: *διαφέρονται δ' ἐν τῷ ποσῷ*, similia 150, 10; 212, 40; — 168, 41: *ἵνα ἐν τοῖς ἰδίοις ὠνίοις μὴ διαμαρτάνωσιν*, cfr 146, 31: *ἐν δὲ τῷ πράττειν τοῦ τυχεῖν αὐτοῦ διαμαρτάνουσιν*;

— 119, 5: *ἐν δὲ τούτοις ἐλλείπουσιν.* Eodem quo in his sensu *ἐν* usurpatum esse videtur 105, 8: *κτεῖναι γὰρ οὐ κύριος, εἰ μὴ ἐν τινί [βασιλείᾳ], καθάπερ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων,* „ausser in einem bestimmten Falle“ (Susem. p. 341), modo haec Bernaysii et Susemihlii scriptura probetur, qua haud scio an planior evadat sententia deletis etiam verbis *ἐν τινί.*

12) De partibus, in quas quid dividitur, uno hoc loco *ἐν* positum invenimus: 144, 19: *ἐν συσσιτίοις καταvενεμῆσθαι.*

13) Pro adverbio modali, ut quomodo quid fiat significet, *ἐν* usurpatum est in his locutionibus: *ἐν μέρει,* per vices (30, 3; 87, 11; 209, 4; 227, 2, 20; 236, 2); *ἐν παραδρομῇ,* obiter (162, 24); *ὡς ἐν κεφαλαίοις εἰπεῖν,* summatim, breviter, leviter (279, 34).

Cum his comparari possunt, quae leguntur 6, 30: *ὁ γὰρ ὑπηρέτης ἐν ὀργάνου εἴδει ταῖς τέχναις ἐστίν,* pro instrumento est.

b. In Ath. Polit.

160 locis invenitur *ἐν.*

Omnium praepositionum est usitatissima; neque tamen tot habet usus vel significationis varietates, quot in Politicis.

1) In *locali usu* de talibus, qualia sunt *οἰκεῖν ἐν τῷ ἄστει, ἄρχουσιν ἐν Πειραιεῖ, τὰ μέταλλα τὰ ἐν Μαρωνείᾳ, Νικίας ὁ ἐν Σικελίᾳ τελευτήσας, τὰ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ γιγνόμενα, ἀνάκειται ἐν Ἀκροπόλει εἰκών, συσσιτοῦσιν ἐν τῇ θόλῳ, ὁ ἐν ἀγορᾷ σῖτος,* eadem valent, quae p. 21 diximus de *ἐν τοῖς ὑπερορίοις* cet. Rarius inveniuntur neque silentio praetereunda sunt haec: *οἱ ἐν τῷ ἄστει* (15, 13; 43, 7), *οἱ ἐν Πειραιεῖ* (41, 27; 43, 6), *οἱ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ* (56, 13), *τὰ ἐν τῇ πόλει* (3, 11); *τὰ ἐν τῷ ἄστει* (20, 7), *τὰ ἐν Πειραιεῖ* (68, 19), quibus omnibus res aliqua breviter circumscribitur. Accedunt, quae proferantur 26, 18: *ἐν τῷ πελάγει;* 29, 21: *κατακλῃσθεὶς ὁ δῆμος ἐν τῷ ἄστει — — προῃρεῖτο τὴν πολιτείαν διοι-*

κεῖν αὐτός; 7, 26: *ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλή*, cfr 25, 20. — Huc referenda quae leguntur 65, 11: *τούτῳ δ' ἐν Φρεάτου δικάζουσιν*, ubi ad Genitivum *Φρεάτου* Dativus *δικαστηρίῳ* cogitando assumendus. De nomine proprio v. Pape Lex. d. gr. Eigennamen s. v. *Φρέατος*.

2) Latinis praepositionibus „apud" vel „prope" (v. p. 22 sub 2) *ἐν* reddendum est in his: 24, 10: *νικήσαντες τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην;* 25, 11: *τριήρεις — — αἷς ἐναυμάχησαν ἐν Σαλαμῖνι*, similia 26, 16; 29, 18; — 37, 14: *γενομένης τῆς ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίας;* 38, 2: *ἠτύχησαν τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν*.

3) Etiam in Ath. Polit. frequentes sunt loci, quibus *ἐν* c. Dat. ubi quid inscribatur aut scriptum exstet, ubi quid insit significat: 52, 8: *ἀναγράψας ἐν γραμματεί[οις] [λε]λευκωμένοις*, cfr 57, 23; — 52, 27: *τὸν μερισμὸν εἰσφέ[ρου]σι γράψαντες ἐν σανίδι;* 54, 11: *τὸν πίνακ' — —, ἐν ᾧ κατασεσημασμένα τὰ ὀνόματα — ἐστί;* 59, 22: *ἐν ταῖς στήλαις οὗτος ἀναγράφεται;* 70, 21: *γέγραπται δὲ ἐν ταῖς βαλάνοις τὰ στοιχεῖα;* — 8, 6: *ἐν τοῖς νόμοις τοῖς Σόλωνος — γέγραπται;* 9, 13: *ἐν μὲν οὖν τοῖς νόμοις ταῦτα δοκεῖ θεῖναι δημοτικά;* 29, 5: *τι τῶν ἐν τοῖς νόμοις;* 43, 19: *τὸ ψήφισμα — ἐν ᾧ μετεδίδου τῆς πολιτείας πᾶσι;* 5, 2: *ἐν τοῖσδε τοῖς ποιήμασιν μαρτυρεῖ*, similia 6, 6; 10, 12; — 5, 9: *ἐν ἀρχῇ τῆς ἐλεγείας — φησί;* 20, 18: *ᾖδον ἐν τοῖς σκολιοῖς*, cfr 22, 22. Eodem fortasse sensu, quo in his, *ἐν* usurpatum est etiam 60, 14: *πρόκειται [ἐν γρα]φαῖς [ταῖς] ἐπὶ Κηφισοφῶντος ἄρχοντος*. Neque tamen, quod sciam, de sensu horum verborum ad certum adhuc iudicium perventum est (sed cfr quae dicit Kenyon p. 137 not.).

4) Eadem vi qua latinum „inter" *ἐν* positum est: de loco 16, 26: *ἰδὼν — τινα — [— ἐν] πέτραις σκάπτοντα καὶ ἐργαζόμενον;* de hominibus 41, 16: *συναγωνιζομένων — — ἐνίων τῶν ἐν τοῖς ἱππεῦσι;* de rebus 24, 3: *ἐν οἷς* (sc. *νόμοις*) *ἐτέθη καὶ ὁ περὶ — νόμος*.

Multo plures reperiuntur loci, quibus *ἐν* c. Dat. idem valet atque latinum „coram", h. e. de hominibus usur-

patur, coram quibus res forenses vel publicae agi dicuntur: 61, 2: *δοκιμάζονται — — ἐν τῇ [βο]υλῇ τοῖς φ' πλὴν τοῦ γραμματέως, οὗτος δ' ἐν δικαστηρίῳ μόνον —, οἱ δ' ἐννέ' ἄρχοντες ἔν τε τῇ βουλῇ καὶ — ἐν δικαστηρίῳ*, cum eodem verbo 53, 10; — 61, 19: *δίδωσιν ἐν μὲν τῇ βουλῇ τὴν ἐπιχειροτονίαν, ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ τὴν ψῆφον*; 50, 3: *κρίσεως ἐν <τῷ> δικαστηρίῳ γενομένης*, cfr 68, 25; — 28, 11: *κατηγόρουν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν — — ἐν τῷ δήμῳ*; 52, 3: *τὰ χωρία — τ[ὰ ἀπογραφ]έντα καὶ πραθέντα ἐν τῷ δικαστηρίῳ*; 52, 28: *τὸν — μερισμὸν — προ[τιθ]έασιν ἐν τῇ βουλῇ*.

5) Eius usus, quo *ἐν* c. Dat. de hominibus etc. ponitur, in quibus quid inest, nullum in Ath. Polit. reperimus exemplum.

6) *Temporalis usus* frequens est. Exempla eodem quo in Politicis ordine proferimus: 2, 14: *ἐν τούτοις <τοῖς> χρόνοις*, similia 28, 23; 30, 18; — 25, 12: *ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς*, similia 35, 10; 44, 11; — 52, 4: *ἔστι δὲ τῶν μὲν οἰκιῶν ἐν ε' ἔτεσιν ἀνάγκη τὴν τιμὴν ἀποδοῦναι, τῶν δὲ χωρίων ἐν δέκα*; 49, 16: *ἅπαξ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ*, similia 58, 20; 60, 13; — 21, 16: *τὰ ἑαυτῶν ἐν πένθ' ἡμέραις ἐκκομισάμενοι*, similia 48, 4, 9; 52, 15; locutiones *ἐν ἀρχῇ* (2, 4), *ἐν τῷ παρόντι* (5, 13), *ἐν ᾧ* (15, 25). — 29, 21: *συνεθισθεὶς (ὁ δῆμος) ἐν ταῖς στρατείαις μισθοφορεῖν*; 13, 26: *εὐδοκιμηκὼς ἐν τῷ πρὸς Μεγαρέας πολέμῳ*, eadem verba 18, 5, cfr 29, 20; — 48, 6: *(προγράφουσι) κυρίαν* (sc. *ἐκκλησίαν*) *ἐν ᾗ δεῖ τὰς ἀρχὰς ἐπιχειροτονεῖν*, similia 48, 17, 20; 49, 19; — 42, 5: *λαβόντες τὴν ἐπιμέλειαν ἐν ὀλιγαρχίᾳ — — εὐθύνας ἔδοσαν [ἐ]ν δημοκρατίᾳ*; 44, 28: *ἡ ἐπὶ Δράκοντος (πολιτείας τάξις) ἐν ᾗ καὶ νόμους ἀνέγραψαν πρῶτον*, cfr 45, 4.

7) Quali in rerum statu quid fiat, *ἐν* praepositione indicatur in his: 19, 15: *κατηγόρησεν δ' ἐν ταῖς ἀνάγκαις πολλῶν*; 24, 19: *ὅσοι μὴ συνεξημάρτανον ἐν ταῖς ταραχαῖς*; 65, 8: *ἐὰν δ' ἀποκτεῖναι μέν τις ὁμολογῇ, φῇ δὲ κατὰ τοὺς νόμους, οἷον — ἐν πολέμῳ ἀγνοήσας ἢ ἐν ἄθλῳ*

ἀγωνιζόμενος; 66, 1: *διατίθησι δ' ἀγῶνα τὸν ἐπιτάφιον — τοῖς τετελευτηκόσιν ἐν τῷ πολέμῳ.*

8) Quali in condicione, fortuna, loco quis sit, *ἐν* praepositione exprimitur 12, 27: *διῆγον ἐν ἡσυχίᾳ;* 17, 17: *πολὺν χρόνον ἔμεινεν [ἐν τῇ ἀρ]χῇ,* cfr 18, 2; — 24, 13: *διὰ τὴν ὑποψίαν τῶν ἐν ταῖς δυνάμεσιν;* 38, 7: *οἱ ἐν ταῖς ἑταιρείαις ὄντες — οἱ δ' ἐν ἑταιρείᾳ — οὐδεμιᾷ συγκαθεστῶτες;* 41, 10: *χαλεπῶς — φερόντων ἐπὶ τούτοις τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ* (der Bürgerschaft, K. et K. p. 62).

His exemplis apte fortasse adiungi potest locus 35, 21: *τὴν βουλὴν — ποιήσασαν ἐξέτασιν <ἐν> ὅπλοις ἑλέσθαι δέκα ἄνδρας,* ubi de armis, quibus quis indutus est *ἐν* c. Dat. usurpatur. Sic enim hunc locum interpretandum censeo, ut voluerit auctor dicere milites, quum recenserentur, armatos esse debuisse.

Quibus in occupationibus quis versetur, hoc uno loco *ἐν* significat: 20, 9: *τὴν Μουνιχίαν ἐπεχείρησε τειχίζειν, —, ἐν τούτοις δ' ὢν ἐξέπεσεν ὑπὸ Κλεομένους.*

9) De re, in qua quid positum est, ex qua quid pendet, *ἐν* c. Dat. in Ath. Polit. non usurpatur. De hominibus autem, quorum in potestate vel arbitrio quid positum est, hoc uno loco *ἐν* usurpatum invenimus: 39, 1: *τὸ κῦρος ὃ ἦν ἐν τοῖς δικασταῖς κατέλυσαν,* quae usus varietas in Politicis apparet nusquam.

10) Pro dativo instrumenti *ἐν* c. Dat. nusquam usurpatum legimus.

11) Saepius autem inveniuntur locutiones, in quibus *ἐν* c. Dat. idem valet atque germanice „in Bezug auf", „hinsichtlich". Sic 5, 17: *ἐν οἷς πειρῶνταί τιν[ες] διαβάλλειν αὐτόν;* 5, 26: *οὐ γὰρ ε[ἰκὸς] ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις οὕτω μέτριον γενέσθαι — — ἐν οὕτω δὲ μικροῖς καταρρυπαίνειν ἑαυτόν;* 17, 5: *οὐδὲν δὲ τὸ πλῆθος οὐδ' ἐν τοῖς ἄλλοις παρ<ην>ώχλει;* 20, 23: *ἀποτυγχάνοντες — ἐν ἅπασι τοῖς ἄλλοις.* Accedit locutio vel potius dicendi formula quae est *ἔν τε (γὰρ) τοῖς ἄλλοις — καὶ (δὴ καὶ),* qua ex plurium similium rerum aut exemplorum numero unum

aliquod testimonii aut indicii loco affertur, velut 16, 9: *ἔν τε γὰρ τοῖς ἄλλ[οι]ς φιλάνθρωπος ἦν — — καὶ δὴ καὶ τοῖς ἀ[πό]ροις προεδάνειζε χρήματα,* similia 17, 12; 18, 20; 20, 14.

12) Unus proferri potest locus, ubi *ἐν* c. Dat. dividendi verbo adiunctum, quibus quid dividatur aut distribuatur, significat: 71, 5: *νενέμηνται γὰρ — — δέκα μέρη οἱ δικασταί, παραπλ[ησ]ίως ἴσοι ἐν ἑκάστῳ τῷ γράμματι.*

13) Duae reperiuntur locutiones, in quibus quomodo quid fiat, *ἐν* praepositione significatur: *ἐν μέρει* „in vices", „per vices" (47, 21; 62, 20) et *ἐν κόσμῳ*: 31, 10: *τῶν ἄλλων ἐν κόσμῳ λεγόντων.*

2. *σύν.*

Haec praepositio ut apud omnes fere prosae orationis scriptores, [cfr egregium opus T. Mommsenii: Beiträge zu d. Lehre v. d. griech. Präpositionen, fasc. I (1886) p. 1 sqq], sic etiam apud Aristotelem raro admodum invenitur. Octo enim sunt in scriptis Aristotelicis loci, quibus posita exstat; quos singulos protulit Eucken p. 29 (cfr Mommsen l. c. p. 4).

In Politicis nusquam legitur *σύν.*

In Ath. Polit. — exceptis ut par est fragmentis ex carminibus Solonis relatis — semel: 21, 19: *τὰ δὲ σύμπαντα* (sc. *ἔτη*) *σὺν οἷς ὁ πατὴρ ἦρξεν ἑνὸς δεῖν πεντήκοντα.*

Quod Eucken (p. 29) dicit, sese de integritate locorum Aristotelicorum ubi sit *σύν*, dubitare, quod iis omnibus pro *σύν* secundum usum Aristotelicum etiam *μετά* c. Genit. stare possit, (quod exemplis allatis demonstravit), hoc meo iudicio non satis firmum est argumentum, quo adducti hos locos corruptos censeamus. Licet enim pro *σύν μετά* c. Genit. ponere potuerit A., tamen non potest demonstrari, eum hoc facere debuisse. Itaque usus *σύν* praepositionis ab Aristotele non prorsus, ut opinor, abiudicandus est, id-

que tenendum, hanc praepositionem in scriptis Aristotelicis non inveniri nisi rarissime. Quod idem valet etiam in Ath. Polit.

III. Praepositiones cum Accusativo coniunctae.

1. εἰς.

a. In Politicis.

Haec praepositio in Politicis 197 exemplis septimum, in Ath. Polit. 145 exemplis secundum inter omnes praepositiones obtinet locum. Multo igitur rarius, si utriusque operis ambitum spectamus, in Politicis usurpatur.

1) *Primaria locali vi* praepositio *εἰς* c. Acc., verbis aut substantivis quae motum significant adiuncta, locum designat, quo quid movetur, quo motus directus est. Hanc vim his locis agnoscimus: 35, 4: *καρποὺς εἰς τὸ κοινὸν φέροντας ἀναλίσκειν;* 42, 27: *ἐλθοῦσιν εἰς τὴν χώραν;* 66, 21: *πόλεμος ξενικὸς διαβέβηκεν εἰς τὴν νῆσον;* 72, 35: *ἀπῆλθεν εἰς Θήβας;* 288, 22: *ὑπομεῖναι — προσκληθέντα δίκην εἰς Ἄρειον πάγον;* huc pertinent 160, 16: *εἰς ποταμὸν ἀποβάπτειν;* 34, 17: *μικρὸν γλυκὺ εἰς πολὺ ὕδωρ μιχθὲν ἀναίσθητον ποιεῖ τὴν κρᾶσιν.*

Ex illa praepositionis vi explicanda sunt haec figurata: 47, 24: *συνέβαινεν ἀπὸ τῶν — τιμημάτων εἰς τὰς ἀρχὰς βαδίζειν,* cfr 213, 15; — 217, 36: *πολλούς τε γὰρ εἰς τὰ ἀρχεῖα ἐνδέχεται βαδίζειν;* 198, 24: *τοὺς εἰς τὸ πολίτευμα βαδίζοντας;* 246, 23: *εἰς δὲ τὴν ἀλίαν* (?) *ἐπάναγκές ἐστιν — — βαδίζειν;* 53, 26: *ἐμπίπτει δ' εἰς ἄλλο πρόβλημα καὶ σκέψιν ἑτέραν;* 182, 11: *ἐξέπεσεν εἰς τὴν φρυγιστὶ (ἁρμονίαν);* 177, 18: *οὔτε γὰρ αὐλοὺς εἰς παιδείαν ἀκτέον;* 167, 14: *τὴν μουσικὴν — — εἰς παιδείαν ἔταξαν,* cfr 172, 12, 14; — 284, 25: *εἰς οὓς — ὅρους ἀνάγεται τὰ βουλήματα τῶν τυράννων;* 265, 8: *τοὺς ἡγεμονικοὺς — εἰσάγειν εἰς τὴν πολιτείαν;* 41, 4:

ταύτην — — περιάγει πάλιν εἰς τὴν ἑτέραν πολιτείαν; 71, 10: *προήγαγεν — εἰς τὴν νῦν δημοκρατίαν*; 91, 14: *εἰ γάρ τις καὶ συναγάγοι τοὺς τόπους εἰς ἕν*, similia 94, 13; 217, 13; — 177, 12: *ἐλήλυθεν εἰς τοὺς ἀγῶνας, ἐκ δὲ τῶν ἀγώνων εἰς τὴν παιδείαν*, cfr 251, 2; — 128, 41: *εἰς δὲ τὶ μέγεθος ἐλθὸν — — φαύλην ποιήσει τὴν ναυτιλίαν (τὸ πλοῖον)*, cfr 49, 3; — 239, 17: *δοκοῦσιν εἰς μίαν πολιτείαν συνελθεῖν*; — 250, 17: *ἐάσωσιν εἰς τὰς ἀρχὰς — παριέναι τοὺς — φίλους*; — 67, 5: *τὰ μὲν εἰς δῆμον ἐκκλίνει μᾶλλον, τὰ δ' εἰς ὀλιγαρχίαν*; — 170, 32: *λίαν εἰς ταῦτα ἀνέντες τοὺς παῖδας*; 257, 11: *εἰς δῆμον ἀπετελεύτησεν (ἡ ὀλιγαρχία)*; 270, 22: *ἕλκουσιν εἰς τὴν ὑπερβολήν*; 270, 26: *ἐὰν ἐπιτείνῃ τις — — εἰς τὴν ὑπερβολήν.*

Huc referenda sunt etiam haec, in quibus de commutatione aliqua agitur: 55, 23: *μεταβάλλειν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων — εἰς ἑτέρους νόμους*; 79, 14: *ὅταν εἰς ἑτέραν πολιτείαν μεταβάλῃ ἡ πόλις*, cum eodem verbo 24 locis; — 70, 6: *τὴν πολιτείαν εἰς τὴν νῦν δημοκρατίαν μετέστησαν*; 245, 14: *ὀλιγαρχίαν — εἰς τὸ μᾶλλον ὀλιγαρχεῖσθαι (μεταστήσωσιν)*, cum eodem verbo 8 locis; — 263, 28: *εἰς ἔλαττον (τίμημα) μετέβη καὶ εἰς ἀρχεῖα πλείω*; — 261, 19–21: *ἐξίστανται ἐνίοτε οὐκ εἰς τὰς ἐναντίας πολιτείας, ἀλλ' εἰς τὰς ἐν τῷ αὐτῷ γένει, οἷον ἐκ τῶν ἐννόμων — εἰς τὰς κυρίους καὶ ἐκ τούτων εἰς ἐκείνας*; 262, 24: *περισπῶσιν εἰς τοὐναντίον οἱ ἀπορώτεροι.* Illis proxime accedunt haec: 59, 9: *ἐμπίπτουσιν ἄνθρωποι σφόδρα πένητες εἰς τὸ ἀρχεῖον*, cfr 265, 18; — 191, 21: *πρὶν — εἰς πόλεμον καταστῶσιν*; 256, 31: *εἰς τοῦτο καθιστᾶσιν ὡς —*; 268, 26: *τῶν ἀπόρων εἰς εὐπορίαν — καθίσταιντο πλείους*, in quibus *εἰς* praepositione quas in res, quem in rerum statum quis perductus, redactus sit significatur.

2) Accusativis personarum *εἰς* apud verba motum significantia non saepe praepositum invenitur: 34, 26: *μεταφέρειν τὰ — τέκνα, τὰ μὲν ἐκ τῶν γεωργῶν — εἰς τοὺς φύλακας, τὰ δ' ἐκ τούτων εἰς ἐκείνους*, quocum cfr 34,

32: *οἵ τε εἰς τοὺς ἄλλους πολίτας δοθέντες;* — 58, 18: *εἰς ὀλίγους ἧκεν ἡ χώρα;* — 257, 12: *ἐξ ἐλαττόνων εἰς ἑξακοσίους ἦλθεν (ἡ ὀλιγαρχία)*, cfr 263, 36; — 111, 18: *αἰεὶ γὰρ εἰς ἐλάττους ἄγοντες — ἰσχυρότερον τὸ πλῆθος κατέστησαν;* — 217, 2: *ἀνάγκη συνάγειν εἰς ὀλίγους πολλὰς ἀρχάς*, cfr 234, 24; — 258, 37: *ὅταν ἔνιοι εἰς ἐλάττους ἕλκωσι τὴν ὀλιγαρχίαν;* — 254, 33: *εἰς ἑαυτὸν περιέστησε τὴν πολιτείαν;* 224, 35: *οὐκ ἐμπίπτει δὲ (ἡ κρίσις) εἰς δικαστῶν πλῆθος*, non cadit in — —. Huc referenda sunt etiam haec: 51, 40: *δικαστήριον —, εἰς ὃ πάσας ἀνάγεσθαι δεῖν τὰς — δίκας;* 194, 25: *πάντα ἀνάγοντες εἰς τὸν δῆμον;* 215, 40: *ἐπανάγεται εἰς τοὺς πλείους αἰεί;* 228, 32: *εἰς αὑτὸν γὰρ ἀνάγει τὰς κρίσεις — ὁ δῆμος*, in quibus latini vocabuli „coram" vim et sensum in se quodammodo includere videtur *εἰς* [v. Kühner. § 432, 1 sub d)]. Homines enim aut collegium magistratuum significat, ad quos res aut quaestio referri dicitur, ut coram his agatur, tractetur, diiudicetur.

3) Locali sensu usurpatum est *εἰς* in his quoque exemplis, licet cum vocabulis coniunctum sit, quae per se propriam motus significationem non habeant: 68, 29: *αἱροῦνται γὰρ εἰς δύο ταῦτα βλέποντες*, similia 79, 11; 127, 12; 137, 23, 24; 186, 6; 199, 14, 16, 17; 269, 3, 5; — 43, 41: *ὡς — — ὁμαλισθησομένην (τὴν τεκνοποιίαν) εἰς τὸ αὐτὸ πλῆθος;* 159, 36: *ἀφεῖσθαι δεῖ τῆς εἰς τὸ φανερὸν γεννήσεως.* Adde 232, 13: *μὴ δανείζειν εἴς τι μέρος τῆς ὑπαρχούσης ἑκάστῳ γῆς.*

Ad localem usum referenda esse videntur etiam haec, in quibus *εἰς* c. Acc. terminum significat, usque ad quem quid fit: 119, 3: *τοῖς — — κεκοσμημένοις εἰς ὑπερβολήν;* 143, 2: *εὑρημένων τῶν περὶ τὰ βέλη εἰς ἀκρίβειαν;* 236, 39: *τοσοῦτον συναθροίζειν ὅσον εἰς γηδίου κτῆσιν;* 19, 34: *πάντες γὰρ εἰς ἄπειρον αὔξουσιν — — τὸ νόμισμα*, cfr 19, 40; — 119, 38: *πλούτου δὲ — — εἰς ἄπειρον ζητοῦσι τὴν ὑπερβολήν.* Eodem quo in his sensu *εἰς* usurpatum videtur etiam 19, 25: *ἡ ἰατρικὴ τοῦ ὑγιαίνειν εἰς ἄπειρόν ἐστι καὶ ἑκάστη τῶν τεχνῶν τοῦ τέλους εἰς*

ἄπειρον, — —, *τῶν δὲ πρὸς τὸ τέλος οὐκ εἰς ἄπειρον* et 19, 1: *εἰς ἄπειρον οὖν ἐκείνης τῆς ἐπιθυμίας οὔσης*. In quibus utrum pro *ἐστι* et *οὔσης* legendum sit *εἶσι* et *ἰούσης*, ut suspicari videtur Eucken (p. 32), necne, diiudicare non possum. In illo tamen exemplo si *εἶσι* legimus, quomodo explicanda sit locutio non video. Sed haec res, utcunque se habet, nihil ad vim et significationem praepositionis, de qua agimus.

4) Raro *εἰς* praepositionem *temporali sensu* usurpatam invenimus. Eas tamen, quas habet in hoc usu significationis varietates, exempla nostra exhibent ambas. Tempus enim vel momentum aliquod temporis futuri, quod est terminus, ad quem quid differtur aut reiicitur, *εἰς* c. Acc. significat his locis. 78, 31: *εἰς ἄλλον καιρὸν χρήσιμος ἡ σκέψις;* 156, 11: *δεῖ τὴν ἀρχὴν τῆς συζεύξεως εἰς τοὺς χρόνους καταβαίνειν τούτους;* 247, 6: *ἀδύνατον* — — *ἀπαντᾶν εἰς τὸ τέλος κακόν τι*. Spatium autem temporis, cuius ad finem vel terminum, i. e. per quod quid permanere dicitur, significat 3, 18: *ἡ* — *εἰς πᾶσαν ἡμέραν συνεστηκυῖα κοινωνία*.

5) Crebrior est usus, quo *εἰς* c. Acc. in significanda re aut homine ponitur, ad quem quid spectare aut pertinere dicitur, ita, ut idem valeat atque germanicum „in Hinsicht auf", „was — betrifft": 47, 15: *ἔχει τινὰ δύναμιν εἰς τὴν πολιτικὴν κοινωνίαν*; 139, 28: *τὰ δὲ εἰς εὐσχημοσύνην καὶ περιουσίαν* — — *εὔλογον λαμβάνειν τὴν αὔξησιν;* 182, 25: *ἐπιτιμῶσι* — — *ὅτι τὰς ἀνειμένας ἁρμονίας ἀποδοκιμάσειεν εἰς τὴν παιδείαν;* 183, 33: *τούτους ὅρους ποιητέον εἰς τὴν παιδείαν;* 223, 20: *ὅσα εἰς τὴν πολιτείαν φέρει;* 265, 9: *τοὺς φιλοτίμους μὴ ἀδικεῖν εἰς ἀτιμίαν τοὺς δὲ πολλοὺς εἰς κέρδος;* 272, 33: *ζῇ* — — *ἕκαστος ὡς βούλεται καὶ εἰς ὃ χρῄζων* [quod sic explicandum puto: *ζῇ εἰς τοῦτο, οὗ χρῄζων ἐστι*, 'nach dem, wessen er bedürftig ist, „nach seinen Gelüsten" (K. p. 250)]; — 274, 6: *τὰ δ' εἰς τιμὴν (πλεονεκτήματα) βασιλικὰ μᾶλλον;* 275, 7: *εἰς τὸ σῶμα αἰσχῦναι*, cfr 276, 24; — 275, 4: *καυχήσασθαι εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ;* 276, 34: *εἰπόντος τι αὐτοῦ*

εἰς δυσωδίαν τοῦ στόματος; 286, 15: *(ὕβρεως εἴργεσθαι) τῆς εἰς τὸ σῶμα καὶ τῆς εἰς τὴν ἡλικίαν*; 287, 17: *τὴν — εἰς τὰ χρήματα ὀλιγωρίαν — φέρουσι βαρέως, τὴν δ' [εἰς] ἀτιμίαν — —*; huc referendi hi loci: 268, 22: *κἄν τις ὑβρίσῃ τῶν εὐπόρων εἰς τούτους* et 275, 8: *ἡ Κραταίου (ἐπίθεσις) εἰς Ἀρχέλαον*, quibus *εἰς* latine „contra" reddi potest.

6) Quem ad finem quid spectet, ad quam rem efficiendam aptum sit, quo consilio fiat — quae vis priori illi [v. sub 5)] cognata est — *εἰς* praepositione significatur in his: 16, 30: *θησαυρισμός χρημάτων — — χρησίμων εἰς κοινωνίαν πόλεως ἢ οἰκίας*, cfr 283, 4; — 17, 30: *εἰς ἀναπλήρωσιν — τῆς — αὐταρκείας ἦν*; 92, 4: *συμβάλλονται πλεῖστον εἰς τὴν τοιαύτην κοινωνίαν*, cfr 99, 1; — 140, 12: *διῃρῆσθαι — — τὸ μὲν ἕτερον μέρος εἰς τὰς — λειτουργίας, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὴν τῶν συσσιτίων δαπάνην*; 167, 22: *εἰς ὅπερ καὶ φαίνονται παράγοντες αὐτήν (τὴν μουσικήν)*; 172, 23: *εἰς τὰς συνουσίας — — παραλαμβάνουσιν αὐτήν*; 190, 3: *τὰς δὲ (τέχνας) εἰς τρυφὴν ἢ τὸ καλῶς ζῆν (ὑπάρχειν)*; 191, 26: *τῶν εἰς τὴν ἀναγκαίαν χρῆσιν συντεινόντων*; 284, 1: *δαπανῶντα* <*εἰς*> *δωρεάς*; — 142, 16: *τὰ — εἰς τροφὴν ὕδατα*; 146, 38: *τὸ τέλος καὶ τὰς εἰς τὸ τέλος πράξεις*; 153, 14: *δεῖ τὰς εἰς τὴν σχολὴν ἀρετὰς ὑπερέχειν.*

7) Cum verbis dividendi aut dispertiendi *εἰς* c. Acc. saepe coniunctum invenimus, ut partes significet, in quas quid dividitur: 9, 31: *οὗτος δὲ (ὁ πολιτικὸς βίος) γίνεται διῃρημένος εἴς τε τὴν πολεμικὴν χρείαν καὶ τὴν εἰρηνικήν*; 38, 8: *μερίζων — καὶ χωρίζων — —, τὰ μὲν εἰς συσσίτια τὰ δ' εἰς φατρίας καὶ φυλάς*; 41, 31: *διαιρεῖται δὲ εἰς δύο μέρη τὸ πλῆθος τῶν οἰκούντων, τὸ μὲν εἰς τοὺς γεωργούς, τὸ δὲ εἰς τὸ προπολεμοῦν μέρος*, similia 50, 31, 33; 56, 16; 137, 30; 140, 9; 281, 25; — 145, 4: *διαιρεῖται (τὸ πλῆθος) εἰς ἱερεῖς* <*καὶ*> *εἰς ἄρχοντας*; 151, 31: *διῄρηται — ὁ βίος εἰς ἀσχολίαν καὶ εἰς σχολὴν — — καὶ τῶν πρακτῶν τὰ μὲν εἰς τὰ ἀναγκαῖα — τὰ δὲ εἰς τὰ καλά*; 206, 11: *διαλαβεῖν εἰς δύο πάν-*

τας. — Homines, quibus quid dividitur, inter quos quid distribuitur, *εἰς* praepositione significantur 43, 8: *μερίζεσθαι τὰς οὐσίας εἰς ὁποσονοῦν πλῆθος* et 240, 37: *μερίζουσι καὶ ταύτην (ἀρχήν) εἰς πλείους.*

b. In Ath. Polit.

1) Multo saepius quam in Politicis *εἰς sensu primario locali* cum verbis aut substantivis, quae motum significant coniungitur. Ex quibus verbis, in Ath. Polit. plurimis et variis, et intransitivis velut *ἰέναι* et *ἔρχεσθαι* atque compositis, *καταβαίνειν, ἀναβαίνειν, βαδίζειν, πορεύεσθαι, καταφεύγειν* cet., et transitivis velut *ἐμβιβάζειν, κομίζειν (εἰς τὸ ἄστυ:* 56, 12), *πέμπειν* alia, nonnulla eaque graviora proferam: 17, 14: *προσκληθεὶς — — εἰς Ἄρειον πάγον;* 41, 8: *ἐπρέσ[βευσ]αν δ' εἰς Λακεδαίμονα;* 68, 18: *διατάττουσι* (sc. *στρατηγούς*) — *τὸν μὲν εἰς τὴν Μουνιχίαν, τὸν δ' εἰς τὴν Ἀκτήν;* 65, 17: *οὐδ' εἰς τὴν ἀγορὰν δ[έδοται] ἐμβάλλειν αὐτῷ* (de significatione v. Passow Lex. s. v. *ἐμβάλλειν*); 41, 4: *συναθροισθέντες εἰς τὴν ἀγοράν;* 55, 16: *(κωλύουσι)* — *ὀχετοὺς* — *εἰς τὴν ὁδὸν ἔκρουν ἔχοντας ποιεῖν;* 70, 14: *εἴσοδοι δέ εἰσιν εἰς τὰ δικαστ[ή]ρια δέκα.* — Eodem sensu *εἰς* usurpatum est in his: 55, 20: *κληροῦνται — — ἀγορανόμοι πέντε μὲν εἰς Πειραιέα, ε' δ' εἰς ἄστυ,* cfr 55, 24; 56, 2; — 60, 15: *κληροῦσι — — εἰς Σαλαμῖνα ἄρχοντα καὶ εἰς Πει[ραι]έα δήμ[αρχ]ον;* 62, 26: *καθίστησι εἰς Δῆλον χορηγούς;* 69, 14: *χειροτονοῦσι — — εἰς Λῆμνον ἵππαρχον;* adde 34, 5: *τούτων δ' εἶναι τοὺς — — ἄρχοντας εἰς τὰ φρούρια;* 70, 3: *ἄρχων [εἰς Σαλα]μῖνα;* 70, 6: *ἀμφικτύονες εἰς Δῆλον*, cuiusmodi locutiones non invenimus in Politicis. Localem in his omnibus inesse sensum, suspicari poteris iam ex 60, 10: *(πεντετηρίς)* — *[— ἡ εἰ]ς Δ[ῆλον —]* —, et scriptorem in his de motu locali, non de usu aut commodo cogitavisse, manifesto apparet ex 70, 8: *λαμβάνουσι δὲ καὶ ὅσαι ἀποστέλλονται ἀρχαὶ εἰς Σάμον ἢ Σκῦρον — —*

εἰς σίτησιν ἀργύριον, ubi plene dixit idem, quod ceteris locis, paucioribus usus verbis, dictum vult.

Huc referenda haec figurata: 8, 15: τὰς ἐκτίσεις ἀνέφερεν εἰς πόλιν, pecunias multaticias in fiscum redegit; 62, 4: μετὰ ταῦτ' εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσέρχονται, cfr 62, 11.

In commutatione indicanda εἰς nusquam est usurpatum.

2) Accusativis personarum εἰς, sensu locali, praepositum est: 29, 18: ἅπασαν τὴν πολιτείαν — ἄγειν εἰς αὐτούς; 46, 3: ἀπέρχονται πάλιν εἰς παῖδας, quibus fortasse addi potest 69, 23: τούτους δ' (sc. βουλευτάς καὶ φρουρούς) εἰς τοὺς δημότας ἀποδιδόασιν, horum electionem ad tribus deferunt. — Saepius quam in Politicis inveniuntur locutiones, in quibus εἰς cum motus significatione eandem habet vim atque latinum „coram"; sic positum est in locutione εἰσάγειν εἰς τὸ δικαστήριον, quam legimus 10 locis, ex quibus dignus est, qui exscribatur 58, 1: εἰσάγουσιν εἰς τὸ δικαστήριον, τὰ μὲν — — εἰς ἕνα καὶ διακοσίους, τὰ δ' — — εἰς ἕνα καὶ τετρακοσίους (sc. δικαστάς); sic 58, 22: εἰσαγγέλλειν εἰς τοὺς διαιτητάς, (verba quae leguntur 66, 16: εἰσαγγέλλουσιν εἰς τὸν δῆμον ab editoribus Germanis spuria signata sunt, v. praefationem p. X sq); 40, 13: νόμους εἰσήνεγκαν εἰς τὴν βουλήν, similia 52, 12; 54, 10; — 46, 5: ἐφίησιν εἰς τὸ δικαστήριον, similiter 57, 19; — 9, 1: ἡ εἰς τὸ δικαστήριον ἔφεσις; 50, 15: ἔφεσις ἐστὶν εἰς τὸ δικαστήριον, similia 50, 20; 61, 7; — 50, 13: ἐφέσιμος εἰς τὸ δικαστήριον; 45, 14: αἱ τῆς βουλῆς κρίσεις εἰς τὸν δῆμον ἐληλύθασιν.

3) Locali sensu cum verbis quae non per se motum significant εἰς coniunctum est in his: 15, 27: συγκλήσαντες (τὰ ὅπλα) εἰς τὰ πλησίον οἰκήματα; 21, 11: κατακλήσας τὸν Ἱππίαν εἰς τὸ καλούμενον Πελαργικὸν τεῖχος; 42, 19: συντελεῖν — — εἰς τὸ συμμαχικόν, tributa conferre ad aerarium foederatorum; 55, 17: (κωλύουσι) τὰς θυρίδας εἰς τὴν ὁδὸν ἀνοίγειν (quocum verbo haud scio an nusquam alibi εἰς coniunctum inveniatur); 68, 3: τοῖς

ταμίαις παρ[αδί]δωσιν εἰς ἀκρόπολιν; 69, 20: διῃροῦντο εἰς τοὺς δήμ[ο]υς (αἱ ἀρχαί), electio magistratuum ad tribus delata est (cfr K. et K. p. 106). Accedunt haec: 53, 12: γράψας εἰς πινάκιον λελευκωμένον τοὔνομα; 6, 11: ἀναγράψαντες τοὺς νόμους εἰς τοὺς κύρβεις, similia 51, 22, 25; 58, 13 (haec verba cum ἐν coniuncta v. p. 30); — 54, 18: ἐγγράφουσιν εἰς τὸν πίνακα, similiter 58, 10, cfr etiam 45, 26: ἐγγράφονται δ' εἰς τοὺς δημότας, in tribus inscribuntur, recipiuntur. Huc referenda locutio, quae legitur 10, 6: πάλιν [[εἰς]] τὴν αὐτὴν τάξιν ἀποδώσειν, in eundem statum redigere, ubi planior videtur evadere sententia deleta praepositione.

4) *Temporalis usus* εἰς praepositionis paullo est frequentior quam in Politicis. Momentum temporis, quod est terminus alicuius actionis, εἰς praepositione significatur 20, 27: προέφερεν αἰεὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις — ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας εἰς τοῦθ' ἕως προύτρεψε; 43, 13; ἀναβαλλομένων — τὴν ἀπογραφὴν εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας et 47, 18: οἱ χειροτονηθέντες ἄρχουσιν (ἐκ Παναθηναίων) εἰς Παναθήναια. Spatium autem temporis, per quod quid permanere dicitur 6, 16: κατεκύρωσε — τοὺς νόμους εἰς ἑκατὸν ἔτη; 51, 17: τὰ (μέταλλα) εἰς τρία ἔτη πεπραμένα, similia 51, 18, 21; — 52, 9: ἔστι δὲ καὶ τούτων ἡ μὲν μίσθωσις εἰς ἔτη δέκα; 34, 18: εἰς ἐνιαυτὸν βουλεύειν; 5, 13: καὶ ἐν τῷ παρόντι καὶ εἰς τὸ μέλλον κωλύσας — —; 34, 14: βουλὰς δὲ ποιῆσαι τέτταρας — — εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον; 35, 9: ταύτην — — εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον ἀνέγραψαν τὴν πολιτείαν; 35, 29: εἰς δὲ τὸν ἄλλον χρόνον, — —, διανειμάντων αὐτοὺς οἱ ἑκατὸν ἄνδρες.

5) Eodem sensu quo germanice „in Hinsicht auf", „was — betrifft" εἰς c. Acc. usurpatum legimus in his: 20, 18: εἰς ταύτην τὴν συμφορὰν ᾖδον ἐν τοῖς σκολιοῖς; 17, 20: τοὺς δὲ ταῖς εἰς τὰ ἴδια βοηθείαις προσ[ή]γετο; 42, 4: διὰ τὴν εὔνοιαν τὴν εἰς τὸν δῆμον ἐπῃνέθησαν; 26, 2: συνέβη γὰρ αὐτοῖς — — τά τε εἰς τὸν πόλεμον ἀσκῆσαι καὶ — —; — 22, 2: ᾖδον καὶ εἰς τοῦτον ἐν τοῖς σκολιοῖς.

6) Frequens est usus, quo *εἰς* c. Acc. eodem quo in Politicis finali sensu (v. p. 38) ponitur. Exempla: 46, 24: *δίδωσι εἰς τρο[φὴ]ν τοῖς — — σωφρονισταῖς δραχμὴν α' ἑκάστῳ;* 63, 5: *δίδωσιν εἰς τὴν κατασκευὴν ἑκατὸν μνᾶς;* 69, 27: *τοῖς δὲ πρυτανεύουσιν εἰς σίτησιν [ὀβολὸς π]ροστίθεται,* cfr 69, 28 et 70, 9; — 33, 15: *μὴ — ἄλλοσε δαπανῆσαι ἢ εἰς τὸν πόλεμον;* 34, 21: *ὅπως — — εἰς τὸ δέον ἀναλίσκηται (τὰ χρήματα)* cfr 63, 4: *τὰ εἰς τὴν πομπὴν ἀναλώματα;* 43, 9: *τὰ χρήματα ἃ ἐδανείσαντο εἰς τὸν πόλεμον;* 63, 17: *(δίκαι λαγχάνονται πρὸς αὐτόν) εἰς δατητῶν αἵρεσιν, —, εἰς ἐπι[τρ]οπῆς κατάστασιν, εἰς ἐπιτροπης διαδικασίαν, εἰς [ἐμφανῶν κατάστασ]ιν.* Huius generis sunt loci, ubi cuius ad usum vel commodum quid fiat, *εἰς* praepositione exprimitur: 46, 27: *ἀγοράζει τὰ ἐπιτήδεια πᾶσιν εἰς τὸ κοινόν;* 50, 22: *προβουλεύει — — εἰς τὸν δῆμον* (sc. *ἡ βουλή*); 54, 22: *τῆς ποιήσεως τῶν νικῶν καὶ τῶν ἄθλων τῶν εἰς τὰ Παναθήναια συνεπιμελεῖται;* 62, 17: *παραλαβὼν τοὺς χορηγοὺς τοὺς ἐνηνεγμένους — — εἰς Διονύσια — — καὶ εἰς Θαργήλια* cfr 62, 18, 19 et 63, 6. Propter brevitatem orationis commemoratione dignus est locus: 7, 19: *προύκρινεν δ' εἰς τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἑκάστη* (sc. *φυλή*) *δέκα* (sc. *ἄνδρας*), „für die Stellen der neun Archonten präsentirte jeder Stamm zehn Männer" (K. et K. p. 11).

7) Cum verbis dividendi coniunctum *εἰς* partes, in quas quid dividitur significat 22, 28: *<συν>ένειμε πάντας εἰς δέκα φυλάς,* similiter 44, 19; — 35, 30: *ἵνα νεμηθῶσιν — — εἰς τὰς τέτταρας λήξεις,* quibuscum cfr 23, 5: *εἰς δώδεκα φυλὰς συνέταξεν.* Homines, quibus quid dividitur 6, 18: *τιμήματα διεῖλεν εἰς τέτταρα τέλη, — —, εἰς πεντακοσιομέδιμνον καὶ — —,* census inter quattuor classes distribuit; 23, 12: *τριττῦς ἐκλήρωσεν τρεῖς εἰς τὴν φυλὴν ἑκάστην.*

8) Superest, de quo dicamus, usus *εἰς* praepositionis in numeris minus certo indicandis, cuius nullum in Politicis reperitur exemplum. In hoc usu *εἰς* proprie significat summum numerum vel terminum, usque ad quem multitudo

aliqua augetur (exempla profert Eucken p. 35 extr. fere). In Ath. Polit. sic positum non invenitur. Eo tantum sensu usurpatur, ut idem valeat atque latinum „fere" vel „circiter" numeris additum: 27, 8: *ἐν τῇ πόλει (ἦσαν) — — ἀρχαὶ δ' ἔνδημοι μὲν εἰς ἑπτακοσίους ἄνδρας ὑπερόριοι δ' εἰς ἑπτακοσίους.*

De formis *εἰς* et *ἐς* adnotandum videtur posteriorem, postquam ex duobus locis, ubi vitiose *ἐς* legerat Kenyon, (in editione anglica p. 6, 17 et 24, 8) ab editoribus Germanis sublata est (v. 2, 24 et 8, 12), nusquam apparere, sed ubique exstare *εἰς*, quam formam Eucken in omnibus scriptis vere Aristotelicis solam probandam censet (v. p. 36).

2. ὡς.

Ex tribus locis, quibus haec praepositio in scriptis Aristotelicis posita exstat, unus est Politicorum 252, 25: *τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἀνέπεισεν ὡς αὐτὸν ἐλθεῖν.*

Semel *ὡς* c. Acc. in Ath. Polit. invenimus: 49, 25: *Λυσίμαχον αὐτῆς* (sc. *τῆς βουλῆς*) *ἀγαγούσης ὡς τὸν δήμιον.*

Ceterum non alienum videtur commemorare, Eucken p. 36) dicere, hanc praepositionem in libris Aristotelicis pseudepigraphis nusquam reperiri.

3. ἀνά.

In numerum praepositionum cum Accusativo coniunctarum referre possumus etiam *ἀνά* praepositionem, quoniam apud Aristotelem, ut in omni prosa oratione, cum Accusativo solo coniungitur. Atque ut in omnibus scriptis Aristotelicis, sic in Politicis invenitur raro. Excepta dicendi formula *ἀνὰ μέρος*, quae tribus locis legitur (112, 17; 220, 24; 267, 25) idemque valet atque *ἐν μέρει*, per vices, nusquam usurpatur *ἀνά*.

Neque saepius in Ath. Polit. invenitur. Unum enim proferre possumus locum, ubi nominibus numeralibus adiunctum, distributivam vim his attribuit: 28, 26: *αἰεὶ συνέβαινεν τῶν ἐξιόντων ἀνὰ δισχιλίους ἢ τρισχιλίους ἀπόλλυσθαι* (huius usus exempla Aristotelea v. Eucken p. 31).

IV. Praepositiones cum Genitivo et Accusativo coniunctae.

1. *διά.*

A. Cum Genitivo.

a. In Politicis.

96 locis positum est.

1) *Sensu vere locali*, quo locum significat, per quem quid movetur, *διά* c. Genit. nusquam usurpatum legimus. Sed ad hanc significationem proxime accedit figurato sensu positum in his: 69, 16: *διὰ πάντων — — διελήλυθε τὸ ἄρχειν καὶ τὸ ἄρχεσθαι*, similiter 213, 17 et 221, 26: *ἕως ἂν διέλθῃ διὰ πάντων τῶν πολιτῶν.* — Ad eum vero usum, quo *διά* c. Genit. locum significat, per quem quid porrigitur vel pertinet, referenda videtur locutio *διὰ μέσου*, quae legitur 206, 8: *ὅπου γὰρ πολὺ τὸ διὰ μέσου*, ubi eos significat qui „in medio“ sunt, medium quendam hominum ordinem (cfr Eucken p. 37). Ab eodem usu origo ducenda est locutionis *διὰ χειρῶν ἔχειν*, in manibus tenere i. e. tractare, administrare: 266, 27: *φοβούμενοι γὰρ διὰ χειρῶν ἔχουσι μᾶλλον τὴν πολιτείαν*, cuius similes sunt locutiones *δι' αὑτῶν ἔχειν:* 198, 28: *δι' αὑτῶν μὲν τὰς ἀρχὰς ἔχειν*, in sua potestate tenere, et *εἶναι διά τινος*, in manibus, in potestate alicuius esse: 231, 34: *αἳ — ἀρχαὶ αἰεὶ διὰ τῶν βελτίστων ἔσονται;* 259, 16: *τῆς πολιτείας — δι' ὀλίγων οὔσης*, cfr 101, 6; 245, 12.

2) *Temporali vi* usurpatum διά c. Genit. duas habet significationis varietates. Primum enim temporis spatium significat, per quod actio aliqua permanere dicitur; sic in locutione διὰ βίου, quam legimus 60, 39: τό γε διὰ βίου κυρίους εἶναι κρίσεων μεγάλων ἀμφισβητήσιμον et 65, 37; 106, 15; 106, 34; sic 65, 13: διά τινος χρόνου μηκέτι πόλιν εἶναι, „für eine Zeit lang" (Kirchmann p. 62). — Tum vero temporis spatium significat post quod, quo peracto aut interiecto quid evenit, accidit; sic 74, 25: ἐνίας (sc. ἀρχάς) — — δὶς τὸν αὐτὸν οὐκ ἔξεστιν ἄρχειν, ἢ διὰ τινῶν ὡρισμένων χρόνων, post certum temporis spatium; 263, 7: διὰ πέντε ἐτῶν στρατηγεῖν, quinque annis intermissis, cfr 266, 1; — 290, 14: διά γε τοῦ χρόνου, — —, καὶ τὰ μὴ ἅμα ἀρξάμενα γίνεσθαι ἅμα μεταβάλλει.

3) Longe frequentissimus est usus, quo διά c. Genit. quibus adiumentis quid effectum sit aut efficiatur significat. Ex numero sex et septuaginta exemplorum pauca proferemus.

Atque primum quidem ex locis, quibus διά c. Genit. de rebus usurpatur, quae alicui ad aliquid efficiendum adiumento sunt, exscribimus hos: 14, 41: δι' ἀλλαγῆς καὶ καπηλείας κομίζονται τὴν τροφήν; 16, 4: δι' ἐμπειρίας τινὸς καὶ τέχνης γίνεται (ἡ χρηματιστική), cfr 18, 3; — 19, 8: κἂν μὴ διὰ τῆς χρηματιστικῆς δύνωνται πορίζειν, δι' ἄλλης αἰτίας τοῦτο πειρῶνται; 38, 38: διὰ ταύτης (sc. παιδείας) ἔσεσθαι τὴν πόλιν σπουδαίαν; 58, 18: τοῦτο δὲ καὶ διὰ τῶν νόμων τέτακται φαύλως; 69, 24: οὐδὲν ἔστι φάρμακον διὰ τῶν νόμων τῆς ἡσυχίας; 95, 22: ἀπορίαν λύσειεν ἄν τις διὰ τούτων; 119, 39: διὰ τῶν ἔργων λαμβάνειν τὴν πίστιν; 134, 20: οὐ γὰρ τὴν αὐτὴν ἀκρίβειαν δεῖ ζητεῖν διά τε τῶν λόγων καὶ τῶν γινομένων διὰ τῆς αἰσθήσεως; 143, 15: ἐπιμελές ἐστι δι' ὧν τρόπων πλεονεκτήσουσιν; 148, 1: ἔνια γάρ ἐστι διὰ τῆς φύσεως ἐπαμφοτερίζοντα διὰ τῶν ἐθῶν; 155, 12: διὰ τῶν ἐθῶν ὁμοίως ἦχθαι; 160, 5: φαίνεται δὲ διά τε τῶν ἄλλων ζῴων ἐπισκοποῦσι, καὶ διὰ τῶν ἐθνῶν; 172, 17: τῆς γὰρ διὰ τῶν πόνων λύπης ἰατρεία

τις ἐστίν; 179, 23: *τὴν μουσικὴν ὁρῶμεν διὰ μελοποιίας καὶ ῥυθμῶν οὖσαν;* 234, 5: *πολλὰ δημεύουσι διὰ τῶν δικαστηρίων;* 251, 34: *ἐξέπεσον διὰ μάχης;* 264, 28: *εἴπερ ἔχομεν δι' ὧν φθείρονται αἱ πολιτεῖαι, ἔχομεν καὶ δι' ὧν σῴζονται;* 280, 9: *ἐὰν δι' ἀπάτης ἄρξῃ τις ἢ βίας;* —.58, 31: *γέγονε δὲ διὰ τῶν ἔργων αὐτῶν δῆλον*, cfr 128, 29; — 174, 8: *φανερὸν διὰ πολλῶν μὲν καὶ ἑτέρων — — καὶ διὰ τῶν Ὀλύμπου μελῶν;* — 121, 15: *βίος, ὁ διὰ τοῦ συμπολιτεύεσθαι καὶ κοινωνεῖν πόλεως;* 141, 5: *τοῦτό γε εὕρηται διὰ τοῦ κατασκευάζειν ὑποδοχὰς ὀμβρίοις ὕδασιν.*

De hominibus, per quos quid fit aut factum est, multo rarius *διά* c. Genit. usurpatum invenimus: 48, 11: *εἴ τινες δύναιντο δι' αὐτῶν χαίρειν;* 171, 35: *δι' ἄλλων αὐτὸ ποιούντων μεταλαμβάνειν τῆς ἡδονῆς;* 206, 35: *ἡ κοινωνία ἡ πολιτικὴ — ἡ διὰ τῶν μέσων;* 274, 8: *φυλακὴ βασιλικὴ μὲν πολιτική, τυραννικὴ δὲ διὰ ξένων;* 282, 30: *ἡ — βασιλεία σῴζεται διὰ τῶν φίλων;* 286, 7: *τὰς δὲ κολάσεις (ἀπονέμειν) δι' ἑτέρων.*

4) Quod Eucken (p. 38 extr.) dicit *διά* c. Genit. saepe ab Aristotele usurpari, ubi ex communi dicendi usu *διά* c. Acc. stare debeat, i. e. ut causam significet, propter quam quid fit, hoc valet in his tribus: 164, 36: *τίς δ' ἐστὶν παιδεία καὶ πῶς χρὴ παιδεύεσθαι, δεῖ μὴ λανθάνειν, νῦν γὰρ ἀμφισβητεῖται διὰ τῶν ἔργων* (ubi *διά* c. Genit. neque „thatsächlich" vertendum cum Susemihlio, p. 487, neque cum Bekkero in *περί* c. Genit. mutandum), propter ea quae re vera fiunt; 182, 21: *τοῖς ἀπειρηκόσι διὰ χρόνου οὐ ῥᾴδιον ᾄδειν τὰς συντόνους ἁρμονίας*, qui propter aetatis gravitatem se abdicarunt, (nisi praestat cum nonnullis codicibus et Bekkero legere hoc quoque loco *διὰ χρόνον*, ut in omnibus codicibus legitur 137, 33: *πρέπει δὲ — — τὴν ἀνάπαυσιν ἔχειν περὶ αὐτοὺς τοὺς διὰ τὸν χρόνον ἀπειρηκότας*); — 291, 14: *πολλῶν τε οὐσῶν αἰτιῶν δι' ὧν γίνονται αἱ μεταβολαί.*

5) Pro adverbio modali, ut quomodo quid fiat

significet, διά c. Genit. usurpatum est 88, 11: μικρῷ διὰ μακροτέρων εἰπεῖν et 94, 12: τὰ γεγραμμένα διὰ τέχνης.

b. In Ath. Polit.

14 locis invenitur διά c. Genit.

1) *Locali vi* positum διά c. Genit nusquam invenimus. — Locutio εἶναι διά τινος, in manibus, in potestate alicuius esse, duobus locis legitur: 1, 11: ἡ δὲ πᾶσα γῆ δι' ὀλίγων ἦν; 4, 15: ἡ χώρα δι' ὀλίγων ἦν. Huic locutioni cognata est ea, quae legitur 32, 16: ἐὰν δι' ὀλίγων ποιήσωνται τὴν πολιτείαν, rempublicam sic constituere, ut per optimates administretur (cfr K. et K. p. 49), i. e. ut in potestate sit optimatum.

2) *De tempore*, per quod quid permanere dicitur usurpatum est in his duobus: 2, 1: ἦρχον δὲ (sc. αἱ ἀρχαί) τὸ μὲν πρῶτον διὰ [βίου]; 3, 15: αὕτη (sc. ἡ ἀρχή) μεμένηκε διὰ βίου καὶ νῦν. — De temporis spatio, quo peracto aut interiecto quid evenit, in editione a Kenyone curata διά c. Genit. duobus locis usurpatum legitur: 33, 6: μετὰ δὲ ταῦτα διὰ τῶν αὐτῶν χρόνων Δ[α]μα[σίας] — — ἔτη δύο καὶ δύο μῆνας ἦρξεν et 101, 9: τὴν δ' ἀπογραφὴν εἶναι τοῖς βουλομένοις ἐξοικεῖν — — ἀφ' ἧς ἂν ὀμόσωσιν τοὺς ὅρκους δι' [ἑπτ]ὰ ἡμερῶν. Priore autem loco verba διὰ τῶν αὐτῶν χρόνων, quoniam cum vero temporum ordine discrepant (v. A. Bauer: Litterar u. histor. Forschungen zu Aristoteles Ἀθ. πολιτ. p. 47 sqq), ferri non possunt. Verisimile est ex glossemate aliquo haec verba in textum irrepsisse. Iure igitur ab editoribus Germanis (v. p. 13, 1) uncinis quadratis duplicatis, ut ab Aristotele aliena, saepta videntur. Posteriore autem loco lacunam papyri, qui haec praebet: τοὺς ὅρκους δ . . . α ἡμερῶν, Kenyon additis litteris ι' ἑπτ explevit, editores vero Germani additis ἐκ (v. 42, 26). Atque utri verum viderint, quoniam nihil addiderunt de spatio lacunae aut de vestigiis, quae in ea latere possunt, diiudicari nequit. Sin autem editoribus Germanis, ut decet, fidem habemus, qui se nisi monito lectore a codicis fide numquam recessisse dixe-

runt (praef. p. XIII), verisimile est hoc quoque loco lectionem δ[έκ]α codicis fide commendari atque in ea nobis fortasse acquiescendum esse. Quo facto nullum in Ath. Polit. habemus certum locum, ubi eo de quo diximus sensu posita sit praepositio *διά*.

3) Multi autem reperiuntur loci, ubi *διά* quibus adiumentis quid effectum sit aut efficiatur significat. Atque primum quidem de rebus, quae alicui adiumento sunt, positum invenitur 27, 15: *ἡ μὲν οὖν τροφὴ τῷ δήμῳ διὰ τούτων ἐγίνετο* et 27, 24: *ἅπαντα περιείλετο τὰ ἐπίθετα δι' ὧν ἦν ἡ τῆς πολιτείας φυλακή.*

Tum vero etiam de hominibus usurpatur, per quos quid fit aut factum est, sic 28, 14: *δολοφονηθεὶς — — δι' Ἀριστοδίκου;* 37, 7: *ἅπαντα γὰρ δι' αὐτῶν ἔπραττον;* 38, 24: *κατεῖχον τὴν πόλιν δι' ἑαυτῶν;* 20, 13: *αὐτοὶ δι' αὐτῶν οὐκ ἠδύναντο ποιήσασθαι τὴν κάθοδον*, similiter 44, 15.

4) Eodem causali sensu quo *διά* c. Acc. *διά* c. Genit. nusquam inveni usurpatum.

5) Unus reperitur locus, ubi *διά* c. Genit. pro adverbio modali positum exstat: 37, 12: *ἀφείλετο τὴν πολιτείαν — — διὰ τάχους.*

B. Cum Accusativo.

a. In Politicis.

402 locis exstat *διά* c. Acc.

Etsi multo frequentior est usus *διά* praepositionis cum Acc. quam cum Genit. coniunctae, nullum tamen possumus iproferre locum, ubi locali aut temporali sensu posita sit. Ubique translato sensu usurpatur et causalem habet vim.

1) Atque primum quidem, qua quis ratione vel quo ncitamento ductus vel impulsus faciat aliquid, *διά* c. Acc. significat in his: 26, 36: *ὅπως μήτε δι' ἀκολασίαν μήτε διὰ δειλίαν ἐλλείψει τῶν ἔργων*, cfr 27, 38; — 37, 10:

ἀλλοτρίας (γυναικός) ἀπέχεσθαι διὰ σωφροσύνην; 50, 24: *γενόμενος περιττότερος διὰ φιλοτιμίαν,* cfr 277, 21, 24; — 72, 40: *οὕτω τάξασθαι — — διὰ τὴν ἀπέχθειαν τοῦ πάθους;* 95, 26: *διά τε γὰρ ἀδικίαν καὶ δι' ἀφροσύνην — — ἀδικεῖν;* 113, 35: *οὐδὲν διὰ φιλίαν ποιοῦσιν;* 276, 19: *δι' ὕβριν καὶ οὐ δι' ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν ᾤετο εἶναι τὴν — — ὁμιλίαν;* 276, 36: *ὁμοίως δὲ καὶ διὰ φόβον,* similia: 248, 2; 249, 21; 274: 25; 276, 40; 277, 7; — 287, 29: *ἀφειδῶς γὰρ ἑαυτῶν ἔχουσιν οἱ διὰ θυμὸν ἐπιχειροῦντες;* 287, 21: *δι' ὀλιγωρίαν (κολάσεις φαίνεσθαι ποιούμενον);* 259, 27: *διὰ τὴν ἀπιστίαν — — ἐγχειρίζουσι τὴν φυλακὴν στρατιώταις.*

2) Longe plurimi sunt loci, quibus qua ex causa (externa) aut quam ob rem quid fiat significat. Satis habemus paucos protulisse. 3, 21: *οἰκία βασιλεύεται — —, ὥστε καὶ αἱ ἀποικίαι διὰ τὴν συγγένειαν;* 3, 3: *ὁ ἄπολις διὰ φύσιν καὶ οὐ διὰ τύχην,* cfr 146, 41; 250, 3; — 16, 39: *ὅτι μὲν τοίνυν ἔστι τις κτητικὴ — — καὶ δι' ἣν αἰτίαν, δῆλον,* cum eodem substantivo 51 locis; — 22, 9: *ὀνειδιζόντων γὰρ αὐτῷ διὰ τὴν πενίαν;* 36, 29: *δι' ἀρετὴν δ' ἔσται — — κοινὰ τὰ φίλων;* 48, 3: *οὐ μόνον δ' οἱ ἄνθρωποι διὰ τὰ ἀναγκαῖα ἀδικοῦσιν,* cfr 6, 13; — 57, 1: *διὰ τὰς στρατείας ἀπεξενοῦντο πολὺν χρόνον;* 84, 31: *δι' ἔνδειαν τῶν γνησίων πολιτῶν ποιοῦνται πολίτας τοὺς τοιούτους (διὰ γὰρ ὀλιγανθρωπίαν οὕτω χρῶνται τοῖς νόμοις);* 101, 16: *οἱ διὰ τὸν πλοῦτον ἀξιοῦντες ἄρχειν;* 148, 7: *πολλὰ γὰρ παρὰ τοὺς ἐθισμοὺς — — πράττουσι διὰ τὸν λόγον;* 173, 30: *χρῶνται ταῖς παιδιαῖς — — διὰ τὴν ἡδονήν;* 249, 33: *γίνονται δὲ καὶ δι' αὔξησιν τὴν παρὰ τὸ ἀνάλογον μεταβολαί;* 251, 8: *στασιάζουσι δὲ καὶ διὰ τοὺς τόπους.* — Huc referendae sunt locutiones *διὰ τοῦτο, διὰ ταῦτα, διὰ τὸ τοιοῦτον* (106, 23), *διὰ ταὐτόν* (261, 26), *διὰ τί, διότι* (4, 7), *διό* (2, 34, 7; 3, 18; 4, 7 et passim). — Eodem sensu etiam Infinitivi Accusativo *διά* saepissime praepositum invenimus, ex. gr. 8, 2: *δόξειεν ἂν ἄρχειν — τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς διὰ τὸ φαύλως — ἔχειν;* 21, 3: *μισεῖται ἡ ὀβολοστατικὴ διὰ τὸ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ νομίσματος εἶναι*

τὴν κτῆσιν; 48, 4: μὴ λωποδυτεῖν διὰ τὸ ῥιγοῦν; 88, 35: ἀριστοκρατίαν (sc. καλεῖν εἰώθαμεν) ἢ διὰ τὸ ἀρίστους ἄρχειν, ἢ διὰ τὸ πρὸς τὸ ἄριστον (sc. ἄρχειν); 166, 30: ἔταξαν ἐν παιδείᾳ (τὴν μουσικὴν) διὰ τὸ τὴν φύσιν αὐτὴν ζητεῖν; 198, 40: διὰ τὸ μὴ πολλάκις γίνεσθαι λανθάνει; 231, 37: ἄρξουσι δικαίως διὰ τὸ τῶν εὐθυνῶν εἶναι κυρίους ἑτέρους; 261, 22: γίνονται αἱ στάσεις — — διὰ τὸ ὀλίγους τῶν τιμῶν μετέχειν.

De hominibus autem hoc causali sensu non usurpatur nisi his locis: 130, 37: πολλαὶ εἰσὶν ἀμφισβητήσεις διὰ τοὺς ἕλκοντας — — τὴν ὑπερβολήν; 206, 14: αἱ δημοκρατίαι δὲ ἀσφαλέστεραι — εἰσι διὰ τοὺς μέσους; 255, 32: κατελύθη — ὁ δῆμος — διὰ τοὺς δημαγωγούς; 275, 38: ὁ γὰρ Ἁρμόδιος διὰ τὴν ἀδελφὴν ὁ δὲ Ἀριστογείτων διὰ τὸν Ἁρμόδιον (ἐπηρίασε).

3) Sicut διά c. Genit. [p. 46, sub 4)] ab Aristotele usurpatur, ut causam significet, propter quam quid fit, in qua indicanda ex communi usu stare debet διά c. Acc., sic διά c. Accusat. saepe ponitur, ubi διά c. Genit. exspectes (cfr Eucken p. 38 et exempla p. 39), ut res aut homines significet, per quos (non propter quos) quid fit aut factum est. Sic 38, 36: διὰ τὴν παιδείαν κοινὴν καὶ μίαν ποιεῖν (τὸ πλῆθος), cfr 179, 18; — 43, 41: ὡς ὁμαλισθησομένην (τὴν τεκνοποιίαν) διὰ τὰς ἀτεκνίας; 55, 22: τοῦτο δ' (sc. τὸ ἔθος) οὐ γίνεται εἰ μὴ διὰ χρόνου πλῆθος; 57, 5: προωδοπεποιημένους διὰ τὸν στρατιωτικὸν βίον; 66, 17: σῴζεται διὰ τὸν τόπον, cfr 287, 34: — 120, 24: εὐδαίμων μέν ἐστι καὶ μακάριος, δι' οὐδὲν δὲ τῶν ἐξωτερικῶν ἀγαθῶν; 177, 39: δύνασθαι δὲ τὰ καλὰ κρίνειν — — διὰ τὴν μάθησιν τὴν γενομένην ἐν τῇ νεότητι; 178, 28: σχολαστικώτεροι — γενόμενοι διὰ τὰς εὐπορίας; 257, 37: μεταβάλλουσι διὰ δύο μάλιστα τρόπους; 262, 1: θλιβόμενοι — διὰ τὸν πόλεμον; 278, 27: γενομένης πράξεως — — δι' ἣν ὀνομαστοὶ γίνονται. — 59, 19: εἴτε διὰ τὸν νομοθέτην — — τοῦτο συμπέπτωκεν, cfr 69, 22; — 120, 25: εὐδαίμων μέν ἐστι — — δι' αὐτὸν αὐτός; 194, 7: συμβαίνει δὲ τοῦτο διὰ τοὺς δημαγωγούς.

— Quid inter *διά* c. Acc. et *διά* c. Genit. hoc sensu usurpata intercedat discriminis, v. Kühner § 434, II sub Anmerk. et Politicorum locum 253, 23: *καὶ διὰ ταύτης τῆς ἡγεμονίας διὰ τὴν κατὰ θάλατταν δύναμιν τὴν δημοκρατίαν ἰσχυροτέραν ἐποίησεν.*

4) Finali vi, ut quem ad finem, quo consilio quid fiat significet, *διά* c. Acc. usurpatur in his: 2, 31: *(συνδυάζεσθαι) ἄρχον — καὶ ἀρχόμενον — διὰ τὴν σωτηρίαν*, paullo ante *τῆς γενέσεως ἕνεκεν;* 15, 17: *(οἰητέον — — τὰ ἄλλα ζῷα τῶν ἀνθρώπων χάριν εἶναι) τὰ μὲν ἥμερα καὶ διὰ τὴν χρῆσιν καὶ διὰ τὴν τροφήν;* 165, 19: *αὑτοῦ χάριν ἢ φίλων ἢ δι' ἀρετὴν (πράττειν). ὁ δὲ — τοῦτο πράττων — δι' ἄλλους δουλικὸν ἂν δόξειε πράττειν.* Finalem in his inesse sensum *διά* praepositioni, ex eo apparet, quod idem valet atque *ἕνεκεν* et *χάριν*, quae finali vi usurpari inter omnes constat (cfr Eucken p. 19).

b. In Ath. Polit.

64 locis invenimus *διά* c. Acc.

Etiam in Ath. Polit. *διά* multo saepius cum Accusativo quam cum Genit. coniungitur, sed locali aut temporali sensu nusquam usurpatum est. In causali usu easdem quas in Politicis invenimus varietates.

1) De causa interna vel ratione positum est *διά* c. Acc. in his: 8, 19: *ὁρῶν — — τῶν πολιτῶν ἐνίους διὰ τὴν ῥαθυμίαν [ἀγαπ]ῶντας τὸ αὐτόματον;* 13, 13: *ἔνιοι δὲ διὰ [τὴν] πρὸς ἀλλήλους φιλονικίαν (δυσχεραίνοντες);* 13, 21: *προσεκεκόσμηντο δὲ τούτοις — — οἱ τῷ γένει μὴ καθαροὶ διὰ τὸν φόβον.*

2) De causa externa his locis: 10, 2: *συνέβαινεν — — διαφόρους γεγενῆσθαι πολλοὺς διὰ τὰς τῶν χρεῶν ἀποκοπάς;* 12, 25: *ἀποδημίαν ἐποιήσατο διὰ ταύτας τὰς αἰτίας*, cum eodem vocabulo 12, 29; 20, 11; 22, 25; 25, 25; — 12, 29: *οὐ κατέστησαν ἄρχοντα διὰ τὴν στάσιν;* 17, 3: *ἡσθεὶς διὰ τὴν παρρησίαν* (cfr *ἐπί* cum verbis affectuum

coniunctum; 17, 9: *συνέβη — — διὰ [τὴν ὕβρ]ιν τῶν υἱέων — — γενέσθαι τραχυτέραν τὴν ἀρχήν;* 18, 19: *κύριοι — τῶν πραγμάτων διὰ τὰ ἀξιώματα καὶ διὰ τὰς ἡλικίας;* 24, 13: *ἐχρήσαντο τῷ νόμῳ, ὃς ἐτέθη διὰ τὴν ὑποψίαν τῶν ἐν ταῖς δυνάμεσιν;* eodem quo in his sensu *διά* usurpatur 25, 15; 28, 25; 29, 9; 42, 4. — Locutionem *διὰ τοῦτο* legimus 23, 5, *διὰ ταῦτα* 5, 10 et 42, 8, *διό* 2, 18, 22; 3, 14; 5, 9; 7, 14; 8, 6; 16, 19; 17, 7, 16; 18, 3; 22, 22; 26, 8, 14; 30, 5; 52, 10. — Cum Infinitivo, sensu causali, coniunctum est *διά* 2, 5: *ἐπικατέστη [πολε]μαρχία διὰ τὸ γενέσθαι τινὰς τῶν βασιλέων τὰ πολέμια μαλακούς* et 10, 4; 13, 4, 12; (16, 27); 20, 4; 22, 6; 25, 22; 30, 12; 31, 27; 32, 15; 44, 15; adde 9, 3; *ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ μὴ γεγράφθαι τοὺς νόμους ἁπλῶς — — ἀνάγκη [πο]λλὰς ἀμφισβητήσεις γίνεσθαι,* cfr 9, 9 et 15, 6.

Cum nominibus propriis eodem sensu coniunctum est 24, 16: *πρῶτος ὠστρακίσθη — — Ἵππαρχος — — δι' ὃν καὶ τὸν νόμον ἔθηκεν ὁ Κλεισθένης* et 26, 14; *τηρήσας τοὺς Λάκωνας διαβεβλημένους διὰ Παυσανίαν.*

3) Eodem quo *διά* c. Genit. instrumentali sensu *διά* c. Acc. usurpatur de rebus 11, 11: *(λέγει περὶ τῆς ἀπ[ορίας]) τῶν δουλευόντων μὲν πρότερον ἐλευθερωθέντων δὲ διὰ τὴν σεισάχθειαν;* 32, 10: *ἰσχυρότερα τὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἐγένετο διὰ τὴν πρὸς βασιλέα συμμαχίαν;* similiter 21, 6: *ἡττηθέντος δ' αὐτοῦ — — διὰ τὸ Κινέαν βοηθῆσαι* et 24, 1: *συνέβη τοὺς Σόλωνος νόμους ἀφανίσαι τὴν τυραννίδα διὰ τὸ μὴ χρῆσθαι*; de hominibus 28, 17: *συνέβαινεν ἀνίεσθαι — — τὴν πολιτείαν διὰ τοὺς προθύμως δημαγωγοῦντας;* 37, 18: *ἐξαπατηθέντος τοῦ δήμου διὰ τοὺς παροργίσαντας;* 45, 4: *συνέβη τὴν πόλιν διὰ τοὺς δημαγωγοὺς ἁμαρτάνειν* [„per", non „propter", cfr sub 2) 24, 16 et 26, 14].

4) Quem ad finem quid fiat *διά* praepositione nusquam significatur.

2. κατά.

A. Cum Genitivo.

a. In Politicis.

Octo sunt loci, quibus κατά praepositionem cum Genitivo coniunctam legimus; neque in his ullum reperimus, quo localem aut temporalem sensum habeat, sed ubique translato sensu usurpata est.

1) Sic 260, 39, 1: ποιησαμένων τὴν κόλασιν τῶν μὲν — — κατ' Εὐετίωνος, τῶν δ' — — κατ' Ἀρχίου, cum verbo inimicam actionem significanti coniunctum, κατά c. Genit. hominem significat, cui inimica est actio vel contra quem conversa est.

2) Reliquis omnibus locis eodem sensu quo περί c. Genit. aut Accusativo usurpatur, ut homines aut res significet, ad quas actio aliqua pertinet, quae actioni quasi obiectae sunt. Latinae igitur respondet praepositioni „de“; germanice „in Betreff“ reddi potest: 54, 7: ὥσπερ καὶ λέγεται κατὰ τῶν γηγενῶν; 102, 13: κατὰ δὲ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος (cfr 12: νομοθεσία περὶ τοὺς ἴσους); 102, 15: νομοθετεῖν — πειρώμενος κατ' αὐτῶν; 126, 27: τοῦτο ὑπάρχει καὶ καθ' ἑνὸς ὁτουοῦν τῶν ἀνθρώπων, hoc cadit in — —; 283, 34: ἵν' ἐξαγγέλλωσιν κατὰ τῶν ἀνδρῶν, de maritis tacenda enuntiare; — 263, 2: εἴρηται — — καθόλου κατὰ πασῶν τῶν πολιτειῶν.

b. In Ath. Polit.

Septem locis κατά c. Genit. usurpatum est, sensu translato.

1) Ad significandum hominem, contra quem actio aliqua conversa est, positum est in his: 57, 6: οἱ δ' ἀποδέκται τοῖς τελώναις καὶ κατὰ τῶν τελωνῶν (δικὰς εἰσάγουσιν), ubi vide κατά c. Genit. oppositum Dativo commodi; 63, 12: (αὗται δ' (sc. δίκαι) εἰσὶ κατὰ τῶν ἐπιτρόπων) similia 63, 14 et 15; eodem sensu 69, 9: κύριοι

δὲ τῶν αὐτῶν εἰσιν (οἱ ἵππαρχοι) ὧνπερ οἱ στρατηγοὶ κατὰ τῶν ὁπλι[τῶν —.

2) Eodem sensu quo *περί* c. Genit. nusquam invenimus *κατά* c. Genit. positum.

3) Duobus locis cum verbo *ὀμνύναι* coniunctum, idem valet atque latinum „per“ cum iurandi verbo coniunctum: 1, 1: *καθ' ἱερῶν ὀμόσαντες;* 33, 25: *ὀμόσαντες καθ' ἱερῶν τελείων.*

B. Cum Accusativo.

a. In Politicis.

Κατά c. Acc. coniunctum non solum multo saepius (451 locis) invenitur, quam *κατά* c. Genit., sed etiam multo plures habet usus varietates. Etenim locali et temporali et translato sensu usurpatum legitur.

1) *Locali sensu* positum significat locum, ubi quid est aut versatur, ita ut locus non difinite vel certe significetur, sed spatium loci, ubi quid est: 13, 13: *ἡ χρησομένη τοῖς κατὰ τὴν οἰκίαν,* iis quae in (tota) domo sunt, cfr 176, 28; — 20, 30: *δεῖ ὑγιαίνειν τοὺς κατὰ τὴν οἰκίαν;* 36, 37: *ἐν τοῖς ἀγροῖς κατὰ τὴν χώραν,* similia 42, 23; 145, 17; 149, 30; 232, 21; 233, 38; — 92, 37: *κηδεῖαί τ' ἐγένοντο κατὰ τὰς πόλεις;* 107, 13: *τὰ κατὰ πόλιν — — συνεχῶς ἦρχον;* — 144, 20: *τείχη διειλῆφθαι φυλακτηρίοις — — κατὰ τόπους ἐπικαίρους,* cfr 218, 17; — 131, 22: *εὐβοηθήτους εἶναι χρῆ — — κατ' ἀμφότερα, — — καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν,* cfr ibid. 24, 2 et 253, 23. Huc referenda videntur etiam haec: 85, 19: *εἴρηται δὲ κατὰ τοὺς πρώτους λόγους,* cfr 147, 21; — 86, 27: *ἔνεστί τι τοῦ καλοῦ μόριον καὶ κατὰ τὸ ζῆν αὐτὸ μόνον;* — 141, 41: *δεύτερον δὲ κατὰ βορέαν* („unter dem Nordwinde“, Susem. p. 429 extr, ubi v. notam), modo sanus sit locus.

Unus reperitur locus, ubi *κατά* c. Acc. idem valet atque latinum ad c. Acc.: 207, 26: *καθ' αὐτοὺς ἄγουσι*

τὴν πολιτείαν, ad se arripiunt, „ziehen an sich" (Kirchm. p. 190).

2) *Temporali vi*, ut quo tempore vel quando quid acciderit significet, κατά c. Acc. usurpatum legitur in his: 107, 4: κατὰ τοὺς ἡρωικοὺς χρόνους, similia 142, 25; 162, 26; 278, 8; — 10, 6: τὰ κατὰ πόλεμον κρατούμενα, similia 64, 10; 107, 9; 227, 24; 262, 4; 273, 36; — 15, 9: ὥσπερ κατὰ τὴν πρώτην γένεσιν εὐθύς, οὕτως καὶ τελειωθεῖσιν, cfr ibid. 10; — 149, 38: ἀγανακτεῖ δὲ οὐδεὶς καθ' ἡλικίαν ἀρχόμενος „in seiner Jugend" (Kirchm. p. 138); 159, 32: κατὰ τὴν τῆς διανοίας ἀκμήν; 161, 35: τὰς δὲ διατάσεις τῶν παίδων κατὰ (Bekker: καὶ) τοὺς κλαυθμοὺς — — ἀπαγορεύουσιν, in plorando, dum plorant. Huc referenda locutio καθ' ἀρχάς (56, 5), quae idem valet atque ἐν ἀρχῇ, initio; singularis numeri formam κατ' ἀρχήν, quae legitur 199, 27: ἐν τοῖς κατ' ἀρχὴν εἴπομεν, Eucken (p. 41) dicit duobus tantum locis apud Aristotelem reperiri, quum pluralis κατ' ἀρχάς frequentissima sit; quare his quoque locis κατ' ἀρχάς legendum censet. — Cum his cave confundas locutionem κατὰ τὴν ἀρχήν, quae legitur 289, 28: ὁ μὲν γὰρ Κύψελος — — κατὰ τὴν ἀρχὴν διετέλεσεν ἀδορυφόρητος, dum regnabat, dum imperium tenebat.

Cum temporali significatione oniunctam iterativam vel distributivam vim habere videtur κατά c. Acc. in his: 158, 14: καθ' ἡμέραν — — ποιεῖσθαι πορείαν, quotidie — —; 266, 40: ἐν ὅσαις μὲν πόλεσι τιμῶνται κατ' ἐνιαυτόν, — — quotannis; similiter 44, 1: τὸν βίον τὸν καθ' ἡμέραν et 282, 20: πρὸς τῷ καθ' ἡμέραν ὄντες, cfr sub 4).

3) Longe omnium creberrimus est usus, quo κατά c. Acc. ad quam quasi normam aut regulam actio aliqua fiat aut dirigatur significat. Atque in hoc usu saepissime leguntur locutiones κατὰ νόμον vel νόμους (24 locis), κατὰ φύσιν (22 locis), κατ' ἀξίαν (14 locis), κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον vel similia (12 locis), κατὰ τὸ δίκαιον (6 locis), κατ' εὐχήν (6 locis), κατὰ γράμματα (5 locis), κατὰ λόγον, quae locutio plurimis locis id significat, „quod rationibus ad rem pertinentibus accommodatum est et con-

sentaneum", (Bonitz ap. Euckenium p. 42) v. 17, 31; 31, 18; 96, 12; 99, 3; 112, 20; 133, 12; 157, 33, quibuscum cfr 1, 15: κατὰ τοὺς λόγους τῆς ἐπιστήμης τῆς τοιαύτης; duobus locis κατὰ τὸν λόγον, oppositum locutionibus διὰ τῶν ἔργων et τοῖς ἔργοις, idem valet, quod germanice „in der Theorie" vel „theoretisch", oppositum locutioni „in Wirklichkeit" vel „faktisch": 119, 6: οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν λόγον σκοπουμένοις εὐσύνοπτον ἐστίν (cfr ibid. 39: ῥᾴδιον μὲν περὶ τούτων καὶ διὰ τῶν ἔργων [δια]λαμβάνειν πίστιν); 152, 15: ἃ καὶ κατὰ τὸν λόγον ἐστὶν εὐέλεγκτα καὶ τοῖς ἔργοις ἐξελήλεγκται νῦν. His locutionibus ex maxima reliquorum exemplorum multitudine addimus haec: 1, 17: δῆλον δ' ἔσται — ἐπισκοποῦσι κατὰ τὴν ὑφηγημένην μέθοδον; 36, 30: κατὰ τὴν παροιμίαν κοινὰ τὰ τῶν φίλων, cfr 12, 28; 153, 20; — 17, 23: κατὰ τὰς δεήσεις ἀναγκαῖον <ἦν> ποιεῖσθαι τὰς μεταδόσεις; 30, 33: (ἄρχειν) κατ' ἐνιαυτὸν ἢ κατά τινα ἄλλην τάξιν ἢ χρόνον; 32, 10: προσαγορεύει — ἢ κατ' ἄλλην τινὰ συγγένειαν — ἢ κατ' οἰκειότητα καὶ κηδείαν; 46, 28: κατὰ τὴν τούτων αἱρεθήσονται βούλησιν, cfr 111, 32; 112, 1, 9; — 61, 21: κατὰ τὸν αὑτοῦ βίον ἕκαστον κρίνεσθαι τῶν βασιλέων cfr 127, 11; — 68, 26: (τὸ αἱρεῖσθαι) κατ' ἀρετὴν ἀριστοκρατικόν, cfr 102, 3; 120, 22, 1; 185, 33; 200, 10; — 76, 31: μετεῖχον κατὰ τὸν ῥηθέντα διορισμὸν τῆς πολιτείας, cfr 214, 13; — 75, 4: τὸν πολίτην ἕτερον ἀναγκαῖον εἶναι τὸν καθ' ἑκάστην πολιτείαν, cfr 46, 32; 88, 2; 98, 12; 102, 1; 136, 35; 146, 5, 6; 218, 21; 269, 37; — 86, 34: καίπερ ὄντος κατ' ἀλήθειαν — — ταὐτοῦ συμφέροντος, cfr 170, 34; — 90, 34: ζῆν κατὰ προαίρεσιν, cfr 115, 32; — 98, 19: ὁμολογοῦσι τοῖς κατὰ φιλοσοφίαν λόγοις; 99, 39: κατὰ τὴν ἀναλογίαν, cfr 244, 27; — 108, 31: πόλις — — τεταγμένη κατὰ τὴν οἰκονομικήν, cfr 272, 3; 273, 32; — 135, 20: ἀνάγκη — κατὰ τὰς ἐργασίας ταύτας συνεστάναι πόλιν; 136, 27: καθ' ἕκαστον ἔργον τῶν εἰρημένων ἄλλους ὑποθετέον; 182, 26: ὡς μεθυστικὰς λαμβάνων αὐτάς, οὐ κατὰ τὴν τῆς μέθης δύναμιν — ἀλλ' —, 187, 8: διανέμονται — — ἢ κατα τὴν δύναμιν — —

ἢ κατά τιν' αὐτῶν ἰσότητα, cfr 189, 4: — 187, 12: ὅσαι περ τάξεις κατὰ τὰς ὑπεροχάς εἰσι καὶ κατὰ τὰς διαφορὰς τῶν μορίων, cfr 192, 11; 208, 27; — 193, 31: δημοκρατία — — ἡ λεγομένη μάλιστα κατὰ τὸ ἴσον, cfr 227, 17; — 218, 27: τυγχάνουσι μέν τινες οὖσαι καὶ κατ' αὐτὰς κατὰ ταύτας τὰς διαφορὰς <τῶν πολιτειῶν διαφοραὶ> τῶν ἀρχῶν (v. Susem. p. 618, not.); 278, 4: δῆμος μὲν τυραννίδι (ἐναντίος) καθ' Ἡσίοδον. Huc pertinent etiam 86, 23: τὸ κοινῇ συμφέρον συνάγει (τοὺς ἀνθρώπους) καθ' ὅσον ἐπιβάλλει μέρος ἑκάστῳ τοῦ ζῆν καλῶς et 180, 13: τοὺς δ' ἄλλους (ἀναγκαῖον τοῦτο πάσχειν) καθ' ὅσον ἐπιβάλλει τῶν τοιούτων ἑκάστῳ. Adde adverbium καθάπερ (6, 20 et passim).

Etiam in comparandis duabus rebus κατά c. Acc., ut latinum „pro", usurpatur ad significandam rem, ad quam altera accommodatur, ad quam quasi ad normam aut regulam refertur, dirigitur. Exempla: 111, 27: χαλεπὸν γάρ, καὶ μείζονος ἀρετῆς ἢ κατ' ἀνθρωπίνην φύσιν, maioris virtutis quam pro natura humana; 173, 2: τιμιωτέρα δ' ἐστὶν ἡ φύσις αὐτῆς ἢ κατὰ τὴν εἰρημένην χρείαν; 249, 16: τῇ δυνάμει μείζων — ἢ κατὰ τὴν πόλιν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ πολιτεύματος.

4) Neque procul ab hoc usu distare videtur is, in quo κατά c. Acc. distributivam habet vim. Significat enim in hoc quoque usu κατά c. Acc. proprie, quae in aliqua re dividenda aut distribuenda adhibeatur norma aut regula, ut apparet ex iis, quae leguntur ex gr. 138, 41: δεῖ διῃρῆσθαι χωρὶς κατὰ γένη τὴν πόλιν; 30, 28: ὅταν μὴ κατὰ κώμας ὦσι κεχωρισμένοι τὸ πλῆθος; 236, 1: εἰ μὴ πᾶσι δυνατόν, ἀλλὰ κατὰ φυλὰς — διανέμειν. Ex eadem vi et significatione praepositionis explicanda sunt etiam haec: 64, 14: κατὰ κεφαλὴν ἕκαστος εἰσφέρει τὸ τεταγμένον; 95, 34: ἄρχειν δὲ κατὰ μόνας οὐκ ἐῶσιν; 97, 40: τῶν καθ' ἕνα καὶ κατ' ὀλίγους ἀρχόντων; 102, 34: οὐχ ὡς καθ' ἕκαστον ἀλλ' ὡς ἀθρόους; 110, 28: καθ' ἕνα — συμβαλλόμενος ὁστισοῦν — χείρων; 164, 24: τὴν ἐπιμέλειαν εἶναι κοινὴν καὶ μὴ κατ' ἰδίαν; 220, 25: ὡς ἀνὰ

μέρος (καθιστᾶσιν τοὺς ἀρχάς) οἷον κατὰ φυλὰς καὶ δήμους — —; 232, 17: *τιμῶνται γὰρ οὐχ ὅλας τὰς κτήσεις ἀλλὰ κατὰ τηλικαῦτα μόρια — — ὥστ'* —; 268, 12: *ἀντίγραφα κατὰ φατρίας — τιθέσθωσαν;* — 126, 25: *ἐνδέχεται γὰρ κατὰ μέρη καὶ τοῦτο συμβαίνειν;* 142, 30: *ὅλην πόλιν μὴ ποιεῖν εὔτομον, κατὰ μέρη δὲ καὶ τόπους;* — 183, 11: *ἐν ἁπάσαις ταῖς τέχναις καὶ ταῖς ἐπιστήμαις ταῖς μὴ κατὰ μόριον γινομέναις;* 246, 22: *μετέβαλεν ἡ πολιτεία κατὰ μόριον.* Adde locutiones *κατὰ μέρος* et *κατὰ μικρόν*, quarum prior duobus locis, 22, 34 et 26, 24, ubi opposita est verbo *καθόλου*, idem valet atque germanice „im Einzelnen", reliquis locis „abwechselnd", „per vices" reddenda est, v. 1, 15; (30, 4); 75, 8; 87, 10; 117, 26, 29; 138, 39; 149, 26; 192, 37; 212, 12; 213, 15; 216, 22; 224, 2; 227, 16; 231, 24; altera autem, quae apparet tribus locis, 84, 32; 261, 14; 263, 1, latino adverbio „paullatim" respondet.

5) Eodem sensu quo germanice „hinsichtlich", „in Betreff", *κατά* c. Acc. saepissime usurpatum legimus. Pauca tamen huius usus sufficient exempla: 8, 38: *τὸν βέλτιστα διακείμενον καὶ κατὰ σῶμα καὶ κατὰ ψυχήν*, cfr 288, 9; — 10, 21: *τὸ βέλτιον κατ' ἀρετήν;* 43, 15: *ἀνίσους εἶχον τοὺς κλήρους πάντες κατὰ μέγεθος;* 90, 23: *οἳ ἂν κατά τι ἄνισοι ὦσιν, — ὅλως οἴονται ἄνισοι εἶναι, οἳ δ' ἂν κατά τι ἴσοι, — ὅλως ἴσοι*, cfr 93, 6; 100, 28; 102, 10; 244, 32; 246, 37, 38; 261, 29; — 56, 20: *κατὰ μὲν τοὺς ἄνδρας τοιοῦτος ἐστίν;* 60, 9: *κατά τε τὴν κρίσιν ἐστὶ παιδαριώδης;* 75, 15: *ὁ κατὰ τὴν ἀρχὴν ὡρισμένος;* 86, 28: *ἂν μὴ τοῖς χαλεποῖς κατὰ τὸν βίον ὑπερβάλλῃ λίαν;* 98, 36: *ὑπερέχων μὲν κατὰ τὴν αὐλητικήν — ἐλλείπων κατ' εὐγένειαν*, similia 93, 7, 8; 98, 28, 33; 99, 41; 116, 9; 117, 36; 149, 19; 189, 15; 245, 2; 246, 32; — 99, 6: *ὁδὶ διαφέρει κατὰ μέγεθος ἢ ὁδὶ κατ' ἀρετήν*, similia 102, 4; 104, 28; 110, 9; 116, 16; 127, 16; 187, 34, 41; 189, 13; 245, 40; 254, 4; — 100, 4: *καθ' ἑκάστην μὲν οὖν πολιτείαν — — ἀναμφισβήτητος ἡ κρίσις*, cfr 218, 20; — 119, 14: *τὴν διάθεσιν τὴν ἀρίστην ἑκάστου πράγματος πρὸς ἄλληλα κατὰ τὴν ὑπεροχήν;* 127, 18: *οὐ κατὰ τὸ τυχὸν πλῆθος τοῦτο*

οἰητέον; 156, 10: *δεῖ τὴν ἀρχὴν τῆς συζεύξεως κατὰ τὴν ἡλικίαν εἰς τοὺς χρόνους καταβαίνειν τούτους.* — Huc pertinent quae leguntur 271, 1: *φθείροντες τοῖς καθ' ὑπεροχὴν νόμοις φθείρουσι τὰς πολιτείας,* ubi *κατά* idem valet atque „contra", „gegen".

Ex hoc usu explicanda sunt talia quoque, qualia sunt haec: 16, 7: *διττὴ ἡ χρῆσις ἐστίν, ἀμφότεραι δὲ καθ' αὑτὸ μὲν ἀλλ οὐχ ὁμοίως καθ' αὑτό,* „ist an sich ein Gebrauch" (Kirchm. p. 16), cfr 58, 13; 67, 39; 85, 5; 86, 41; 150, 17; 171, 17; — 80, 39: *δεῖ δ' ἕκαστον τὸ καθ' ἑαυτὸν ἔργον εὖ ποιεῖν;* 124, 1: *εἴη γ' ἂν καὶ καθ' ἑαυτὴν μία πόλις εὐδαίμων,* cfr 124, 2; 126, 24; 135, 11; 150, 10; 167, 8; 247, 19; — 39, 16: *πότερον κοινὰς εἶναι δεῖ τὰς κτήσεις ἢ — καθ' ἕκαστον ἰδίας;* 126, 15: *καὶ κοινῇ καὶ καθ' ἕκαστον ἄριστος βίος ὁ πρακτικός,* cfr 179, 30; 280, 19; 287, 40; — 109, 21: *βουλεύσεται περὶ τῶν καθ' ἕκαστα,* cfr 109, 27; 195, 33. Postremo quae de hoc *καθ' ἕκαστον* dicit Bonitz (Ind. Arist. s. v. *ἕκαστος* extr.), digna sunt, quae hic exscribantur; dicit enim: „*καθ' ἕκαστον* ita quasi in unum vocabulum coaluit, ut etiam sine articulo adiectivi instar construatur". In Politicis hunc usum invenimus his locis: 148, 36: *καὶ γὰρ εἰ πάντας ἐνδέχεται σπουδαίους εἶναι, μὴ καθ' ἕκαστον δὲ τῶν πολιτῶν, οὕτως αἱρετώτερον· ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ καθ' ἕκαστον καὶ τὸ πάντας;* 186, 21: *τίνα τρόπον δεῖ καθιστάναι τὸν βουλόμενον ταύτας τὰς πολιτείας, λέγω δὲ δημοκρατίας τε καθ' ἕκαστον εἶδος καὶ πάλιν ὀλιγαρχίας,* cfr 255, 18.

6) Priori illi [sub 5)] cognatus est usus, quo *κατά* c. Acc. causali sensu usurpatur, ut qua ex ratione vel cuius rei ratione habita, i. e. qua de causa quid fiat significet. Germanice „wegen", „vermöge", „auf Grund" reddendum est. Sic 11, 23: *τὴν κατὰ πόλεμον δουλείαν τιθέασι δικαίαν;* 12, 21: *ὁ μὲν οὖν δεσπότης οὐ λέγεται κατὰ ἐπιστήμην,* „wegen seiner Kenntnisse", (Kirchm. p. 12); 24, 11: *τὸ γὰρ γεννῆσαν καὶ κατὰ φιλίαν ἄρχον καὶ κατὰ πρεσβείαν ἐστίν;* 79, 33: *τὸν δ' ἀγαθὸν ἄνδρα φαμὲν κατὰ μίαν ἀρετὴν εἶναι τὴν τελείαν,* cfr 79, 35; 85, 1; 150, 19;

— 99, 10: *οὐ κατὰ πᾶσαν ἀνισότητ' ἀμφισβητοῦσι τῶν ἀρχῶν;* 101, 17: *οἱ κατὰ γένος (ἀξιοῦντες ἄρχειν)*, cfr 101, 28, 30; 106, 16; 108, 27, 39; — 114, 5: *κυριώτεροι — — τῶν κατὰ γράμματα νόμων οἱ κατὰ τὰ ἔθη εἰσίν, ὥστ' — τῶν κατὰ γράμματα ἄνθρωπος ἄρχων ἀσφαλέστερος, ἀλλ' οὐ τῶν κατὰ τὸ ἔθος;* 126, 13: *δεῖ — — καὶ δύναμιν ὑπάρχειν, καθ' ἣν ἔσται πρακτικός;* 164, 31: *ἐπαινέσειε δ' ἄν τις κατὰ τοῦτο Λακεδαιμονίους;* 211, 28: *κατὰ τὴν σύνταξιν — ὑπέμενον τὸ ἄρχεσθαι*, „in Folge der militärischen Einrichtungen“ (Kirchm. p. 194); 260, 33: *καταστασιάζεσθαι κατὰ γάμους ἢ δίκας;* 272, 10: *καθίσταται βασιλεὺς — καθ' ὑπεροχὴν ἀρετῆς — — ἢ καθ' ὑπεροχὴν τοιούτου γένους;* 273, 33: *κατ' ἀξίαν γάρ ἐστιν (ἡ βασιλεία) ἢ κατ' ἰδίαν ἀρετὴν ἢ κατὰ γένους* (sc. *ἀρετὴν*), *ἢ κατ' εὐεργεσίας, ἢ κατὰ ταῦτά τε καὶ δύναμιν.*

7) His proxime accedunt duo loci, quibus *κατά* praepositio **instrumentalem** videtur habere vim, idemque valere quod „per“ vel „durch“, „vermittelst“: 72, 13: *ἀμφιδέξιοι γίνωνται κατὰ τὴν μελέτην;* 156, 7: *πάντα ταῦτα συμβαίνει κατὰ μίαν ἐπιμέλειαν.*

8) **Quo consilio vel quem ad finem** quid fiat, *κατά* praepositione significatur in his duobus: 19, 37: *τῆς γὰρ αὐτῆς ἐστι κτήσεως χρῆσις, ἀλλ' οὐ κατὰ ταὐτόν, ἀλλὰ τῆς μὲν ἕτερον τέλος, τῆς δ' ἡ αὔξησις* et 71, 28: *γυμνασθῆναι δ' αὐτὸν ἐν Κρήτῃ — — ἐπιδημοῦντα κατὰ τέχνην μαντικήν.*

9) **Pro adverbio modali** *κατά* c. Acc. usurpatum legitur in his locutionibus: *κατὰ συμβεβηκός*, forte, fortuito (oppositum *καθ' αὑτό*, per se): 86, 1, 37; 87, 6; et *καθ' ὑπερβολήν*, nimis, valde, admodum, 205, 18.

b. In Ath. Polit.

73 locis invenitur *κατά* c. Acc.

Etiam in Ath. Polit. et multo crebrior est usus *κατά* praepositionis cum Accusativo quam cum Genitivo coniunctae et pluribus varietatibus insignis.

1) *Localis usus* duo distinguere possumus genera. — Primum enim κατά c. Acc. locum significat, ubi quis est, versatur, manet: 16, 14: ἵνα — — διατρίβωσιν — διεσπαρμένοι κατὰ τὴν χώραν; huc referenda locutio τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν, „quae ad rempublicam pertinebant“, quae legitur 1, 16 et 30, 15. — Tum vero, cum verbis quae motus significationem habent coniunctum, significat locum, per quem quis se movere, in quo quis circumvagari dicitur: 21, 5: τὸ μὲν — πρῶτον Ἀγχίμολον ἀπέστειλαν κατὰ θάλατταν — —, ἡττηθέντος δ' αὐτοῦ — — Κλεομένην ἐξέπεμψαν — — κατὰ γῆν. Sic praepositionem interpretandam censeo etiam in locutione οἱ κατὰ δήμους δικασταί: 16, 20; 29, 8; 53, 17; his enim omnibus locis ii intellegendi sunt iudices, qui, ut 57, 11 legimus, κατὰ δήμους περιιόντες ἐδίκαζον.

Unus adhuc restat locus, ubi κατά c. Acc. locali sensu usurpatum est: 70, 19: βακτηρίαι παρατίθενται κατὰ τὴν ε[ἴσοδον] ἑκάστην, ubi idem valet atque latinum „e regione“. Plura huius usus exempla affert Kühner § 433 b I sub 1) b).

2) *Temporali sensu* κατά c. Acc. saepe positum invenimus. Exempla: 17, 22: ἦσαν δὲ καὶ — οἱ — νόμοι πρᾶοι κατ' ἐκείνους τοὺς καιρούς; 25, 27: ἐπολιτεύθησαν — — καλῶς — κατὰ τούτους τοὺς καιρούς (propter haec verba supervacanea videntur, quae 26, 1 leguntur: κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, quae, ut ab Aristotele non profecta, uncinis notata sunt), eadem verba 26, 5; 28, 18; 37, 9; — 29, 28: ἐξῆν γὰρ τῷ βουλομένῳ καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν ἐλθόντι — ἔχειν τὰ μέτρια, similiter 34, 28; — 17, 6: οὐδὲν — τὸ πλῆθος — παρ<ην>ώχλει κατὰ τὴν ἀρχήν; 28, 22: συνέπεσε — ἐφθάρθαι τοὺς πολλοὺς κατὰ πόλεμον, cfr 32, 7; 70, 10; — 40, 10: κατὰ τὴν στρατείαν — κακῶς ἀποχωρήσαντες; 51, 24: δεῖ κατὰ πρυτανείαν ἑκάστην καταβάλλειν, similiter 53, 5; 68, 24; — 51, 26: γραμματεῖον κατὰ τὴν καταβολὴν ἑκάστην ποιήσαντες. — Duo ex Ath. Polit. afferri possunt exempla eius usus, quo κατά c. acc. ad significandum hominem ponitur, cuius aetate vel temporibus aliquid accidisse dicitur: 31, 27:

διὰ τὸ συμβῆναι κατ' αὐτὸν ταραχώδεις — τὰς πολιτείας; adde locutionem *οἵ κατά τινα* quae legitur 26, 8: <*δοκῶν*> — *δικαιοσύνῃ τῶν καθ' ἑαυτὸν διαφέρειν*, suae aetatis homines iustitia superare. — His vero locis *κατά* c. Acc., iterativam vim sententiae afferre videtur: 2, 20: *ἤδη κατ' ἐνιαυτὸν αἱρ[ουμένων] τὰς ἀρχάς;* 34, 2: *βουλεύειν — κατ' ἐνιαυτὸν τοὺς ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη γεγονότας* („alljährlich" K. et K. p. 51) similiter 60, 7: *κληροῖ — ἑτέρους δέκα, τοὺς κατ' ἐνιαυτὸν καλουμένους*, cfr 59, 17; — 34, 25: *τὰς ἕδρας ποιεῖν τῆς βουλῆς κατὰ πενθήμερον.*

3) Etiam in Ath. Polit. *κατά* c. Acc. saepissime usurpatur, ut ad quam quasi normam aut regulam actio aliqua fiat aut dirigatur significet. Exempla: 4, 11: *διετήρει τὰς ἀρχὰς ὅπως κατὰ τοὺς νόμους ἄρχωσιν*, cum eodem substantivo 17, 13; 46, 4; 51, 8; 52, 25; 62, 1; 65, 7; — 35, 26: *τὴν αἵρεσιν ποιεῖσθαι — κατὰ τὰ γεγραμμένα;* 42, 11: *ἐγένοντο δ' αἱ διαλύσεις ἐπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος κατὰ τὰς συνθήκας τάσδε;* 32, 4: *δυνάμενος πολιτεύεσθαι κατὰ πάσας* (sc. *πολιτείας*); 17, 25: *θέσμια τάδε Ἀθηναίων [κατὰ τὰ] πάτρια*, haec verba etiam 23, 23; 35, 11; 42, 16; 43, 1; — 23, 9: *διένειμε — — καὶ τὴν χώραν κατὰ δήμους;* 23, 6: *μερίζειν κατὰ τὰς — τριττῦς* v. etiam 71 5; — 47, 9: *ἐάν τινι κατὰ γένος ἱερωσύνη γένηται;* 47, 24: *κατὰ σελήνην γὰρ ἄγουσιν τὸν ἐνιαυτόν;* 7, 27: *ἡ — βουλὴ ἀνακαλεσαμένη καὶ κρίνασα καθ' αὐτὴν τὸν ἐπιτήδειον;* 42, 28: *τὴν δ' ἀπογραφὴν εἶναι — τοῖς δ' ἀποδημοῦσι — κατὰ ταὐτά*, cfr 50, 24; — 47, 21: *πρυτανεύει δ' ἐν μέρει τῶν φυλῶν ἑκάστῃ καθ' ὅ τι ἂν λάχωσιν*, cfr 49, 20 et 66, 14, 15. Adde locutionem *καθ' ὅσον* (14, 13) et adverbium *καθάπερ* (4, 14 et passim).

Formula *ἢ κατά* post comparativum adiectivi gradum in comparandis duabus rebus nusquam est usurpata.

4) Distributiva vis *κατά* praepositionis his apparet locis: 8, 3: *ἐκ τῆς φυλῆς ἑκάστης ἦσαν νενεμημέναι — ναυκραρίαι δὲ δώδεκα καθ' ἑκάστην;* 24, 7: *στρατηγοὺς ᾑροῦντο κατὰ φυλάς*, similia 24, 23; 46, 13, 27; 52, 18; 62, 18; 70, 13; — 25, 19: *προῆλθεν ἡ πόλις — — κατὰ μικρὸν αὐξανο-*

μένῃ, cfr 27, 18; — 61, 1: κληροῦσιν — — ἄρχοντα καὶ βασιλέα καὶ πολέμαρχον κατὰ μέρος ἐξ ἑκάστης φυλῆς.

5) Nullum ex tota Ath. Polit. proferri potest exemplum eius usus, quo κατά c. Acc. eodem sensu usurpatur, atque germanice „hinsichtlich", „in Betreff".

6), 7) Neque causalis neque instrumentalis significationis ullum in Ath. Polit. apparet vestigium.

8) Quo consilio, quem ad finem quid fiat κατά c. Acc. significat in his: 1, 10: κατὰ ταύτην γὰρ τὴν μίσθωσιν εἰργάζοντο τῶν πλουσίων τοὺς ἀγρούς; 9, 27: ἀποδημίαν ἐποιήσατο κατ' ἐμπορίαν ἅμα καὶ θεωρίαν.

9) Pro adverbio modali κατά c. Acc. nusquam est usurpatum.

3. ὑπέρ.

A. Cum Genitivo.

a. In Politicis.

Tribus omnino locis ὑπέρ c. Genit. in Politicis legimus.

1) *Localis significationis* nullum reperitur exemplum.

2) Duo sunt loci, quibus ὑπέρ c. Genit. ad significandos homines usurpatum est, pro quibus iuvandis aut defendendis quid fit: 162, 19: ὑπὲρ αὑτῶν καὶ τέκνων καὶ γυναικῶν τιμαλφεῖν τοὺς θεούς; 248, 33: ἀτιμίαν φεύγοντες καὶ ζημίαν, ἢ ὑπὲρ αὑτῶν ἢ τῶν φίλων, στασιάζουσιν ἐν ταῖς πόλεσιν.

3) Uno qui superest loco, dicendi verbo adiunctum, idem significat atque περί c. Genit. vel latinum de c. Ablat.: 271, 6: δεῖ δὲ (sc. τοὺς δημαγωγούς) τοὐναντίον αἰεὶ δοκεῖν λέγειν ὑπὲρ <τῶν> εὐπόρων, ἐν δὲ ταῖς ὀλιγαρχίαις ὑπὲρ τοῦ δήμου τοὺς ὀλιγαρχικούς.

b. In Ath. Polit.

Cum Genitivo ὑπέρ praepositionem sex locis coniunctam legimus.

1) Quorum duo sunt, quibus *locali sensu* posita est, uno ut locum significet, supra quem quid est, manet, situm est: 20, 16: *Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος*, altero, ut significetur locus, supra quem quid porrigitur aut pertinet: 55, 15: *κωλύουσι — — δρυφάκτους ὑπὲρ τῶν ὁδῶν ὑπερτείνειν.*

2) De hominibus, pro quibus iuvandis aut defendendis quid fit, *ὑπέρ* c. Genit. usurpatum legitur: 4, 34: *πολι[τικώτατα] — — ὑπὲρ ἑκατέρων μάχεται*; 8, 27: *τιμωρεῖν ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων.*

3) Duobus denique locis eodem quo *περί* c. Genit. sensu verbis quae dicendi significationem habent adiunctum est: 49, 12: *ὑπὲρ ὧν χρηματίζειν δεῖ προτιθέασιν*, de quibus agendum est, proponunt (cfr 48, 7: *περὶ σίτου καὶ περὶ φυλακῆς — χρηματίζειν)*; 64, 24: *διαδικάζει — — τὰς ἀμφισβητήσεις τὰς ὑπὲρ τῶν γερῶν*, dirimit controversias, quae sunt de privilegiis (cfr 31, 27: *περὶ δὲ Θηραμένους — — ἀμφισβήτησις — ἐστι).*

B. Cum Accusativo.

a. In Politicis.

ὑπέρ c. Acc. non legitur nisi hoc uno loco: 204, 27: *ἀρετὴν — — τὴν ὑπὲρ τοὺς ἰδιώτας*, ubi figurato sensu usurpatur ad significandum terminum, quem quid superat, transit, ultra quem prodit.

b. In Ath. Polit.

Undecim sunt loci, quibus *ὑπέρ* c. Acc. usurpatum invenimus. Atque omnibus his locis, uno excepto, *ὑπέρ* nominibus numeralibus praepositum significat numerum his indicatum aliquo modo superari. Sic in hominum aetatibus indicandis positum est 3, 26: *παῖδας — — ὑπὲρ δέκα ἔτη γεγονότας* et similiter 8 locis; — sic 58, 3: *τὰ δ' ὑπὲρ χιλίας* (sc. *δραχμάς*) *εἰς ἕνα καὶ τετρακοσίους* (sc. *δικαστὰς εἰσάγουσιν).*

Alius generis vocabulo eodem sensu praepositum legitur 57, 15: *τὰ δ' ὑπὲρ τοῦτο τὸ τίμημα τοῖς διαιτηταῖς παραδιδόασιν.*

4. *μετά.*

In numerum praepositionum cum Genitivo et Accusativo coniunctarum referre possumus etiam *μετά* praepositionem, quoniam neque omnino apud prosae orationis scriptores neque apud Aristotelem cum Dativo coniuncta invenitur.

A. Cum Genitivo.

a. In Politicis.

33 locis legitur.

1) Significat autem *μετά* c. Genit. plurimis locis communitatem coniunctionemque agendi, quae inter duos homines vel plures intercedit, ita ut indicet hominem una cum altero vel pluribus aliquid agere. Quare nullum est certum aut definitum genus verborum, quibuscum hoc sensu *μετά* coniungatur, sed omnia verba secum patitur.

Atque huius usus ea primum proferenda videntur exempla, ex quibus primariam vim praepositionis localem conspicimus, qua de hominibus ponitur, inter quos vel quorum quasi corona cinctus quis facit aliquid (cfr Mommsen, l. c. fasc. I p. 40—44 et 51 sq; Kühner, § 439 init.): 161, 41: *ὅπως ὅτι ἥκιστα μετὰ δούλων ἔσται (ἡ διαγωγὴ τῶν παιδιῶν)*; 228, 38: *συσσιτεῖν μετ' ἀλλήλων*; 275, 40: *συμπίνοντα μετὰ τῶν παιδικῶν*; 277, 2: *Σαρδανάπαλλον ἰδών τις ξαίνοντα μετὰ τῶν γυναικῶν.* Eodem locali sensu etiam de rebus usurpatur 95, 37: *ἡ μὴ καθαρὰ τροφὴ μετὰ τῆς καθαρᾶς τὴν πᾶσαν* (sc. *τροφήν*) *ποιεῖ χρησιμωτέραν.*

Plures sunt loci, quibus *μετά* c. Genit., hac locali significatione exutum, nudam significat communitatem agendi, i. e.

homines, quibuscum una vel quibus adiuvantibus quis facit aliquid: 85, 5: *δυνάμενος εἶναι κύριος, ἢ καθ' αὑτὸν ἢ μετ' ἄλλων, τῆς τῶν κοινῶν ἐπιμελείας;* 103, 25: *ἄγειν τὴν Ἀργὼ μετὰ τῶν ἄλλων;* 149, 29: *μετὰ γὰρ τῶν ἀρχομένων ὑπάρχουσι νεωτερίζειν βουλόμενοι πάντες οἱ — —;* 215, 21: *κοινῇ βουλευόμενοι πάντες, ὁ μὲν δῆμος μετὰ τῶν γνωρίμων, οὗτοι δὲ μετὰ τοῦ πλήθους;* 237, 27: *τοσοῦτον εἰσαγομένους τοῦ δήμου πλῆθος, μεθ' οὗ κρείττονες ἔσονται τῶν — —;* 254, 30: *τὸν τύραννον μετὰ τῶν γνωρίμων ὁ δῆμος ἀνελών;* 276, 28: *ἐπιθέμενος μετὰ τῶν φίλων;* 278, 35: *ἐκεῖνος γὰρ μετ' ὀλίγων ἐστράτευσεν.* — Cum illis comparari possunt haec figurata: 154, 27: *τὸ σχολάζειν μετ' εἰρήνης ὑβριστὰς ποιεῖ μᾶλλον;* 184, 11: *μετὰ δὲ τῆς αὐτῆς φρονήσεως ταύτης καὶ νόμους τοὺς ἀρίστους ἰδεῖν,* „mit Hülfe dieser Kenntniss“, (Kirchm. p. 169).

2) Etiam ubi de rebus usurpatum est, *μετά* c. Genit. significat res inter se coniunctas, connexas esse, inter se cohaerere.

Atque primum quidem ea exscribimus exempla, ubi rem significat, cui, (ut maiori vel graviori), altera adiuncta est vel accedit: 128, 34: *πόλιν, ἧς μετὰ μεγέθους ὁ λεχθεὶς ὅρος ὑπάρχει, — — εἶναι καλλίστην ἀναγκαῖον;* 137, 22: *τὸ μὲν γὰρ εὐδαιμονεῖν ἀναγκαῖον ὑπάρχειν μετὰ τῆς ἀρετῆς;* 181, 34: *τὴν φρυγιστὶ (ἁρμονίαν) μόνην καταλείπει μετὰ τῆς δωριστί;* 199, 26: *ὅτι τὸ μὲν ἀληθὲς πᾶσαι διημαρτήκασι τῆς ὀρθοτάτης πολιτείας, ἔπειτα καταριθμοῦνται μετὰ τούτων.*

Tum proferendi loci, quibus *μετά* praepositione res significatur, quae alteri adiuncta est vel accedit: 110, 6: *καὶ μετὰ δυνάμεως καὶ χωρὶς δυνάμεως οὔσης τῆς ἀρχῆς;* 172, 21: *τὴν δὲ μουσικὴν — εἶναί φαμεν τῶν ἡδίστων, καὶ ψιλὴν οὖσαν καὶ μετὰ μελῳδίας;* 279, 32: *ἡ — ὀργὴ μετὰ λύπης πάρεστιν — ἡ δ' ἔχθρα ἄνευ λύπης.*

3) Neque procul ab illo usu distat is, quo *μετά* c. Genit. pro adiectivo aut adverbio modali usurpatur, ut quale quid sit aut quomodo quid fiat significet: 122, 36:

νομίζουσι — — τὸ τῶν πέλας ἄρχειν — μετ' ἀδικίας τινὸς εἶναι; 152, 28: *ἡ τῶν ἐλευθέρων ἀρχὴ καλλίων καὶ μᾶλλον μετ' ἀρετῆς*, cfr 232, 26; — 120, 41: *βίος μὲν ἄριστος — — ὁ μετ' ἀρετῆς*, cfr 121, 26 et 124, 16; — 167, 6: *ἣν (εὐδαιμονίαν) οὐ μετὰ λύπης ἀλλὰ μεθ' ἡδονῆς οἴονται πάντες εἶναι;* 171, 28: *οὐ γὰρ παίζουσι μανθάνοντες· μετὰ λύπης γὰρ ἡ μάθησις;* — 166, 40: *τὸ δ' ἀσχολεῖν συμβαίνει μετὰ πόνου καὶ συντονίας;* 181, 15: *ἀναγκαῖον — — πᾶσι γίνεσθαί τινα κάθαρσιν καὶ κουφίζεσθαι μεθ' ἡδονῆς.*

b. In Ath. Polit.

μετά c. Genit. 29 locis legitur, quibus omnibus, exceptis duobus, praepositum est Genitivis personarum, ut communitatem aliquam inter has intercedere significet.

1) Significatio primaria localis (v. p. 65) non apparet nisi fortasse hoc uno loco: 47, 10: *μετὰ τῶν ἄλλων εἰσίν.*

Longe plurimi sunt loci, quibus communitatem agendi i. e. hominem una cum altero vel pluribus aliquid agere significat. Pauca sufficient exempla: 10, 8: *ἐξὸν αὐτῷ μεθ' ὁποτέρων ἠβούλετο συστά[ντι] τυραννεῖν;* 19, 4: *πράττειν τὴν πρᾶξιν μετὰ συνει<δό>των <οὐ>πολλῶν;* 22, 7: *ὑπεξελθόντος — τοῦ Κλεισθένους μετ' ὀλίγων;* 34, 23: *βουλεύσασθαι μετὰ πλειόνων*, similia 35, 24; 36, 1; — 36, 17: *οἱ — τετρακόσιοι μετὰ τῶν δέκα τῶν αὐτοκρατόρων — ἦρχον τῆς πόλεως;* 63, 2: *πομπῶν δ' ἐπιμελεῖται — — μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν*, similia 54, 23; 64, 13. Huc referenda locutio *οἱ μετά τινος* (22, 15 et 44, 18).

Apparet *μετά* praepositionem in hac communitatis significatione facillime ea vi indui posse, ut idem valeat atque latine „pro", germanice „zu Gunsten" (v. Eucken p. 46), quam vim habere videtur 8, 22: *μὴ τιθῆται τὰ ὅπλα μηδὲ μεθ' ἑτέρων.*

Eandem quam in his, quae supra protulimus exemplis, communitatis et coniunctionis vim habet *μετά* c. Genit. iis quoque locis, ubi non ad subiectum sed ad obiectum sen-

tentiae referendum est, i. e. ubi non de hominibus qui communiter aliquid agunt, sed qui communiter actioni alicui obiecti sunt usurpatur: 15, 1: *(τὴν γυναῖκα) κατήγαγεν μετ' αὐτοῦ*; 22, 10: *Ἰσαγόραν — καὶ τριακοσίους τῶν φίλων μετ' αὐτοῦ κυρίους καθιστάναι;* 32, 18: *ἑλέσθαι μετὰ τῶν προυπαρχόντων — προβούλων ἄλλους;* 69, 19: *αἱ μὲν μετ' ἐννέα ἀρχόντων — — κληρούμεναι* (sc. *ἀρχαί*).

2) Duobus quos initio excepimus locis *μετά* cum Genitivis rerum coniungitur.

Altero loco rem negotio alicui adiunctam significat: 19, 21: *οὐ γὰρ ἔπεμπον τό<τε> μεθ' ὅπλων.*

3) Altero quomodo quid fiat: 28, 6: *διελέγετο μετὰ σπουδῆς αὐτοῖς.*

B. Cum Accusativo.

a. In Politicis.

25 locis invenitur *μετά* c. Acc.

1) *Sensu vere locali* nusquam usurpatum est, sed ex locali significatione translatum *) ponitur in significanda serie vel ordine rerum, ita ut rem significet, quam altera excipere, cui quid proximum esse dicitur. Sic 58, 15: *μετὰ γὰρ τὰ νῦν ῥηθέντα τοῖς περὶ τὴν ἀνωμαλίαν τῆς κτήσεως ἐπιτιμήσειεν ἄν τις;* 105, 35: *μετὰ τοὺς εἰρημένους λόγους — — σκέψασθαι περὶ βασιλείας;* 240, 40: *μετὰ δὲ ταύτην (ἀρχὴν) ἐχομένη μὲν — ἐστιν ἡ περὶ — —,* cfr 241, 30. — Neque ab illo usu procul distat is, quo *μετά* de rebus ponitur, a quibus quid dignitate vel praestantia secundum, proximum est: 44, 31: *εἰ δ' ὡς ἀρίστην μετὰ τὴν πρώτην πολιτείαν, οὐ καλῶς (εἴρηκεν);* 186, 15: *τίς αἱρετωτάτη μετὰ τὴν ἀρίστην πολιτείαν;* 232, 19: *μετὰ δὲ τὸ γεωργικὸν πλῆθος βέλτιστος δῆμός ἐστιν.*

---

*) cfr Mommsen l. c. p. 42 et Kühner § 439, III sub 1) a) β).

2) Plurimi sunt loci, quibus *μετά* c. Acc. *temporali sensu* positum exstat, ut rem aliquam „post" alteram vel alias accidisse significet. Sic in locutionibus *μετὰ ταῦτα* (8, 19; 23, 25; 186, 20), *τὸ μετὰ ταῦτα* (85, 6), *μετὰ τοῦτο* (118, 20; 263, 4), *τὸ μετὰ τοῦτο* (229, 10). Similia: 178, 30: *μετὰ τὰ Μηδικά*, cfr 252, 33; — 251, 38: *μετὰ τὰ τυραννικά;* 76, 36: *μετὰ τὴν τῶν τυράννων ἐκβολήν;* 196, 17: *μετὰ τὰς μεταβολὰς τῶν πολιτειῶν;* 211, 17: *μετὰ τὰς βασιλείας;* 249, 29: *μετὰ τὴν ἐν Οἰνοφύτοις μάχην;* 255, 31: *μετὰ τὸν ἀποικισμόν;* 109, 13: *μετὰ τὴν τριήμερον κινεῖν ἔξεστι.*

Restat de quo dicamus locus 163, 39, ubi haec leguntur: *δύο δ' εἰσὶν ἡλικίαι πρὸς ἃς ἀναγκαῖον διῃρῆσθαι τὴν παιδείαν, μετὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἑπτὰ μέχρις ἥβης καὶ πάλιν μετὰ τὴν ἀφ' ἥβης μέχρι τῶν ἑνὸς καὶ εἴκοσιν ἐτῶν.* Videtur in his *μετά* c. Acc. similiter explicandum esse atque in locutione *μεθ' ἡμέραν*. Sicut enim *μεθ' ἡμέραν* (proprie „post lucem", „post ortum lucis") idem valet atque „interdiu", „am Tage" sic *μετὰ (τὴν ἡλικίαν) τὴν ἀπὸ τῶν ἑπτὰ (ἐτῶν)*, quod est proprie „post eam aetatem, quae a septimo anno incipit", hoc loco significat post ortum eius aetatis, quae a septimo anno incipit, i. e. ea aetate, quae — — —.

b. In Ath. Polit.

66 locis *μετά* c. Acc. invenimus.

1) Ad ordinem vel seriem rerum indicandam nusquam est usurpatum.

In dignitatis vel praestantiae gradu significando positum est semel: 31, 23: *δοκοῦσι δὲ βέλτιστοι γεγονέναι τῶν Ἀθήνησι πολιτευσαμένων μετὰ τοὺς ἀρχαίους Νικίας καὶ Θουκυδίδης καὶ Θηραμένης.*

2) Multo autem quam in Politicis saepius *temporali sensu* usurpatur. Atque ex omnibus creberrimo usu tritum est *μετὰ (δὲ) ταῦτα*, quam locutionem 27 locis legimus. Ex ceterorum exemplorum multitudine pauca addimus gra-

viora: 13, 21: *μετὰ τὴν [τῶν] τυράννων κατάλυσιν*, eadem verba 22, 27 et 44, 26; — 14, 20: *μετὰ τὴν πρώτην κατάστασιν*, similia 24, 4 et 37, 12; — 25, 19: *μετὰ δὲ τὰ Μηδικά*, eadem verba 27, 16 et 45, 1; — 26, 15: *μετὰ τὴν ναυμαχίαν*, eadem verba 29, 18: — 28, 14: *μετ' οὐ πολὺν χρόνον*, eadem verba 37, 25.

29, 8: *τρίτῳ* (sc. *ἔτει*) *μετὰ τοῦτον* (sc. *Λυσικράτη*) *ἔγνωσαν μὴ μετέχειν τῆς πόλεως ὃς ἂν* — —; similiter cum Accusativis personarum 31, 2, 11; 45, 21.

13, 6: *οὗτοι τὸν μετὰ Δαμασίαν ἦρξαν ἐνιαυτόν;* similiter *μετά* c. Acc., articulo praeposito, attributi loco adiunctum substantivo 44, 24, 26; 45, 1, 2, 8.

V. Praepositiones cum Genitivo, Dativo, Accusativo coniunctae.

1. *ἀμφί*.

Haec praepositio ab omnibus Aristotelicis operibus aliena neque in Politicis neque in Ath. Polit. invenitur.

2. *περί*.

περί praepositio, si usus frequentiam spectas, secundum in Politicis inter omnes praepositiones obtinet locum. Sed significationis varietatibus minime est insignis.

A. Cum Genitivo.

a. In Politicis.

Cum Genitivo casu coniuncta 313 locis legitur. Atque his omnibus una eademque vi usurpata est, ut homines

vel res significet, quae actioni alicui quasi obiectae sunt, in quibus versatur, ad quas pertinet, spectat actio aliqua. Itaque germanice „in Betreff", suetice „angående" ubique reddi potest. Hoc sensu cum multis et variis verbis et substantivis coniungitur.

1) Cum verbis quae dicendi vim habent. Sic cum *εἰπεῖν* (36 locis), *λέγειν* (15 locis), *κοινολογεῖσθαι* (53, 8), *ὁμολογεῖσθαι* (165, 1; 182, 12), *μυθολογεῖσθαι* (178, 2), *διορίζειν* (28 locis), *ἐπελθεῖν* = (verbis) persequi (27, 8; 272, 39), *διελθεῖν* (185, 35; 198, 2), *διελεῖν* = pertractare, diiudicare (170, 15; 216, 12), *διαστείλασθαι* = agere (54, 32), *ἀποφαίνεσθαι* (4 locis), *δεικνύναι* (199, 31), *μνείαν ποιεῖσθαι* (129, 33; 199, 28), *χρηματίζειν* = disceptare, deliberare (215, 29; 219, 1), *ἀπαγορεύειν* (213, 37), *ἀρχὴν λαμβάνειν* (16, 5); adde verbum *ἐκλείπειν* = tacere, nihil iubere (110, 37). — Huc referendum *περί* cum verbo *γράφειν* (22, 40, 1, 2; 152, 20) et cum substantivis *λόγος* (24, 9; 80, 37; 112, 1; 290, 20), *παράδειγμα* (55, 19), *κῆρυξ* (103, 29) coniunctum.

2) Cum verbis quae considerandi, inquirendi, perscrutandi vim habent, ut *σκοπεῖν* (3 locis), *ἐπισκοπεῖν* (8 locis), *ἀποσκοπεῖν* (131, 3), *διασκοπεῖν* (2 locis), *θεωρεῖν* (7 locis), *φιλοσοφεῖν* (138, 40), *φροντίζειν* (141, 8), *ζητεῖν* (25, 29), *ἰδεῖν* (73, 33), *σκέψιν ποιεῖσθαι* (117, 5; 203, 5), *σκέψις ἐστί* (55, 29), *σκεπτέον (ἐστί)* (5, 7; 108, 34), *ἐπισκεπτέον (ἐστί)* (25, 33). Adde substantiva *σκέψις* (45, 25; 78, 30), *μέθοδος* (185, 26; 199, 30) et locutiones *πίστιν λαμβάνειν* (32, 17; 119, 39) et *εὑρεῖν τὴν ἀλήθειαν* (230, 3).

3) Cum verbis quae cognitionem, scientiam, opinionem, similia significant, velut *εἰδέναι* (6, 17), *ὄψεσθαι* (2, 21), *ἔμπειρον εἶναι* (21, 17), *προϋποτίθεσθαι* (127, 40), *ὑπολαμβάνειν* (152, 26; 188, 23), *λαμβάνειν* = sumere, ponere (208, 14), *ἀπορεῖν* (24, 22), *διαπορεῖν* (74, 20; 170, 11). Similiter cum his substantivis: *ἐμπειρία* (211, 20), *ὑπόθεσις* (127, 36), *ὑπόληψις* (172, 7), *ἀπορία* (111, 28).

4) Cum verbis certandi, litigandi: *ἀμφισβητεῖν* (6 locis); *διαμφισβητεῖν* (101, 15), *στασιάζειν* (4 locis); *στάσεις ποιεῖσθαι* (46, 38), *στάσεις γίνονται* (252, 18), *διαστάσεις γί-*

νονται (224, 37), *διαφέρεσθαι* (124, 17; 252, 33) et cum substantivo *διαφορά* (216, 5).

5) Cum verbis deliberandi, decernendi, iurisdictionis: *βουλεύειν* (12 locis), *προβουλεύειν* (215, 30), *συνιέναι* (213, 17, 18, 21), *κρίνειν* (12 locis), *δικάζειν* (7 locis), *καταδικάζειν* (241, 18), *νομοθετεῖν* (4 locis), *κρίσις γίνεται* (224, 34), *δίκη γίνεται* (51, 37; 240, 5), *δικαστήριον (ἐστί)* (223, 16, 17, 25, 26; 224, 32, 5, 12, 13). Similiter cum substantivis *κρίσις* (135, 14), *κρίτης* (90, 16), *δίκη* (37, 21), *νόμος* (53, 4), *νομοθέτης* (72, 2). — Hic fortasse aptissime mentio fit horum locorum: 91, 39: *συνθῆκαι περὶ τῶν εἰσαγωγίμων καὶ σύμβολα περὶ τοῦ μὴ ἀδικεῖν καὶ γραφαὶ περὶ συμμαχίας* et 125, 26: *ἡ γὰρ ἐπίταξις ἡ περὶ τῶν ἀναγκαίων οὐδενὸς μετέχει τῶν καλῶν.*

6) Cum verbis curandi, providendi: *ἰδεῖν* (20 31, 32); *ἐπιμελές ἐστι* (91, 7). Huc pertinet locutio *εἶναι περί τινος* spectare, pertinere ad, servire alicui rei, studiosum esse rei: 10, 16: *ὥστε δοκεῖν — — περὶ τοῦ δικαίου μόνον εἶναι τὴν ἀμφισβήτησιν;* 54, 11: *αἱ δὲ πράξεις περὶ τῶν καθ' ἕκαστον εἰσίν,* 74, 29, 90, 15; 94, 39; 108, 38; 109, 27; 114, 5; 240, 28; 242, 39; 243, 30.

7) Eodem sensu, quo in omnibus quae iam protulimus exemplis, *περί* c. Genit. usurpatum est in his locutionibus: *οὕτως ἔχει περί* (26, 29), *τοῦτον τὸν τρόπον ἔχει περί* (70, 25), *τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔχει καὶ περὶ* (16, 14 et 270, 30), *πῶς ἔχει περὶ* (84, 14), *βέλτιον ἔχει περί* (43, 16), *ὁμοίως δὲ καὶ περί* (48, 22), *ὡσαύτως περί* (31, 23 et 41, 8), *τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ περί* (11, 33).

τὰ περί c. Genit. his legitur locis: 111, 23; 129, 26; 158, 4; 180, 39; 200, 33.

Genitivo Infinitivi *περί* praepositum invenitur his locis: 34, 25: *περὶ τοῦ μεταφέρειν τὰ γενόμενα τέκνα — — πολλὴν ἔχει ταραχήν, τίνα ἔσται τρόπον;* 173, 40: *περὶ δὲ τοῦ κοινωνεῖν τῆς μουσικῆς — — —;* 210, 29: *περὶ τοῦ ὅπλα κεκτῆσθαι νομοθετοῦσιν,* quibuscum comparari potest hic: 53, 22: *περὶ δὲ τοῦ τοῖς εὑρίσκουσί τι — — ὡς δεῖ γίνεσθαί τινα τιμήν, οὐκ ἔστιν ἀσφαλὲς τὸ νομοθετεῖν.*

8) Multi sunt in Politicis loci, quibus περί c. Genit. **absolute** in initio sententiae eo sensu positum est, ut germanice „**was — anbetrifft**" reddendum sit. Sic 77, 6: *περὶ δὲ τοῦ δικαίως ἢ μὴ δικαίως συνάπτει πρὸς τὴν — — ἀμφισβήτησιν;* 78, 32: *περὶ γὰρ μεγέθους τῆς πόλεως, τό τε πόσον καὶ πότερον — ἢ — — δεῖ μὴ λανθάνειν τὸν πολιτικόν;* 129, 26: *περὶ μὲν γὰρ τοῦ ποίαν τινά, δῆλον ὅτι* — —, cfr 131, 40; — 140, 3: *περὶ συσσιτίων τε συνδοκεῖ πᾶσι χρήσιμον εἶναι ταῖς — — πόλεσιν ὑπάρχειν;* 142, 17: *περὶ δὲ τόπων οὐ πάσαις ὁμοίως ἔχει τὸ συμφέρον;* 142, 32: *περὶ δὲ τειχῶν — — λίαν ἀρχαίως ὑπολαμβάνουσιν;* 145, 22: *περὶ μὲν τῶν τοιούτων τό γε ἐπὶ πλέον ἀφείσθω τὰ νῦν*, cfr 186, 12; 224, 35. Similia: 61, 18; 159, 19; 159, 38; 161, 30; 173, 40; 177, 40; 230, 2; adde 244, 10, 19, ubi in fine sententiae addita sunt verba *περὶ πασῶν* et *περὶ πάντων*, quibus Aristoteles quae in aliqua quaestione diiudicanda singillatim tractavit, breviter complecti aut in memoriam reducere solet (cfr Eucken p. 63 extr.).

9) Restat, ut nonnulla proferamus exempla, in quibus, licet ad nullum eorum quae supra significavimus generum referri apte possint, vis tamen et significatio περί praepositionis eadem est, quam iam initio diximus: „in Betreff", „angående": 94, 37: *τί διοίσει περὶ τῶν ἠπορημένων;* 95, 18: *δῆλον ὅτι περὶ ἐνίων ἀδύνατον;* 96, 10: *περὶ ἐνίων ἔργων καὶ τεχνῶν μετέχουσι καὶ τῶν ἰδιωτῶν τινές;* 97, 4: *περὶ τούτων εἶναι κυρίους*, cfr 109, 23; — 151, 33: *περὶ ὧν ἀνάγκη τὴν αὐτὴν αἵρεσιν εἶναι;* 158, 16: *πρὸς θεῶν ἀποθεραπείαν τῶν εἰληχότων τὴν περὶ τῆς γενέσεως τιμήν;* 248, 36: *διατίθενται τὸν εἰρημένον τρόπον καὶ περὶ τῶν λεχθέντων;* 285, 23: *δόξαν ἐμποιεῖν περὶ αὐτοῦ τοιαύτην.*

b. In Ath. Polit.

Etiam in Ath. Polit. uno excepto omnibus 39 locis una eademque est significatio περί praepositionis. Verba autem et substantiva quibuscum coniuncta legitur haec sunt:

1) Verba dicendi: *εἰπεῖν* (16, 2), *λέγειν* (10, 26; 11, 10; 33, 6), *διαλέγεσθαι* (48, 18), *ὁμολογεῖν* (31, 24), *ἀποφαίνεσθαι* (10, 20), *χρηματίζειν* (48, 7), *γράφειν* (35, 14), *συγγράφειν* (32, 21), *μέμνησθαι* (10, 13); adde substantivum *αἰτία* (43, 30).

2) et 3) Neque cum verbis considerandi neque cum iis, quae scientiam vel cognitionem significant, *περί* c. Genit. coniunctum invenitur.

4) Verba certandi: *ἀμφισβήτησίς ἐστι* (31, 27), *στασιάζειν* (13, 8), *ἀγῶνας ἐπιφέρειν* (27, 22), *ἐνοχλεῖν* (9, 24); accedit substantivum *πόλεμος* (18, 5).

5) Verba deliberandi cet.: *προβούλευμα γίνεται* (49, 22), *συμβουλεύειν* (33, 9), *διαψηφίζεσθαι* (46, 1; 61, 23), *προχειροτονίαν διδόναι* (48, 13), *ἐκκλησία ἐστι* (48, 20), *δίκην διδόναι, λαμβάνειν* (47, 9), *νομοθετεῖν* (7, 25; 8, 17; 35, 17). Substantiva: *νόμος* (7, 22; 9, 4; 17, 21; 24, 3, 12; 38, 27; 39, 3), *τὰ δόξαντα* (38, 19).

6) Verbis curandi cet. adiuncta non invenitur.

7) Locutio *περὶ πλείονος ποιήσασθαι*, quae in Politicis non invenitur, semel legitur: 6, 2.

Locutio *τὰ περί τινος* nusquam apparet.

Cum Genitivo Infinitivi *περί* coniunctum est 39, 3: <*τὸν*> (sc. *νόμον*) *περὶ τοῦ δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ ᾧ ἂν ἐθέλῃ*.

8) Nusquam *περί* c. Genit. sic usurpatum legimus, ut germanicum „was — anbetrifft“, vel latinum „quod attinet ad —“.

9) Huc referendus est locus 34, 20: <—. *πράττειν*> *δὲ ᾗ ἂν δοκῇ αὐτοῖς ἄριστα ἕξειν περί τε τῶν χρημάτων — — καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὡς ἂν δύνωνται ἄριστα*, cuius similis est 35, 15.

B. Cum Dativo.

a. In Politicis.

In Politicis *περί* c. Dat. nusquam legitur. Atque num omnino Aristotelea sit haec praepositio dubitari licet, quo-

niam in scriptis Aristotelicis duobus tantum locis invenitur et iis quidem suspectis, quippe qui ceteris quoque in rebus a sermone Aristoteleo abhorreant (v. Eucken p. 64).

b. In Ath. Polit.

In editione Kenyonis p. 28, 8 haec leguntur: *ἀποδημίαν ἐποιήσατο — — εἰς Αἴγυπτον [περὶ Κα]νώπου [πόλ]ει δέκα ἐτῶν*. Quae scriptura, quoniam propter sensum ferri nullo modo potest, ab editoribus Germanis sublata est, qui hunc locum sic dederunt, ut in papyro exstat: [. . *Κ*]*ανώπου* . . . *ει* (v. p. 9, 28) atque de sananda scriptura sese desperare dixerunt. Itaque nos quoque a coniecturis abstineamus. *)

C. Cum Accusativo.

a. In Politicis.

Totidem fere locis (304), quot *περί* c. Genit. *περί* c. Acc. usurpatum legimus. Sed c. Acc. coniuncta haec praepositio plures quam *περί* c. Genit. habet significationis varietates. Nam localis quoque et temporalis significationis, quas nusquam habet *περί* c. Genit. coniunctum, in huius praepositionis c. Acc. coniunctae usu multa reperiuntur exempla

1) Locali sensu *περί* c. Acc. multis et variis modis usurpatur.

Primariam vim, qua locum significat, circum quem quid situm est vel iacet, apud quem quid fit, his deprehendimus locis: 63, 35: *τῶν Ἑλλήνων ἱδρυμένων περὶ τὴν θάλασσαν πάντων;* 63, 36: *ἀπέχει — — μικρόν*, —

---

*) Poland (Aristoteles' Staat der Athener, übersetzt v. D:r Fr. Poland, Berlin 1891) p. 14 not. 1 lacunas sic explevit, ut legeret: [*καὶ περὶ Κάν*]*ωπον* [*ᾤκ*]*ει* (*διὰ*) *δέκα ἐτῶν*. Nos, quum de spatiis lacunarum nihil certo sciamus, de probabilitate harum coniecturarum iudicare non possumus. Aptam tamen efficiunt sententiam.

τοῦ περὶ Τριοπίον τόπου καὶ Ῥόδου, cfr 145, 11; — 123, 20: *ὀβελίσκους καταπηγνύουσι περὶ τὸν τάφον;* 143, 8: *τοῖς μὲν περιβεβλημένοις τείχη περὶ τὴν πόλιν;* 145, 5: *περὶ τὴν τῶν ἱερῶν οἰκοδομημάτων (ἀγορὰν) ἔχειν τὴν τάξιν;* 169, 21: *τῶν περὶ τὸν Πόντον (ἐθνῶν);* 281, 7: *διατρίβειν περὶ θύρας.*

Accedunt hi loci: 63, 40: *τὸν βίον ἐτελεύτησεν ἐκεῖ περὶ Κάμικον*; 253, 22: *αἴτιος τῆς περὶ Σαλαμῖνα νίκης.*

Plures sunt loci, quibus *περί* praepositione locus significatur, ubi vel per quem quid dispersum est, ita ut de variis eiusdem loci partibus sit cogitandum (cfr Bonitz: Ind. Ar. s. v. *περί* n:o 3), idemque valeat *περί* atque Germanicum „ringsum in". Sic 63, 27: *τὸν πλεῖστον διατρῖψαι χρόνον περὶ Κρήτην;* 71, 24: *ταῖς πόλεσι ταῖς περὶ Ἰταλίαν;* 106, 21: *δουλικώτεροι τὰ ἤθη — — οἱ μὲν βάρβαροι τῶν Ἑλλήνων οἱ δὲ περὶ τὴν Ἀσίαν τῶν περὶ τὴν Εὐρώπην;* 123, 15: *ἦν δέ ποτε καὶ περὶ Μακεδονίαν νόμος*, similia 144, 31; 187, 40; — 132, 24, 27: *(τὰ ἔθνη) — — τὰ περὶ τὴν Εὐρώπην — — τὰ δὲ περὶ τὴν Ἀσίαν* cfr 273, 28; — 223, 11: *τῆς τῶν περὶ τὴν ἀγορὰν συμβολαίων κυρίας (δυνάμεως)*, similia 232, 29; 239, 19; 282, 22 et 24 (ubi cum Sauppeo *τὰ* legendum censeo pro *τῶν*); 283, 34: *γυναικοκρατία — περὶ τὰς οἰκίας.* Huc referenda videtur *περί* praepositio etiam hoc loco: 138, 3: *ἐν Αἰγύπτῳ τε γὰρ ἔχει τοῦτον τὸν τρόπον — —, τά τε περὶ τὴν Κρήτην, τὰ μὲν οὖν περὶ Αἴγυπτον Σεσώστριος — νομοθετήσαντος, Μίνω δὲ τὰ περὶ Κρήτην*, quocum cfr 138, 6, 7 et 139, 31.

Denique *περί* c. Acc. saepius ita usurpatum invenimus, ut idem prorsus valeat atque *ἐν* c. Dat. (cfr Eucken p. 65 init.). Exempla: 47, 22: *τοῦτο δὲ — καὶ περὶ Λευκάδα δημοτικὴν ἐποίησε — τὴν πολιτείαν;* 75, 11: *τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ περὶ Καρχηδόνα* (cfr paullo ante *ἐν Λακεδαίμονι);* 112, 7: *τοιαύτη γὰρ ἀρχή τις ἔστι καὶ περὶ Ἐπίδαμνον καὶ περὶ Ὀποῦντα;* 178, 34: *καὶ γὰρ ἐν Λακεδαίμονί τις χορηγὸς αὐτὸς ηὔλησε τῷ χόρῳ, καὶ περὶ Ἀθήνας οὕτως ἐπεχωρίασεν ὥστε — —.* Similia 233, 17; 234, 23; 253, 4; 255, 39; 273, 27; 288, 13, 22; 289, 34.

Cum Accusativis personarum περί coniunctum legimus in his: 111, 29: ἔχειν — — ἰσχύν τινα περὶ αὐτόν (primaria significatio); 137, 18: καὶ τὰς κτήσεις δεῖ εἶναι περὶ τούτους, „bei“ (Kirchm. p. 127) vel „in den Händen“ (Susem. p. 421 init.) cfr 137, 33; – 280, 24: ἡ περὶ Μολοττοὺς (= ἐν Μολοττοῖς) πολὺν χρόνον βασιλεία διέμεινε, cfr 282, 13: εἶναι κατασκόπους, οἷον περὶ Συρακουσίους αἱ ποταγωγίδες (Eucken, p. 65, Bonitz Ind. Ar. s. v. περί cum Bekkero: περὶ Συρακούσας); his addendus locus 253, 11: στάσεως γενομένης περὶ Μνασίαν — καὶ Εὐθυκράτη, „zwischen“ (Kirchm. p. 232, Susem. p. 707). — Huc pertinet locutio οἱ περί τινα, cuius usus dignus videtur, in quem animum attendamus. Vulgari sensu, quo et hominem nominatum et quos ille circum se habeat comites significat, his locis usurpata legitur: 260, 30: ὅπερ συνέβη ἐν Λαρίσῃ ἐπὶ τῆς τῶν Ἀλευαδῶν ἀρχῆς τῶν περὶ Σῖμον (malim equidem περὶ Σῖμον legere); 275, 3: διὰ τὸ ἐᾶσαι ὑβρισθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν περὶ Ἄτταλον. Semel hac locutione ipsi homini opponuntur ii, quos secum habet (cfr Eucken p. 65): 285, 25: μὴ μόνον αὐτὸν φαίνεσθαι μηδένα τῶν ἀρχομένων ὑβρίζοντα — —, ἀλλὰ μηδ' ἄλλον μηδένα τῶν περὶ αὐτόν. Reliquis locis Aristoteles hac locutione ita utitur, ut non tam de comitibus, quam de ipso homine nominato solo velit intellectam (cfr Eucken p. 65): 258, 26: ἐγγίνεται γὰρ δημαγωγὸς κἂν πάνυ ὀλίγοι ὦσιν, οἷον ἐν τοῖς τριάκοντα Ἀθήνησιν οἱ περὶ Χαρικλέα ἴσχυσαν — — καὶ ἐν τοῖς τετρακοσίοις οἱ περὶ Φρύνιχον; 278, 10: ἕνα δ' (τρόπον φθείρεται τυραννίς) ἐξ αὐτῆς — —, ὥσπερ ἡ τῶν περὶ Γέλωνα καὶ νῦν ἡ τῶν περὶ Διονύσιον. ἡ μὲν Γέλωνος — — — 279, 16: Διονυσίου δέ; similiter 289, 34. Postremo quod p. 66 dicit Eucken, in locutione οἱ περί τινα nusquam apud Aristotelem articulum nomini proprio praeponi, commemoratione dignum est.

2) *Temporali sensu* positum περί c. Acc. ad tempus minus accurate significandum usurpatur: 50, 27: περὶ τοὺς θερινοὺς χρόνους, cum eodem substantivo 5 locis;

138, 6: *γενόμενα περὶ τὴν Μίνω βασιλείαν*; 157, 28: *περὶ τὴν τῶν ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν ἡλικίαν συζευγνύναι.*

3) *Translato sensu* usurpatum *περί* c. Acc. eandem quam *περί* c. Genit. habet vim, ut hominem vel rem actioni alicui obiectam, ad quam actio aliqua pertinet aut spectat significet. Atque quodnam in hac re significationis discrimen intercedat inter *περί* c. Genit. et *περί* c. Acc., haud facile dicas. Promiscue enim utrumque usum invenias apud Aristotelem, ut exemplis prolatis apparebit. *περί* c. Acc. coniunctum est hoc sensu:

Cum verbis dicendi: 272, 1: *παραπλήσια τοῖς εἰρημένοις περὶ τὰς πολιτείας* (cfr 41, 24: *πολιτεία περὶ ἧς ὁ Σωκράτης εἴρηκεν*); 219, 9: *περὶ δὲ τὰς τῶν ἀρχῶν καταστάσεις — διελθεῖν* (cfr 185, 35: *περὶ πολιτείας διελθεῖν*); similiter cum verbis *σοφίζεσθαι* (210, 15, 16, 19, 21), *καινοτομεῖν* (46, 35) et cum substantivis *διαβολή* (276, 38), *πολυλογία* (203, 2), *λόγος* (104, 16: *περὶ τὸν ὀστρακισμόν*, cfr 80, 37: *λόγος περὶ τῆς ἀρίστης πολιτείας*).

Cum verbis considerandi, perscrutandi: 126, 34: *περὶ τὰς ἄλλας πολιτείας — τεθεώρηται πρότερον* (cfr 185, 31: *περὶ τῆς ἀρίστης πολιτείας θεωρῆσαι*); 88, 13: *τῷ δὲ περὶ ἑκάστην μέθοδον φιλοσοφοῦντι* (cfr 138, 40: *τοῖς περὶ πολιτείας φιλοσοφοῦσιν*), similiter 175, 5; — 179, 19: *σκεπτέον* [*δ'*] *ἔτι περί τε τὰς ἁρμονίας καὶ τοὺς ῥυθμούς* (cfr 5, 7: *περὶ τριῶν τούτων σκεπτέον ἂν εἴη*); 129, 19: *περὶ ἀμφότερα γὰρ οὐ δίκαιον αὐτοσχεδιάζειν.*

Cum verbis quae cognitionem, scientiam, opinionem, sim. significant: 21, 12: *τὸ περὶ τὰ κτήματα ἔμπειρον εἶναι* (paullo post *περὶ γεωργίας ἐμπ. εἶναι*); 2, 23: *τι τεχνικὸν — — λαβεῖν περὶ ἕκαστον τῶν ῥηθέντων* (cfr 208, 14: *ληπτέον περὶ πασῶν — ταὐτόν*); similiter cum adiectivis *ἔμπειρος* (130, 40), *λόγιος* (50, 28), *δεινός* (71, 26), *πεπαιδευμένος* (96, 4, 5) et substantivo *παιδεία* (179, 29; 181, 32).

Cum verbis certandi, litigandi: 47, 39: *τοὐναντίον δὲ περὶ ἑκάτερον (στασιάζουσιν)* (cfr 47, 1: *περὶ τῶν τιμῶν* sc. *στασιάζουσιν*), similiter 252, 22.

Cum verbis deliberandi, decernendi, iurisdictionis: 213, 24: *περὶ τὰς ἀρχὰς — ἀπαντᾶν τοὺς πολίτας* (cfr 213, 17: *συνιέναι — περί τε νόμων θέσεως*); 61, 26: *οὐ καλῶς δ' οὐδὲ περὶ τὰ συσσίτια — νενομοθέτηται* (cfr 164, 33: *νομοθετητέον περὶ παιδείας*), similiter 35, 41 (quocum cfr 51, 7); 59, 40: *ὁ περὶ τὴν τεκνοποιίαν νόμος* (cfr 53, 4: *ὁ περὶ τῆς κρίσεως νόμος*), similia 62, 37; 72, 11; — 153, 3: *τὴν περὶ τὰ πολεμικὰ — νομοθεσίαν.*

Cum verbis curandi, providendi, studendi, operam dandi: *σπουδάζειν* (19, 41; 23, 18), *σπουδὴν ποιεῖσθαι* (164, 32), *ἐπιμελεῖσθαι* (156, 31), *ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι* (145, 7, 9; 160, 21), *πραγματεύεσθαι* (164, 12), *ἐφορᾶν* (239, 13); cum substantivis *σπουδή* (24, 19, 20), *ἐπιμέλεια* (14, 18; 135, 12; 239, 12; 243, 19). Huc referendi sunt hi loci: 182, 8: *οἱ περὶ τὴν σύνεσιν ταύτην*, cfr 182, 23; 239, 40; 276, 25; — 20, 18: *(ἡ χρηματιστική) ἡ περὶ τὴν τροφήν;* 190, 40: *τὸ περὶ τὴν τροφὴν πλῆθος*, cfr 190, 2; 193, 19, 20; 212, 1; — 81, 33: *ταύτην δὲ* (sc *ἀρχήν*) *τὴν περὶ τὰ ἀναγκαῖα λέγομεν*, cfr 85, 17; 240, 41, 1; 242, 33. Adde locutionem *εἶναι περί τι:* 54, 1: *περὶ τὰ φονικὰ νόμος ἐστίν* (cfr 114, 5: *περὶ κυριωτέρων οἱ — — [νόμοι] εἰσίν);* 130, 36: *πολλαὶ περὶ τὴν σκέψιν ταύτην εἰσὶν ἀμφισβητήσεις* (cfr 10, 16: *περὶ τοῦ δικαίου — εἶναι τὴν ἀμφισβήτησιν);* 240, 28: *περὶ τὴν χώραν ἐστὶ (ἡ ἀρχή) καὶ περὶ τὰ ἔξω τοῦ ἄστεος* (cfr 240, 28: *περὶ τῶν αὐτῶν — ἐστὶ* sc. *ἡ ἀρχή);* 243, 30: *αἱ — ἐπιμέλειαί εἰσι περὶ τούτων, — —, περί τε τὰ δαιμόνια — — καὶ περὶ τὰς προσόδους καὶ — —.* Eadem locutio *εἶναι περί τι* his quoque locis: 18, 5, 9, 22; 19; 5; 73, 24, 37; 77, 20; 95, 15; 102, 12; 103, 3; 174, 15.

4) Eandem, quam in omnibus quae supra protulimus exemplis, significationem habet *περί* c. Acc. in his locutionibus: *ὁμοίως ἔχει περί:* 26, 14, 24; 54, 37; 103, 35; 188, 20; (quacum cfr *οὕτως ἔχει περί* c. Genit. 26, 29); *τοῦτον τὸν τρόπον ἔχει περί:* 242, 6 (eadem locutio sequente Genit. 70, 25); *τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔχει περί:* 96, 7; 104, 6; 151, 40 (sequente Genit : 16, 14; 270, 30); *φαύλως ἔχει περί:* 62, 10

(cfr βέλτιον ἔχει περί sequ. Genit.: 43, 16); ὁμοίως δὲ καὶ περί: 15, 6 (sequ. Genit.: 48, 22); οὕτω καὶ περί: 94, 7.

τὰ περί c. Acc, quae locutio 43 locis invenitur, ex quibus paucos exscribemus: 33, 6: οὕτως — τάττειν τὰ περὶ τὰ τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας (cfr 111, 23: πῶς ἕξει τὰ περὶ τῶν τέκνων); 145, 14: νεμεμῆσθαι δὲ χρὴ — — καὶ τὰ περὶ τὴν χώραν (cfr 129, 26: παραπλησίως δὲ καὶ τὰ περὶ τῆς χώρας ἔχει); 187, 2: ἐν τοῖς περὶ τὴν ἀριστοκρατίαν (cfr 158, 4: ἐν τοῖς περὶ τῆς παιδονομίας); 289, 40: τὰ περὶ τὰς μοναρχίας, — —, σχεδὸν εἴρηται (cfr 200, 33: διωρισμένων τῶν περὶ ὀλιγαρχίας καὶ δημοκρατίας).

τὸ περί c. Acc., quae his locis exstat: 43, 39; 46, 37; 56, 18; 202, 21; 225, 5, 7, 8.

Cum Infinitivi Accusativo περί coniunctum legimus in his: 19, 41: τὸ σπουδάζειν περὶ τὸ ζῆν; 95, 38: χωρὶς δ' ἕκαστος περὶ τὸ κρίνειν ἀτελής ἐστιν; 174, 15: τὴν δ' ἀρετὴν (εἶναι) περὶ τὸ χαίρειν ὀρθῶς.

5) Eius usus, quo περί c. Acc. sicut περί c. Genit. absolute in principio sententiae sic ponitur, ut „was — anbetrifft" reddi possit, ex Politicis nisi haec duo proferre non possumus exempla: 83, 33: περὶ δὲ τὸν πολίτην ἔτι λείπεταί τις τῶν ἀποριῶν; 146, 34: οἷον περὶ ἰατρικὴν οὔτε ποῖόν τι δεῖ — — εἶναι σῶμα κρίνουσιν ἐνίοτε καλῶς, οὔτε — —.

6) Plurimi restant loci, quibus, licet ad nullum illorum quae supra significavimus generum referri possint, eandem tamen περί c. Acc. habet vim, atque in illis: „hinsichtlich", „in Betreff": 43, 1: δοκεῖ τοῦτο — συμβαίνειν περὶ τὰς πόλεις, cum eodem verbo 13 locis; 104, 20: ὅπερ οὐκ ἐγίνετο περὶ τὰς πόλεις; — 61, 13: ὅπερ καὶ περὶ τὴν ἄλλην πολιτείαν ὁ νομοθέτης φαίνεται ποιῶν, cum eodem verbo 5 locis; — 92, 19: σφᾶς αὐτοὺς ἀδικεῖν περὶ τὰς μεταδόσεις, cum eodem verbo 260, 36; — 25, 5: τοῦτο εὐθὺς ὑφηγεῖται περὶ τὴν ψυχήν (nisi τὰ περί legere praestat); 49, 9: περὶ γὰρ τὴν τῆς γῆς κτῆσιν ἰσάζει μόνον; 119, 4: τοῖς — — περὶ τὴν ἔξω κτῆσιν τῶν ἀγαθῶν μετριά-

ζουσιν; 132, 7: τὴν πολυανθρωπίαν τὴν γινομένην περὶ τὸν ναυτικὸν ὄχλον; 168, 5: (παιδευτέον) περὶ τὸ σῶμα πρότερον ἢ τὴν διάνοιαν; 172, 39: καὶ περὶ τὴν τῶν ὄψων πραγματείαν αὐτοὺς ἂν δέοι παρασκευάζειν; 175, 36: διαφέρει καὶ περὶ τὴν τούτων θεωρίαν (cfr 94, 37: τί διοίσει περὶ τῶν ἠπορημένων); 192, 35: (τὸ πλῆθος) τὸ περὶ τὰς ἀρχὰς λειτουργοῦν; 236, 18: περὶ τὰς ὀλιγαρχίας πῶς δεῖ (sc. κατασκευάζειν) φανερὸν ἐκ τούτων; 241, 9: περὶ τὰς προθέσεις ὡςαύτως — διαιρεῖν; 241, 21: τὸ σόφισμα ζητεῖν καὶ περὶ ταύτην; 254, 6: περὶ πάσας τὰς πολιτείας αἱ ἀρχαὶ — — τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον; 254, 25: εὐδοκιμήσαντες περὶ τὴν μάχην.

Eadem qua in his exemplis vi et significatione περί c. Acc. etiam his adiectivis adiunctum est: ἐπικίνδυνος (46, 26), ἄνισος (47, 40), περιττός (50, 24), ἀδύνατος (54, 9), ἀληθής (95, 20), ἀτελής (95, 38), αἱρετός (121, 20), ἐγκληματικός (156, 3), τέλειος (183, 11), ἀγαθός (286, 4); participio ἁρμόττων (183, 12).

Eodem denique sensu περί c. Acc. substantivis quoque adiunctum invenimus in his: 37, 9: σωφροσύνης (sc. ἔργα) περὶ τὰς γυναῖκας, — —, ἐλευθεριότητος δὲ περὶ τὰς κτήσεις; 43, 35: μόναι γ' εἰσὶν — ἀρεταὶ περὶ τὴν τῆς οὐσίας χρῆσιν αὗται, cfr 43, 38; — 247, 17: αἱ μεταβολαὶ περὶ τὰς πολιτείας, quibus fortasse addi potest hic locus: 274, 24: τὰς αὐτὰς ἀρχὰς δεῖ νομίζειν περί τε τὰς πολιτείας εἶναι τῶν μεταβολῶν καὶ περὶ τὰς μοναρχίας, cuius similis est 274, 29. — Ex eadem praepositionis significatione explicanda sunt ea exempla, in quibus περί c. Acc., articulo praeposito, attributi loco adiunctum est substantivo, velut: 27, 9: (περὶ) τῆς περὶ ἕκαστον αὐτῶν ἀρετῆς — — ἀναγκαῖον ἐπελθεῖν; 35, 35: περὶ μὲν οὖν τῆς περὶ τὰ τέκνα — — κοινωνίας διωρίσθω, cfr 46, 34; — 56, 13: ἡ περὶ τὰς γυναῖκας ἄνεσις; 88, 15: δηλοῦν τὴν περὶ ἕκαστον ἀλήθειαν. Similia: 119, 10; 122, 38; 129, 34; 130, 8; 168, 2; 185, 16; 216, 3; 225, 32.

b. In Ath. Polit.

περί c. Acc., etsi multo quam *περί* c. Genit. rarius in Ath. Polit. legitur (18 locis), tamen hic quoque aliquanto plures habet significationis varietates.

1) *Sensu primario locali*, ut latinae praepositioni „circum" respondeat, usurpatum est in his: 15, 9: *συνῴκισε περὶ τὸν Θερμαῖον κόλπον χωρίον ὃ καλεῖται Ῥαίκηλος, ἐκεῖθεν δὲ παρῆλθεν εἰς τοὺς περὶ Πάγγαιον τόπους;* 23, 10: *διένειμε — — τὴν χώραν — — τριάκοντα μέρη, δέκα μὲν τῶν περὶ τὸ ἄστυ, δέκα δὲ — —.*

Duo sunt loci, quibus paene idem valet atque latinum „prope" vel „apud": 25, 22: *γενέσθαι τῆς περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίας αἰτία;* 36, 26: *ἡττηθέντες — τῇ περὶ Ἐρέτριαν ναυμαχίᾳ.*

Eius usus, quo *περί* c. Acc. de diversis eiusdem loci partibus usurpatur, ita ut idem sit atque „ringsum in" (v. p. 76), nullum inveni exemplum.

Neque usquam *περί* c. Acc. pro *ἐν* c. Dat. positum legi.

Cum Accusativis personarum *περί* locali sensu non coniungitur nisi in locutione *οἱ περί τινα.* Et quae de usu huius locutionis, qualis in Politicis est, diximus p. 77, eadem fere in Ath. Polit. valent. Ita se rem habere, exemplis allatis videbimus. Pagina 22, 12, ubi haec leguntur: *οἱ μὲν περὶ τὸν Κλεομένην καὶ Ἰσαγόραν κατέφυγον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν,* praeter homines nominatos etiam socios eorum significari docent verba, quae sequuntur v. 15: *Κλεομένην μὲν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πάντας ἀφεῖσαν.* Quisquis autem totum caput XXXVIII legerit, videbit verbis quae exstant 42, 3: *οἱ περὶ τὸν Ῥίνωνα*, non solum Rhinonem, sed etiam quibus praefuit decem (v. 41, 24) significari. Neque quidquam obstat, quominus 14, 19, ubi verba *οἱ περὶ τὸν Μεγακλέα* legimus, de Megacle et sociis eius cogitemus; immo verisimile est Pisistratum non a Megacle uno expulsum esse. Huius loci similis est 30, 23. Contra 18, 23: *τοὺς περὶ Ἀνακρέοντα καὶ Σιμωνίδην καὶ τοὺς ἄλλους*

ποιητάς οὗτος ἦν ὁ μεταπεμπόμενος, certe praeter Anacreontem et Simonidem et ceteros de nullis poetis cogitandum est. — Hac tamen una re usus locutionis οἱ περί τινα, qualis in Ath. Polit. est, differt ab eo, quem ex Politicis cognitum habemus, quod in Ath. Polit. omnibus locis, uno excepto, articulum praepositum est nomini proprio, in Politicis ceterisque libris Aristotelicis nusquam (v. Eucken p. 66). Sed hac discrepantia nos, ut opinor, non adduci debemus, ut articulum ex textu eiciamus. Licet enim in scriptis articulo non usus sit A., tamen demonstrari nequit eum hoc facere debuisse, quoniam articulum et ponere et non ponere potuit (cfr Kühner § 462 p. 519). Quare nos, inconstantis in hac re ceterorum scriptorum usus memores (v. Kühner § 403 d), in traditis lectionibus acquiescamus.

2) *Temporali sensu* περί c. Acc. nusquam usurpatum legi.

3) Reliquis octo locis περί c. Acc. translato sensu positum eandem quam περί c. Genit. habet vim, ut homines vel res significet, ad quas actio aliqua pertinet, spectat. Sunt autem hi: 47, 14: τάς δ' ἀρχὰς τὰς περὶ τὴν ἐγκύκλι[ον] διοίκησιν — ποιοῦσι κληρωτάς; 53, 1: εἴ τίς τινα οἶδεν ἀδικοῦντα περὶ τὸν μερισμ[ὸν — —]; locutiones τὰ περί τινα (3, 8; 8, 23; 16, 24; 67, 13) et τὰ περί τι (47, 4; 47, 12). Quidnam autem aut num quid in Ath. Polit. sit discriminis inter περί c. Genit. et περί c. Acc. hoc sensu usurpata, quoniam exempla quae inter se comparari possint non reperiuntur, non potest ostendi.

3. ἐπί.

A. Cum Genitivo.

a. In Politicis.

Locis 61 haec praepositio in Politicis c. Genit. exstat.

1) *Locali sensu* raro admodum usurpatur. Propria vi, ut rem significet, in qua quid positum est, super qua, vel

cuius in superficie quid est, manet, nusquam ponitur. Locum autem, ubi quid est, versatur, *ἐπί* c. Genit. his significat locis: 40, 2: *τὰ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν;* 233, 35: *ἐπὶ τῶν ἀγρῶν ποιεῖσθαι τὰς ἀποικίας,* cfr 256, 19; — 73, 24: *νομοθέτης Χαλκιδεῦσι τοῖς ἐπὶ Θρᾴκης.*

Cum illis proxime cohaerent haec figurata: 103, 2: *τοὺς πεφρονηματισμένους διὰ τὸ γενέσθαι ποτ' ἐπ' ἀρχῆς,* imperium tenuisse; 254, 38: *οὐ θέλουσι μένειν ἐπὶ τῶν ἴσων,* pari et aequo iure uti.

Ex eo usu, quo *ἐπί* c. Genit. eodem sensu atque Germanica praepositio „an" usurpatur, ut rem significet, cui quid adhaeret, adiunctum est, explicanda sunt haec duo: 54, 39: *σημεῖον δ' ἂν γεγονέναι φαίη τις ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων;* 75, 30: *ἀνώνυμον γὰρ τὸ κοινὸν ἐπὶ δικαστοῦ καὶ ἐκκλησιαστοῦ.*

Apud verba, quae motus significationem habent, *ἐπί* c. Genit. ad designandum locum, quo directus est motus, non est usurpatum. Sed ex hoc usu nescio an repetendum sit *ἐπί* c. Genit. 76, 33: *ἐφαρμόττειν τὸ ἐκ πολίτου ἢ ἐκ πολίτιδος ἐπὶ τῶν πρώτων οἰκησάντων.*

2) Plures reperiuntur loci, quibus *ἐπί* c. Genit. *temporali vi* usurpatum est, ut quo quid tempore acciderit significet, idemque valeat atque *ἐν* c. Dat. de tempore positum: 57, 32: *ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῶν,* cfr 260, 30; — 57, 37: *ἐπὶ τῆς Θηβαίων ἐμβολῆς;* 107, 13: *οἱ — ἐπὶ τῶν ἀρχαίων χρόνων,* cfr 187, 36; — 120, 2: *ἐάσαντας ἐπὶ τῆς νῦν μεθόδου;* 255, 1: *συνέβη δὲ ταὐτὸν καὶ ἐπὶ τῆς δημοκρατίας, ἣν κατέλυσε Θρασύμαχος,* cfr 258, 18; — 260, 31: *ὅπερ συνέβη — — ἐπὶ τῶν ἑταιριῶν.*

Cum Genitivis personarum *ἐπί* eodem temporali sensu saepius coniunctum legimus, ut significet aliquid hominis alicuius aetate vel temporibus accidisse: 58, 34: *ἐπὶ μὲν τῶν προτέρων βασιλέων;* 105, 8: *καθάπερ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων,* cfr 256, 7; — 254, 12: *ἐπὶ τῶν τετρακοσίων τὸν δῆμον ἐξηπάτησαν;* 261, 35: *τὴν ἐπ' Ἀγησιλάου συστήσας ἐπίθεσιν,* cfr 282, 27.

3) Verbis percipiendi vel perspiciendi *ἐπί* c. Genit.

saepe adiungitur, ut rem significet, qua quis quasi documento vel exemplo utitur, ex quo quid percipiat vel intellegat. Sic in Politicis verbo *ἰδεῖν* 255, 25: *τοῦτο ἐπὶ πολλῶν ἄν τις ἴδοι γινόμενον οὕτως*, cfr 255, 2; adiectivo *δῆλος* 69, 15: *δῆλον δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν πολεμικῶν καὶ τῶν ναυτικῶν*, cfr 104, 7; adiectivo *φανερός* 98, 30: *φανερὸν δ' ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν καὶ δυνάμεων.*

4) Omnium frequentissimus est usus priori cognatus, quo *ἐπί* c. Genit. ad significandam eam rem translata est, in qua actio verbi valet aut versatur, ad quam spectat, pertinet, ut germanice „in Bezug auf —“ reddi possit praepositio. Exempla: 187, 14: *καθάπερ ἐπὶ τῶν πνευμάτων λέγεται;* 214, 17: *τὸ αὐτὸ ποιεῖν ὅπερ ἐπὶ τῶν δικαστηρίων;* 54, 34: *ἐπὶ γοῦν τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν τοῦτο συνενήνοχεν;* 56, 21: *ἐπὶ δὲ τῶν γυναικῶν ἐξημέληκεν;* 90, 17: *διῄρηται τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπί τε τῶν πραγμάτων καὶ — —;* 95, 19: *ὁ γὰρ αὐτὸς κἂν ἐπὶ τῶν θηρίων ἁρμόσειε λόγος;* 99, 10: *ἐπὶ τῶν πολιτικῶν — οὐ κατὰ πᾶσαν ἀνισότητ' ἀμφισβητοῦσι;* 104, 25: *ἐπὶ τῆς ἀρίστης πολιτείας ἔχει πολλὴν ἀπορίαν;* 121, 9: *ἐν πλούτῳ τὸ ζῆν εὖ τίθενται ἐφ' ἑνός*, „bei dem Einzelnen“ (Kirchm. p. 112); 122, 40: *ἐφ ἑκάστης γὰρ ἀρετῆς ουκ εἶναι πράξεις μᾶλλον τοῖς ἰδιώταις;* 169, 17: *οὔτε ἐπὶ τῶν ἐθνῶν ὁρῶμεν τὴν ἀνδρίαν ἀκολουθοῦσαν τοῖς ἀγριωτάτοις;* 265, 11: *ὅ γὰρ ἐπὶ τοῦ πλήθους ζητοῦσιν οἱ δημοτικοί — —, τοῦτ' ἐπὶ τῶν ὁμοίων οὐ μόνον δίκαιον — — ἐστίν;* 271, 18: *εἴπερ γὰρ ἔστιν ἐφ' ἑνὸς ἀκρασία ἔστι καὶ ἐπὶ πόλεως;* 277, 3: *εἰ δὲ μὴ ἐπ' ἐκείνου, ἀλλ' ἐπ' ἄλλου γε ἂν γένοιτο τοῦτο ἀληθές*, cfr 10, 37. Huc referenda sunt etiam 9, 15: *τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἀναγκαῖον εἶναι καὶ ἐπὶ πάντων ἀνθρώπων*, cfr 44, 23; — 25, 8: *τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων*, cfr 115, 36, 37; 202, 24: *ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐχομένης ἡλικίας*, cfr 245, 16; — 34, 30: *τὰ πάλαι λεχθέντα μᾶλλον ἐπὶ τούτων ἀναγκαῖον συμβαίνειν*, similia 19, 33; 101, 21; 156, 15; 263, 6; 264, 23.

b. In Ath. Polit.

Totidem fere locis (56), quot in Politicis, ἐπί c. Genit. positum exstat. Quod si utriusque libri ambitum respexeris, apparebit ἐπί c. Genit. in Ath. Polit. saepius quam in Politicis usurpatum esse.

1) *Significationem primariam localem* ἐπί praepositionis (v. p. 83), quae in Politicis nusquam apparet, ex his cognoscimus locis: 15, 2: *ὁ μὲν Πεισίστρατος ἐφ' ἅρματος εἰσήλαυνε;* 31, 9: *καὶ πρῶτος (ὁ Κλέων) ἐπὶ τοῦ βήματος ἀνέκραγε;* 37, 17: *(συνέβη κριθῆναι πάντας) τοὺς μὲν — — τοὺς δ' ἐπ' ἀλλοτρίας νεὼς σωθέντας;* 61, 27: *βαδίζουσι πρὸς τὸν λίθον — — ἐφ' οὗ καὶ οἱ διαιτηταὶ — ἀποφαίνονται τὰς διαίτας.*

Eandem significationem redolent haec figurata: 16, 4: *ἐπὶ τῶν ἰδίων εἶναι,* „sich mit seinen eigenen Geschäften befassen" (K. et K. p. 23) et 8, 4: *[ἦν δ' ἐπὶ τῶν] ναυκραριῶν ἀρχὴ καθεστηκυῖα ναύκραροι.*

Significatio „an" nusquam apparet.

Neque cum verbis quae motus significationem habent ἐπί c. Genit. usquam coniunctum est.

2) Longe plurimi sunt loci, quibus ἐπί c. Genit. *temporali vi* usurpatum est; sic 2, 11: *ὡς ἐπὶ τῆς ἐκείνου βασιλείας παραχωρησάντων τῶν Κοδ[ριδῶν —] —;* 50, 32: *ἐπὶ — τῆς ὕστερον βουλῆς λαμβάνουσιν (τὴν δωρέαν);* 49, 17: *προεδρεύειν δ' ἔξεστιν ἅπαξ ἐπὶ τῆς πρυτανείας ἑκάστης* (cfr paullo ante *ἅπαξ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ*), similia 48, 12; 52, 1, 6, 10.

Cum Genitivis personarum ἐπί temporali sensu coniunctum est in his: 9, 16: *ἐπ' ἐκείνου γὰρ ἐγένετο καὶ τὰ μέτρα μείζω;* 32, 12: *καταστῆσαι τὴν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων πολιτείαν,* cfr 57, 12; — 41, 22: *ἐφ ὧν συνέβη καὶ τὰς διαλύσεις γενέσθαι,* cfr 49, 21; 58, 11; — 68, 2: *συλλέξας οὖν ὁ ἄρχων τὸ ἐφ' ἑαυ[τοῦ] γιγνόμενον* (sc. ἔλαιον). — Similiter in omnibus archontatibus indicandis (22 locis), velut 3, 18: *ἐπ' Ἀρισταίχμου ἄρχοντος Δράκων τοὺς θεσμοὺς ἔθηκεν.*

3) Cum verbis percipiendi ἐπί c. Genit. non invenitur coniunctum.

4) Eo sensu, ut „in Bezug auf —" reddendum sit, ἐπί c. Genit. hoc uno loco usurpatur: 39, 7: ὁμοίως δὲ τοῦτ' ἕδρων καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων; quam locutionem ὁμοίως δὲ καὶ ἐπί Eucken (p. 50) dicit Aristotelem in scriptis adamasse.

B. Cum Dativo.

a. In Politicis.

Locis 21 ἐπί praepositio cum Dativo coniuncta est.

1) *Locali sensu* positum eandem vim habet, quam ἐπί c. Genit., ut rem significet, in qua quid positum est, aut locum, ubi quis est, versatur: 141, 31: τούτων δὲ (sc. δουλῶν) τοὺς μὲν — εἶναι ἰδίους — τοὺς δ' ἐπὶ τῇ κοινῇ γῇ κοινούς. Ex hoc usu explicanda sunt, quae figurate dicta leguntur 207, 39: μόνος τῶν — ἐφ' ἡγεμονίᾳ γενομένων, qui imperium tenebant; cfr 218, 37: οἱ πρόβουλοι καθεστᾶσιν ἐπὶ τοῖς βουλευταῖς, praepositi sunt — —.

Duobus locis idem valet, atque germanicum „an", „bei" de loco positum: 187, 39: Μάγνητες οἱ ἐπὶ Μαιάνδρῳ; 251, 9: οἱ ἐπὶ Χυτῷ (Χυτρῷ?).

2) Ex usu primario locali, quo ἐπί c. Dat. rem significat, in qua quid positum est, repetendus videtur is, quo ἐπί in significanda re, cui quid additur vel additum est usurpatur, cuius usus unum in Politicis est exemplum: 23, 27: ἐπὶ τοῖς πεντήκοντα ταλάντοις ἐπέλαβεν ἑκατόν.

Ab hac significatione ἐπί c. Dat. eo videtur abiisse, ut idem valeret atque germanicum „neben", „ausser", fennicum „rinnalla", „ohella" i. e, praeter, insuper, quam vim habet in his: 62, 39: ἐπὶ γὰρ τοῖς βασιλεῦσιν — ἡ ναυαρχία σχεδὸν ἑτέρα βασιλεία καθέστηκεν.

3) *Temporali sensu* ἐπί c. Dat. non est usurpatum.

4) Ab usu locali eum quoque profectum esse putamus usum, quo ἐπί c. Dat. quem ad finem vel quo consilio

quid fiat significat. Ad localem enim usum prope accedunt ea, in quibus ἐπί praepositione cuius rei quis curam gerat, cui rei gerendae praesit, praefectus sit significatur; 213, 23: τὰς ἀρχὰς — τὰς ἐφ' ἑκάστοις τεταγμένας, cfr 264, 13; — 91, 40: ἀρχαὶ πᾶσιν ἐπὶ τούτοις κοιναὶ καθεστᾶσιν; 108, 22: αὕτη δ' (sc. βασιλεία) ἦν ἑκόντων μέν, ἐπὶ τισὶ δ' ὡρισμένοις, „auf bestimmte Geschäfte beschränkt“ (Kirchm. p. 100); 239, 13: ἐφ' ᾗ (ἐπιμελείᾳ) δεῖ τινα ἀρχὴν εἶναι, cfr 242, 37; — 191, 15: προστίθησιν — — χαλκέα καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς ἀναγκαίοις βοσκήμασιν. — Eadem autem vis finalis, quae in his nisi obscure non discernitur, aperta est et manifesta in his: 4, 14: ὁ δὲ λόγος ἐπὶ τῷ δηλοῦν ἐστι; 21, 4: ἐφ' ᾧπερ ἐποριζσάμεθα (τὸ νόμισμα) „wozu“ (Kirchm. p. 20).

5) Penes quem quid sit, cuius in potestate vel arbitrio quid positum sit, ἐπί c. Dat. semel significat: 59, 12: ὅσον ἐφ' ἑαυτοῖς, ὅλην τὴν πόλιν ἀπώλεσαν.

6) Eius usus, quo ἐπί c. Dat. verbis affectuum adiungitur, ut significet causam affectus, unum invenimus exemplum: 284, 2: δωρεὰς τοιαύτας ἐφ' αἷς τὰ πλήθη χαλεπαίνουσιν. Verbis alius generis ἐπί sensu causali adiungitur in his: 260, 38: ἐπ' αἰτίᾳ μοιχείας — — ποιησαμένων τὴν κόλασιν et 223, 28; ubi cum Bekkero sic legendum censeo: ὅσα τοῖς φεύγουσιν φόνον (sc. δίκην) ἐπὶ καθόδῳ ἐπιφέρεται.

7) Ad eum usum, quo ἐπί praepositione qua quid condicione fiat significatur, putaverim referendam esse locutionem, quae legitur 109, 14: ἐπὶ τῷ αὑτοῦ κινδύνῳ, suo periculo.

b. In Ath. Polit.

34 sunt loci, quibus ἐπί c. Dat. positum exstat. Itaque multo quam in Politicis saepius invenitur.

1) *Locali vi* nusquam est usurpatum ad significandam rem, in qua quid positum est, aut locum, ubi quid est.

Aut rem alteri appositam, aut locum significat,

apud quem quid est, fit, evenit, ita ut germanicis praepositionibus „an“ aut „bei“ respondeat. Illam vim habet 7, 7: *ἀνάκειται γὰρ ἐν Ἀκροπόλει εἰκών, — ἐφ' ᾗ ἐπιγέγραπται τάδε*, cui adscripta sunt haec, an dem diese Aufschrift angebracht ist; hanc posteriorem his locis: 15, 17: *νικήσας δὲ τὴν ἐπὶ Παλληνίδι μάχ[η]ν*, cfr 18, 17; — 64, 16: *ἔπειτα (ὁ βασιλεὺς ἐπιμελεῖται) Διονυσίων τῶν ἐπὶ Ληναίῳ*, „beim L — heiligthum“ (K. et K. p. 98); 65, 6: *τούτ[ῳ μὲν ἐπὶ] Παλλαδίῳ (αἱ δίκαι εἰσί)*; 65, 9: *τούτ[ῳ] δὲ [ἐπ]ὶ Δελφινίῳ δικάζουσιν.*

2) Neque ad significandam rem, cui quid additum est, neque eadem vi qua germanicum „neben“, „ausser“, *ἐπί* c. Dat. usurpatum inveni.

3) *Sensu vere temporali*, quo quando vel quo in temporis spatio quid fiat significat, — qui usus praecipue est poetarum, apud solutae orationis scriptores invenitur raro [v. exx. ap. Kühnerum § 438, II, 2)] — *ἐπί* c. Dat. nusquam positum est, nisi fortasse hoc loco: 26, 18: *τοὺς ὅρκους ὤμοσεν — ἐφ' οἷς καὶ τοὺς μύδρους ἐν τῷ πελάγει καθεῖσαν.* Sed ex ea vi, qua rem in altera positam esse significat, translata videtur ad significandam actionem, quae alteram excipit, 1, 4: *Ἐπιμενίδης δ' — — ἐπὶ τούτοις ἐκάθηρε τὴν πόλιν.* Potest igitur dici haec locutio *ἐπὶ τούτοις* idem valere atque *μετὰ ταῦτα* (v. Eucken p. 51 media), quamquam mihi videtur etiam quandam addendi vim in se includere, ut idem sit atque germanicum „noch dazu“, „ausserdem“, fennicum „päälle päätteeksi“. — Eandem atque in *ἐπὶ τούτοις* significationem *ἐπί* habere videtur etiam 36, 7: *μηνὸς Θαργηλιῶνος τετράδι ἐπὶ δέκα* et 36, 9: *δ' ἐπὶ δέκα Σκιροφοριῶνος.*

4) Quae p. 87 extr. diximus de eo usu *ἐπί* praepositionis, quo quem ad finem vel quo consilio quid fiat significat, etiam in Ath. Polit. valent. In talibus enim, quale est 13, 18: *ἡ τῶν διακρίων (στάσις), ἐφ' ᾗ τεταγμένος ἦν Πεισίστρατος*, sensus localis, licet non pura aut propria sit, adeo eminere videtur, ut vis consilii aut voluntatis paene nulla appareat. Neque ab illis procul distant haec: 7, 27: *ἡ* —

βουλὴ — — κρίνασα — τὸν ἐπιτήδειον ἐφ' ἑκάστῃ τῶν ἀρχῶν, ubi quem in usum, quem ad finem quis eligatur ἐπί significat, aut haec: 41, 7: ἐφ' οἷς — ἡρέθησαν οὐκ ἔπραττον, ubi aperta est finalis vis, sicut in his: 8, 16: τοὺς ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου συνισταμένους ἔκρινεν, quocum cfr 28, 4; — 21, 15: ὁμολογίαν ἐπὶ τῇ τῶν παίδων σωτηρίᾳ ποιησάμενοι, in quibus ἐπί c. Dat. idem valet, quod latinum ad cum Acc. Gerundii.

5) Penes quem quid sit, ἐπί c. Dat. indicat 61, 24: ἵνα — ἐπὶ τοῖς δικασταῖς γένηται τοῦτον ἀποδοκιμάσαι.

6) Causam affectus in his: 1, 17: καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἐδυσχέραινον; 36, 28: χαλεπῶς ἐνεγκόντες ἐπὶ τῇ συμφορᾷ — τῶν προγεγενημένων, cfr 41, 10; — 39, 11: ἐφ οἷς ἔχαιρεν ἡ πόλις γιγνομένοις; 39, 19: ἀγανακτῶν ἐπὶ τοῖς γινομένοις. Causalem vim habet etiam 70, 29: δεῖ αὐτὸν δεδέσ[θαι], ἕως ἂν ἐκτείσῃ τό τε πρότερον ὄφλημ[α ἐ]φ' ᾧ ἐνεδείχθη.

7) Qua quid condicione fiat, ἐπί c. Dat. saepius significat. Sic 25, 9: λαβὼν δ' ἐπὶ τούτοις (sc. τὸ ἀργύριον); sic in locutione ἐφ' ᾧ c. indicat. futuri: 14, 23: ἐπικηρυκευσάμενος — — ἐφ' ᾧ τε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ λήψεται et 38, 5: τῆς εἰρήνης γενομένης — ἐφ' ᾧ τε πολιτεύσονται τὴν πάτριον πολιτείαν, cum qua locutione conferri possunt haec: 36, 19: κατελύοντο τὸν πόλεμον ἐφ' οἷς ἑκάτεροι τυγχάνουσιν ἔχοντες et 37, 19: ἐκ Δεκελείας ἀπιέναι ἐφ' οἷς ἔχουσιν ἑκάτεροι καὶ εἰρήνην ἄγειν, quae sic explicanda: ἐπὶ τούτοις, ὥστε ἔχειν ἑκατέρους ἃ τυγχάνουσιν ἔχοντες.

Ex hoc usu ἐπί videtur explicari posse, ubi verbo δανείζειν adiunctum est ad indicandas usuras, quibus alicui pecunia credita est; nam usurae et creditori et debitori pro condicione sunt. Atque hoc quidem loco: 56, 26: κἄν τις ἐπὶ δραχμῇ δανεισάμενος ἀποστερῇ, oratio plane ad consuetudinem Atticorum formata est (v. exx. ap. Lutzium p. 113). Sed locutionem, quam 5, 14 et 8, 26 legimus: δανείζειν ἐπὶ τοῖς σώμασιν, apud ceteros scriptores nusquam inveniri putaverim. Breviter indicat ea condicione pecuniam mutua-

tam fuisse, ut debitor usuris non solutis servus fieret creditoris. — Ab eodem verbo *δανείζειν* pendere puto *ἐπί* praepositionem etiam 1, 14: *δεδεμέν[οι] τοῖς [δανεί]σασιν ἐπὶ τοῖς σώμασιν ἦσαν.* Sed in iis, quae exstant 4, 13: *ἐπὶ δὲ τοῖς σώμασιν ἦσαν δεδεμένοι*, quum praepositionem nullo modo explicare possim, corruptelam latere puto. Forsitan cum Herwerdenio legendum pro *δεδεμένοι δεδανεισμένοι.*

C. Cum Accusativo.

a. In Politicis.

59 locis *ἐπί* c. Acc. in Politicis invenitur.

1) *Locali sensu* haec praepositio nullis verbis nisi motum significantibus adiuncta est. Atque in universum dici potest *ἐπί* cum his verbis coniunctum rem aut locum significare, qui motus finis est vel terminus, i. e. quo quid se movet aut movetur. Sunt autem huius significationis discernendae varietates quaedam, quarum in Ath. Polit. aliquot cognoscemus. In Politicis *ἐπί* c. Acc. de loco ponitur hoc sensu semel: 69, 20: *ἀεί τι τοῦ δήμου μέρος ἐκπέμποντες ἐπὶ τὰς πόλεις.*

Plura sunt huic locali usui cognata figurati usus exempla: 5, 30: *ἡ ὁρμὴ — ἐπὶ τὴν τοιαύτην κοινωνίαν;* 57, 7: *τὰς — γυναῖκάς — ἄγειν — — ἐπὶ τοὺς νόμους*, lege astringere, cfr 280, 20: *τὰς — βασιλείας ἄγειν ἐπὶ τὸ μετριώτερον*, modum imponere; 236, 9: *τοὺς ἀπόρους — — τρέπειν ἐπ᾽ ἐργασίας*, ad negotia impellere; 130, 37: *ἕλκοντας ἐφ᾽ ἑκατέραν τοῦ βίου τὴν ὑπερβολήν, τοὺς μὲν ἐπὶ τὴν γλισχρότητα τοὺς δὲ ἐπὶ τὴν τρυφήν*, in alterutram partem — ad sordes — ad luxuriam, cfr 60, 33: *ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ὑπερβάλλει ἐπὶ τὸ σκληρὸν (ἡ διαίτα);* 82, 16: *τὴν — ἀρχὴν ἐπίστασθαι ἐπ᾽ ἀμφότερα*, in utramque partem; 262, 20: *ἐφ᾽ ὁπότερον ἂν ἐγκλίνῃ ἡ πολιτεία, ἐπὶ ταῦτα μεθίσταται ἑκατέρων τὸ σφέτερον αὔξανόντων;* 148, 2: *ἐπαμφοτερίζοντα — — ἐπὶ τὸ χεῖρον καὶ τὸ*

βέλτιον; 132, 21: βλέψας ἐπί τε τὰς πόλεις τὰς εὐδοκιμούσας. Huc referenda videntur, quae exstant 156, 35: ἵνα συγκαταβαίνωσι ταῖς ἡλικίαις ἐπὶ τὸν αὐτον καιρόν, zugleich eintreten in — —.

2) De loco, per quem quid porrigi aut pertinere dicitur, ἐπί c. Acc. nusquam usurpatum est; sed ab hoc usu [cfr Kühner § 438, III, 1), b) et Eucken p. 54 extr.] profectae sunt dicendi formulae apud Aristotelem usitatae quae sequuntur: ἐπὶ μικρόν (175, 31), proprie = per breve spatium, tum de gradu: paullum; ἐπὶ πλέον (17, 26; 76, 24; 173, 29) vel ἐπὶ πλεῖον (12, 26; 145, 23) = per maius spatium, i. e. amplius, latius, longius, magis; ἐπὶ τοσοῦτον (62, 18; 120, 37, 1; 219, 9) = per tantum spatium, i. e. tantum.

Cum illis cave confundas has locutiones: ὡς ἐπὶ τὸ πολύ (163, 41; 192, 9) = plerumque, qua locutione id quod fieri solet, quod solitum est, opponitur iis, quae fortuita sunt (cfr Eucken p. 56 sq); ὡς ἐπὶ τὸ πλέον (100, 33), ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰπεῖν (156, 8; 212, 33), quae eandem quam ὡς ἐπὶ τὸ πολύ habent vim (v. Eucken p. 57 extr. fere).

3) Accusativis personarum ἐπί c. Acc. a verbis motum significantibus pendens praepositum est his locis: 253, 2: ἦλθεν ἐπὶ τὴν νύμφην et 215, 38: ἐπαναγέσθω πάλιν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, quo posteriore loco simul „coram" videtur significare.

4) Cum hoc usu arte cohaeret is, quo ἐπί c. Acc., in quem quasi directa sit actio aliqua (inimica), in quos conversa sit, contra quos fiat significat: 92, 27: βοηθοῦντες ἐπὶ τοὺς ἀδικοῦντας μόνον; 278, 35: ἐστράτευσεν ἐπὶ Διονύσιον; 249, 24: συνέστησαν — ἐπὶ τὸν δῆμον; 106, 28: οἵ δ' (τύραννοι) ἐπὶ τοὺς πολίτας ἔχουσι τὴν φυλακήν; 209, 1: μή ποτε συμφωνήσωσιν οἱ πλούσιοι τοῖς πένησιν ἐπὶ τούτους (τοὺς μέσους); 272, 13: ὁ δὲ τύραννος (καθίσταται) ἐπὶ τοὺς γνωρίμους, cfr 238, 22; — 261, 35: συστήσας ἐπίθεσιν ἐπὶ τοὺς Σπαρτιάτας, cfr 275, 31, 32, 33.

5) Ab eo usu, quo ἐπί c. Acc. quonam directus sit motus significat, repetendum esse putamus eum, quo quem ad

finem vel quo consilio quid fiat hac praepositione significatur (cfr Eucken p. 58 et vide quae de *ἐπί* c. Dat. similiter usurpato diximus p. 87 extr.). Cum illo enim usu cohaerere videntur talia, qualia sunt haec: 113, 41: *εἰσάγονται γ' ἐφ' ἑαυτοὺς οἱ ἰατροὶ κάμνοντες ἄλλους ἰατρούς*, „nehmen sich zur Heilung" (Kirchm. p. 105); — 95, 33: *τάττουσιν (αὐτούς) ἐπί τε τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ τὰς εὐθύνας;* 242, 2: *ἐπὶ τούτων ἕκαστον — καθίστανται ἀρχαί*, cfr 240, 25; — 273, 20: *τῶν αἱρετῶν ἐπὶ τὰς κυρίας ἀρχάς*, cfr 273, 23, in quibus quem in usum quis adhibeatur, cui rei gerendae praeficiatur *ἐπί* c. Acc. indicat. Ab illis autem exemplis non multum differunt haec, in quibus sensus praepositionis aperte finalis est: 124, 39: *θηρεύειν ἐπὶ θοίνην ἢ θυσίαν ἀνθρώπους;* 236, 10: *κοινὰ ποιοῦντες τὰ κτήματα τοῖς ἀπόροις ἐπὶ τὴν χρῆσιν;* 5, 35: *οἷς ἐπὶ τἀναντία ἔστι χρῆσθαι μάλιστα;* 287, 24: *τῶν ἐπιχειρούντων ἐπὶ τὴν τοῦ σώματος διαφθοράν;* 147, 15: *αἱ δ' ἐπὶ τὰς τιμὰς καὶ τὰς εὐπορίας ἁπλῶς εἰσι κάλλισται πράξεις*, „Handlungen, welche auf Würde und — — abzielen" (Kirchm. p. 136); — 8, 23: *ἔνια διέστηκε τὰ μὲν ἐπὶ τὸ ἄρχεσθαι τὰ δ' ἐπὶ τὸ ἄρχειν;* 152, 30: *κρατεῖν ἤσκησεν ἐπὶ τὸ τῶν πέλας ἄρχειν.*

b. In Ath. Polit.

Rarius quam cum ceteris casibus *ἐπί* c. Accusativo coniunctum invenitur (24 locis).

1) *Localis usus*, — quo cum verbis motum significantibus coniunctum *ἐπί* c. Acc. quo quid moveatur significat —, ea primum proferenda sunt exempla, in quibus *ἐπί* praepositione res significatur, cuius in superficiem vel summam aream quis se movere dicitur, ut germanica praepositione „auf" c. Acc.: 61, 29: *ἀναβάντες δ' ἐπὶ τοῦτον (τὸν λίθον) ὀμνύουσι δικαίως ἄρξειν;* 28, 8: *καταπλαγεὶς καθίζει — ἐπὶ τὸν βωμόν* (ubi ex nota Graecorum consuetudine dicendi de motu in aram cogitandum est). — Tum vero *ἐπί* c. Acc. de re positum invenimus, cui quid

affigi aut infigi dicitur, sicut praepositione „an" utuntur Germani: 54, 1: ἐπιβάλλουσι τροχὸν ἐπὶ τὴν γνάθ[ο]ν et 71, 8: ἐπέθηκε φέρων ὁ ὑπηρέτης ἐφ' ἕκαστ[ον δι]καστήριον τὸ γράμμα τὸ λαχόν, „nimmt — die Buchstabe u. befestigt sie an der Thür der betreffenden Gerichtslocale" (K. et K. p. 108).

De loco, quo directus est motus ἐπί c. Acc. nusquam ponitur, sed cum hoc usu comparari possunt haec figurata: 41, 28: ἐπὶ πέρας γὰρ ἤγαγε τὴν εἰρήνην Παυσανίας; 26, 11: ἐπὶ δὲ τὴν ἀπόστασιν τὴν τῶν Ἰώνων — — Ἀριστείδης ἦν ὁ προτρέψας; 29, 15: προύτρεψεν τὴν πόλιν ἐπὶ τὴν ναυτικὴν δύναμιν.

2) De loco, per quem quid porrigi dicitur, ἐπί c. Acc. nusquam usurpatum est, neque eas locutiones, quas ex hoc usu originem duxisse diximus p. 92, in Ath. Polit. invenimus.

Sed ex hoc usu translatum ἐπί usurpatum est ad significandum temporis spatium, per quod actio aliqua aut ea quae actione effecta sunt permanere dicuntur: 7, 28: ἡ βουλὴ — κρίνασα — τὸν ἐπιτήδειον — — ἐπ' [ἐν]ια[υτ]ὸν [καθιστᾶ]σα ἀπέστελλεν; 12, 27: ἐπὶ μὲν ἔτη τέτταρα διῆγον ἐν ἡσυχίᾳ; 24, 26: ἐπὶ — ἔτη γ' τοὺς τῶν τυράννων φίλους ὠστράκιζον.

3) Cum Accusativis personarum ἐπί c. Acc. locali sensu non est coniunctum, nisi hoc loco: 43, 22: ἀπαγαγὼν τοῦτον ἐπὶ τὴν βουλήν, ubi motus terminum significat et vim latini vocabuli „coram" habere videtur.

4) Eo sensu, ut latine contra reddendum sit, non inveni ἐπί c. Acc. usurpatum.

5) Multi autem inveniuntur loci, ubi verbis quae legandi aut eligendi vim habent adiunctum, quibus quis rebus gerendis praeficiatur, quem in usum eligatur significat. De locali huius usus indole quae diximus p. 92 extr., exempla allaturi in memoriam revocamus. Sunt autem exempla haec: 68, 15 sqq: διατάττουσι (τοὺς στρατηγοὺς) — ἕνα μὲν ἐπὶ τοὺς ὁπλίτας — ἕνα δ' ἐπὶ τὴν χώραν — — δύο δ' ἐπὶ τὸν Πειραιέα — — ἕνα δ' ἐπὶ τὰς

συμμορίας; 15, 26: ἀνελόντες οἱ ἐπὶ τοῦτο τεταγμένοι τὰ ὅπλα αὐτῶν; 8, 10: τὴν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν (βουλὴν) ἔταξεν ἐ[πὶ τὸ] νομοφυλακεῖν; — 50, 30: χειροτονεῖ δ' ἀρχιτέκτονας ὁ δῆμος ἐπὶ τὰς ναῦς; 46, 17: χειροτονεῖ — κ[οσ]μητὴν — — ἐπὶ πάντας (τοὺς ἐφήβους); — 59, 24: κληροῦσι δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς νόμους ἕτερον; — 51, 15: (μετὰ) τῶν ἐπὶ τὸ θεωρικὸν ᾑρημένων; 41, 6: αἱροῦνται δὲ δέκα τῶν πολιτῶν — — ἐπὶ τὴν τοῦ πολέμου κατάλυσιν. Adde: οἱ ἐπὶ τὸ θεωρικόν (47, 15) et οἱ ἐπὶ τὰ ἐκθύματα (60, 4),

4. παρά.

A. Cum Genitivo.

a. In Politicis.

Vicies quinquies haec praepositio invenitur, vicies Genitivis personarum praeposita est.

1) *Sensu vere locali*, quo cum verbis motum significantibus coniuncta hominem significat, a quo quis se amovet aut amovetur, hoc uno loco usurpata est: 276, 29: Σμέρδις Πένθιλον πληγὰς λαβὼν καὶ παρὰ τῆς γυναικὸς ἐξελκυσθεὶς διέφθειρεν, „von der Seite seiner Frau" — — (Susem. p. 761).

2) Saepius *translato sensu* hominem significat, qui parens vel auctor est alicuius rei, a quo quid proficiscitur, oritur, emanat. Sic 9, 25; ἡ γὰρ πρὸς τἀναγκαῖα τῷ σώματι βοήθεια γίνεται παρ' ἀμφοῖν, παρά τε τῶν δούλων καὶ παρὰ τῶν ἡμέρων ζῴων; hac vi παρά c. Genit. articulo praeposito adiungitur substantivo, eodem fere sensu quo Genitivus subiectivus, quem dicunt, vel auctoris (Eucken p. 58 extr., Lutz p. 145 summ.): 86, 22: μηδὲν δεόμενοι τῆς παρ' ἀλλήλων βοηθείας; 156, 41: ἡ χάρις παρὰ τῶν τέκνων, ἡ δὲ παρὰ τῶν πατέρων βοήθεια τοῖς τέκνοις; 40, 12: ὁ παρὰ τοῦ θεοῦ χρυσός; 241, 14: (τὰς προθέσεις) τὰς παρὰ τῶν ἀγορανόμων, τὰς δὲ

παρὰ τούτων; 272, 7: *ἁμαρτίας ἔχουσα τὰς παρ' ἀμφοτέρων τῶν πολιτειῶν.*

3) Cum verbis capiendi, accipiendi, nanciscendi coniunctum *παρά* c. Genit. unde vel a quo quid accipiatur significat: 20, 22: *λαβοῦσα παρὰ τῆς φύσεως χρῆται αὐτοῖς*, cfr 238, 16; 281, 38; — 281, 32: *παρὰ τοῦ πατρὸς παρέλαβεν (βασιλείαν);* — 48, 11: *οὐκ ἂν ἐπιζητοῖεν εἰ μὴ παρὰ φιλοσοφίας ἄκος*, cfr 179, 31; — 106, 28: *οἱ μὲν (βασιλεῖς) παρὰ τῶν πολιτῶν — — ἔχουσι τὴν φυλακήν;* 168, 35: *καὶ παρὰ τῶν ἀρχαίων ἔχομέν τινα μαρτυρίαν;* 196, 19: *πλεονεκτοῦντες παρ' ἀλλήλων.* Adde 54, 41: *τὰς γυναῖκας ἐωνοῦντο παρ' ἀλλήλων.*

4) Eodem sensu, quo *ὑπό* c. Genit. *παρά* c. Genit. verbis passivae formae adiunctum est in his: 121, 25: *ἀμφισβητεῖται δὲ παρ' αὐτῶν τῶν ὁμολογούντων τὸν μετ' ἀρετῆς εἶναι βίον αἱρετώτατον, πότερον — — ἢ — —*; 158, 40: *τά τε παρὰ τῶν ἰατρῶν λεγόμενα καὶ τὰ παρὰ τῶν φυσικῶν;* accedit 240, 32: *παρ' ὧν (ἀρχῶν) φυλαττόντων μερίζονται (αἱ πρόσοδοι) πρὸς ἑκάστην διοίκησιν*, ubi praepositio prope ad localem significationem accedere videtur.

b. In Ath. Polit.

παρά c. Genit. 6 locis legimus, quorum 4 sunt, quibus Genitivis personarum praeponitur.

1) et 2). Neque *locali sensu* neque ad significandum hominem, alicuius rei auctorem vel fontem, *παρά* c. Genit. usurpatum invenimus.

3) Omnibus sex locis cum verbis capiendi aut nanciscendi coniungitur, eodem quo in Politicis sensu: 47, 4: *λαβόντες ἀσπίδα καὶ δόρυ παρὰ τῆς πόλεως*, cfr 47, 26; 55, 6; — 25, 9: *κομίσασθαι τὰ χρήματα παρὰ τῶν δανεισαμένων;* — 57, 2: *κἂν τις — — δανείσηται παρά τινος ἀφορμήν;* cfr 63, 4: *τὰ — ἀναλώματα παρ' αὐτῶν ἀνήλισκον*, sumptus faciebant de suo.

B. Cum Dativo.

a. In Politicis.

48 locis *παρά* c. Dat. invenimus coniunctum, ubique Dativis personarum praepositum.

1) Proprie significat homines, apud quos quid est aut fit: 23, 24: *τεθέντος παρ' αὐτῷ νομίσματος* cfr 131, 26; — 35, 33: *οἱ παρὰ τοῖς φύλαξι;* 144, 38: *παρὰ μὲν τοῖς νεωτέροις ἄρχοντάς τινας διατρίβειν, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους παρὰ τοῖς ἄρχουσιν;* 72, 1: *ᾤκησαν — — παρὰ τοῖς Θηβαίοις;* — 11, 33: *αὐτοὺς μὲν γὰρ οὐ μόνον παρ' αὑτοῖς εὐγενεῖς ἀλλὰ πανταχοῦ νομίζουσιν,* cfr 123, 35; — 40, 8: *στάσεως αἴτιον γίνεται καὶ παρὰ τοῖς μηδὲν ἀξίωμα κεκτημένοις, ἤπουθεν δὴ παρά γε θυμοειδέσι καὶ πολεμικοῖς ἀνδράσιν;* 194, 22: *ἑκάτεροι* <*παρ'*> *ἑκατέροις ἰσχύουσιν, οἱ μὲν κόλακες παρὰ τοῖς τυράννοις,* cfr 277, 18; — 162, 16: *μηδὲν μήτε ἄγαλμα μήτε γραφὴν εἶναι τοιούτων πράξεων μίμησιν, εἰ μὴ παρά τισι θεοῖς.*

Saepissime *παρά* c. Dat. in hoc usu ponitur de hominibus, quorum mores, instituta, leges, respublicae describuntur: 39, 23: *καθάπερ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι καὶ παρ' ἐκείνοις ἔσται τὰ τοιαῦτα,* cfr 123, 21; — 61, 29: *παρὰ δὲ τοῖς Λάκωσιν ἕκαστον δεῖ φέρειν,* cfr 57, 31; — 100, 35: *εὐγένεια παρ' ἑκάστοις οἴκοι τίμιος;* 160, 15: *παρὰ πολλοῖς ἐστι τῶν βαρβάρων ἔθος;* 200, 17: *παρὰ τοῖς πλείστοις οἱ εὔποροι* <*τὴν*> *τῶν καλῶν κἀγαθῶν δοκοῦσι κατέχειν χώραν;* 39, 35: *τὰς παρ' ἐνίοις εἱλωτείας;* 63, 2: *συσσίτια παρ' ἀμφοτέροις ἐστιν;* 81, 1: *διὸ παρ' ἐνίοις οὐ μετεῖχον οἱ δημιουργοὶ – ἀρχῶν,* cfr 83, 6; 122, 3; 231, 23; — 91, 1: *ἀλλ' ἕτεραι (ἀρχαὶ) παρ' ἑκατέροις;* 210, 39: *τὰ παρ' ἑκατέροις συνάγειν;* — 47, 17: *καὶ παρ' ἄλλοις ἔστι νόμος, ὃς — —;* cfr 51, 10; 140, 21; 231, 7; — 66, 29. *πολλὰ τῶν τεταγμένων ἔχει παρ' αὐτοῖς καλῶς;* 122, 6: *τῶν — νομίμων χύδην — — κειμένων παρὰ τοῖς πλείστοις;* — 106, 17: *οἷαι παρ' ἐνίοις εἰσὶ βασιλεῖαι τῶν βαρβάρων;* 187, 37: *ὀλιγαρχίαι παρὰ*

τούτοις ἦσαν; 196, 15: *ὁμοίως δὲ πάλιν παρ' ἄλλοις (συμβέβηκεν) εἶναι πολιτείαν δημοτικωτέραν*, cfr 207, 33, 38; 211, 13.

2) Eodem sensu quo latinum „coram", *παρά* c. Dat. semel usurpatum legimus: 240, 35: *παρὰ δὲ τοῖς αὐτοῖς τούτοις (ἀρχαῖς) καὶ τὰς γραφὰς τῶν δικῶν γίνεσθαι δεῖ.*

3) Ad significandos homines, apud quos quid valet aut quibus quid probatur, *παρά* c. Dat., sicut latinum „apud", usurpatum est in his: 69, 9: *ὅπερ εὐδοκιμεῖ παρὰ τοῖς Καρχηδονίοις*, cfr 263, 8; — 283, 39: *ὁ κόλαξ παρ' ἀμφοτέροις ἔντιμος, παρὰ μὲν τοῖς δήμοις — — παρὰ δὲ τοῖς τυράννοις.* Quibuscum comparari possunt, quae leguntur 133, 12: *παρ' οἷς γὰρ ὀφείλεσθαι δεῖν τὴν εὐεργεσίαν ὑπολαμβάνουσι*, apud quos (a quibus) beneficium sibi deberi putant.

b. In Ath. Polit.

Praepositio *παρά* 4 locis invenitur, Dativis personarum praeposita.

1) Duobus locis homines significat, apud quos quid est: 40, 5: *παρ' αὐτοῖς ἐφύλαττον τοὺς ἐγνωσμένους;* — 26, 28: *ἐῶντες τάς τε πολιτείας* <*τὰς*> *παρ' αὐτοῖς.*

2) Pro latino „coram" non est usurpata.

3) De hominibus, apud quos quid valet, probatur, posita est 26, 2: *συνέβη γὰρ αὐτοῖς — — παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδοκιμῆσαι*, et cum eodem verbo 30, 17.

C. Cum Accusativo.

a. In Politicis.

Cum Accusativo *παρά* coniunctum est 55 locis.

1) *Localis usus* nullum invenimus exemplum, nisi hoc: 256, 25: *λαβὼν παρὰ τὸν ποταμὸν ἐπινέμοντας (τὰ κτήνη)*, ubi idem valet, quod latinum „apud" vel „prope".

2) Ex significatione loci, praeter quem quid movetur, *παρά* c. Acc. translatum invenitur ad significandam rem, praeter quam actio aliqua quasi directa est, qua neglecta, cuius nulla ratione habita, i. e. contra quam fit actio, (cfr latinum „praeter" in locutione „praeter opinionem"). Sic in locutionibus *παρὰ φύσιν* (10 locis), *παρὰ τὸν νόμον* (4 locis), *παρὰ τὸ ἀνάλογον* (3 locis), *παρὰ τὰ πάτρια* (54, 35), *παρὰ τὰς συνθήκας* (103, 41), *παρὰ τὸν λόγον* (113, 36), *παρὰ τὸ καλόν* (140, 20), *παρὰ τοὺς ἐθισμούς* (148, 6), *παρὰ τὸ δίκαιον* (149, 28), *παρὰ τὴν συμμετρίαν* (266, 12).

3) Ex eadem loci significatione eo abiisse videtur *παρά*, ut idem valeret atque germanicum „neben", „ausser", latinum „praeter", quam vim in Politicis habet 27 locis, quorum paucos exempli gratia exscripsimus: 7, 2: *ἀπὸ μὲν γὰρ τῆς κερκίδος ἕτερόν τι γίνεται παρὰ τὴν χρῆσιν αὐτῆς, ἀπὸ δὲ τῆς ἐσθῆτος — — ἡ χρῆσις μόνον;* 24, 23: *πότερον ἔστιν ἀρετή τις δούλου παρὰ τὰς ὀργανικὰς — — ἢ οὐκ ἔστιν οὐδεμία παρὰ τὰς σωματικὰς ὑπηρεσίας;* 55, 21: *ὁ γὰρ νόμος ἰσχὺν οὐδεμίαν ἔχει πρὸς τὸ πείθεσθαι παρὰ τὸ ἔθος;* 199, 19: *ἀριστοκρατίας μὲν οὖν παρὰ τὴν πρώτην τὴν ἀρίστην πολιτείαν ταῦτα δύο εἴδη;* 201, 30: *τίνα δὲ τρόπον γίνεται παρὰ δημοκρατίαν καὶ ὀλιγαρχίαν ἡ καλουμένη πολιτεία, — —, λέγωμεν.* Cum illis locis comparari potest hic: 286, 15: *πάσης μὲν ὕβρεως εἴργεσθαι, παρὰ πάσας δὲ δυεῖν,* ubi *παρά* praepositione plures res significantur, quarum ex numero aliquot, ut graviores vel maioris momenti, ceteris opponuntur, i. e. res, quibus ceterae anteponuntur, praeferuntur.

4) Duobus Politicorum locis legimus locutionem *παρὰ μικρόν.* Qua locutione Aristoteles, sicut in ceteris libris, in comparandis duabus rebus utitur, ut non multum alteram ab altera differre vel abesse significet, (cfr Eucken p. 61). Sic 250, 20, 21: *ἔτι διὰ τὸ παρὰ μικρόν (αἱ πολιτεῖαι μεταβάλλουσι). λέγω δὲ παρὰ μικρόν, ὅτι πολλάκις λανθάνει μεγάλη γενομένη μετάβασις τῶν νομίμων, ὅταν παρορῶσι τὸ μικρόν* ideo formam reipublicae

commutari dicit, quod non multum differat a vetere rerum statu novus; saepius enim fieri, ut parvae discrepantiae nulla habeatur ratio. Itaque apparet *παρὰ μικρόν* similem habere vim, atque latinum „paene“ „fere“.

b. In Ath. Polit.

Etsi cum Accusativo coniunctam *παρά* praepositionem non saepius quam 7 locis legimus, tamen in hoc usu plures quam cum ceteris casibus coniuncta habet significationis varietates.

1) *Locali* enim *sensu* aliquot locis usurpata est. Semel verbo motum significanti adiuncta hominem significat, ad quem quis se movet: 29, 29: *ἐξῆν τῷ βουλομένῳ — — ἐλθόντι παρ' αὐτὸν ἔχειν τὰ μέτρια*; ter de loco ponitur apud quem quis est, apud quem quid fit, accidit: 19, 11: *τὸν μὲν Ἵππαρχον — — παρὰ τὸ Λεωκόρειον ἀπέκτειναν*; 58, 14: *ἵσταται ἡ στήλη — — παρὰ τοὺς ἐπωνύμους*; 53, 8: *παρὰ τὸν ἐπώνυμον — — καθῆσθαι* (duobus posterioribus locis statuae eponymorum intellegendae, v. K. et K. p. 89 v. 22 et p. 81 extr.).

2) Eodem sensu quo latinum „contra“, usurpatur in his: 4, 13: *ἐξῆν δὲ τῷ ἀδικουμένῳ πρὸς τὴν — — βουλὴν εἰσαγγέλλειν ἀποφαίνοντι παρ' ὃν ἀδικεῖται νόμον*; 39, 9: *(ταῦτ' ἐποίουν) τοὺς τῷ δήμῳ πρὸς χάριν ὁμιλοῦντας παρὰ τὸ βέλτιστον.*

3) Nullum inveni locum, ubi *παρά* c. Acc. idem valeret atque germanicum „neben“, „ausser“, latinum „praeter“.

4) Locutio *παρὰ μικρόν* semel invenitur, nomini numerali adiuncta, eadem qua latinum „prope“ vel „fere“ vi et significatione: 9, 18: *ἡ μνᾶ πρότερον [ἕλκ]ουσα παρὰ [μικρ]ὸν ἑβδομήκοντα δραχμάς.*

5. *πρός*.

A. Cum Genitivo.

a) In Politicis.

πρός c. Genit. non usurpatum est nisi hoc uno loco: 32, 11: *ὃ μὲν γὰρ υἱὸν αὐτοῦ ὃ δὲ ἀδελφὸν αὐτοῦ προσαγορεύει τὸν αὐτόν, ὃ δ' ἀνεψιόν, ἢ κατ' ἄλλην τινὰ συγγένειαν, ἢ πρὸς αἵματος ἢ κατ' οἰκειότητα καὶ κηδείαν αὐτοῦ*, quo loco sic explicandum videtur, ut dicatur a locali usu translatum esse ad significandam rem, ex qua quid quasi effluat vel oriatur.

b. In Ath. Polit.

πρός c. Genit. nusquam invenitur.

B. Cum Dativo.

a. In Politicis.

30 sunt loci, quibus *πρός* c. Dat. usurpatum est.

1) Sensu *vere locali*, ut locum significet apud quem vel prope quem quid est, manet, situm est, hoc uno loco ponitur: 145, 10: *(τῶν δ' ἀρχείων ὅσα περὶ τὰ συμβόλαια ποιεῖται τὴν ἐπιμέλειαν) πρὸς ἀγορᾷ μὲν δεῖ καὶ συνόδῳ τινὶ κοινῇ κατεσκευάσθαι*. Quocum comparandus est hic: 162, 17: *πρὸς δὲ τούτοις (τοῖς θεοῖς) ἀφίησιν ὁ νόμος τοὺς τὴν ἡλικίαν ἔχοντας ἔτι τὴν ἱκνουμένην — τιμαλφεῖν τοὺς θεούς*, modo haec Susemihlii scriptura probetur.

2) Ex hoc usu facile transferri potuit ad significandam rem, in qua quis versatur vel occupatus est: 230, 13: *πρὸς τοῖς ἔργοις διατρίβουσι*, cfr 268, 8; — 256, 20: *τὸν δῆμον ἄσχολον ὄντα πρὸς τοῖς ἔργοις*; 267, 36: *ἐάν τις ἐᾷ πρὸς τοῖς ἰδίοις σχολάζειν*; 268, 5: *πρὸς τοῖς*

ἰδίοις εἶναι; 282, 20: *πρὸς τῷ καθ' ἡμέραν ὄντες.* Similiter 170, 5: *ὅταν — — πρὸς τοῖς ἄλλοις μαθήμασι γένωνται.* — Huc fortasse referri potest locus 241, 26, ubi haec leguntur: *δεῖ μὴ μίαν ἀποτεταγμένην ἀρχὴν εἶναι πρὸς αὐτοῖς;* in his enim, cuius rei custodia alicui commissa sit, cui rei quis praesit, *πρός* praepositione significatur (cfr *ἐπί* c. dat. similiter usurpatum p. 88).

3) Reliquis locis addendi vim habet praepositio *πρός;* res aut homines significat, quibus vel quorum ad numerum quid additur vel accedit. Sic in locutionibus: *πρὸς (δὲ) τούτοις* — de rebus 13 locis, de hominibus 32, 12 —, *πρὸς τοῖς εἰρημένοις* (184, 5, quocum cfr 280, 11), et his locis: 31, 35: *πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις — — ὀλιγωροῦσι μᾶλλον;* 133, 13: *πρὸς τῷ βλάβει καὶ ταύτης ἀποστερεῖσθαι νομίζουσιν;* 187, 41: *ἔτι πρὸς ταῖς κατὰ πλοῦτον διαφοραῖς;* 287, 39: *θάτερον μέρος πρὸς τῇ δυνάμει προστιθέμενον.*

b. In Ath. Polit.

πρός c. Dat. coniunctum novies legitur.

1) In significando loco, apud quem quid est, fit, accidit, positum est: 6, 13: *οἱ — — ἄρχοντες ὀμνύντες πρὸς τῷ λίθῳ κατεφάτιζον ἀναθήσειν ἀνδριάντα χρυσοῦν.* Localis sensus praepositioni inest etiam hoc loco: 59, 22: *καὶ γὰρ ἐν ταῖς στήλαις πρὸς ταῖς συμμαχίαις καὶ προξενίαις καὶ πολιτείαις οὗτος ἀναγράφεται,* ubi de edictis a senatu propositis, quibus scribae nomen adscriptum exstat, cogitandum est.

In qua re quis versetur vel occupatus sit, semel *πρός* praepositione significatur: 16, 15: *ὅπως — — πρὸς τοῖς ἰδίοις ὄντες μήτ' ἐπιθυμῶσι — — ἐπιμελεῖσθαι τῶν κοινῶν.*

3) Addendi vim *πρός* c. Dat. habet in locutionibus, quae sunt *πρὸς (δὲ) τούτοις* — ad homines spectat 27, 5, 7, 9; 41, 15; ad res 28, 21 — et *πρὸς τοῖς εἰρημένοις.*

Accedit hic locus: 31, 15: *ὑποσχόμενος ἐπιθήσειν πρὸς τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἄλλον ὀβολόν.*

C. Cum Accusativo.

a) In Politicis.

Multo saepius quam cum ceteris casibus *πρός* cum Accusativo coniunctum legitur (597 locis).

1) Vim *primariam localem*, qua, verbis motum significantibus adiuncta, locum significat, ad quem directus est motus, in his duobus agnoscimus: 63, 29: *οἱ πρὸς τὴν ἀποικίαν ἐλθόντες;* 236, 6: *τινας ἐκπέμποντες τοῦ δήμου πρὸς τὰς περιοικίδας.* Cfr etiam 235, 8.

Plurima sunt, quae ex hoc usu explicari possunt figurata: 20, 13: *πρὸς δὲ τὸ τέλος ἅπαντα δέον ἀπαντᾶν;* 45, 7: *ἐγκλίνειν βούλεται πρὸς τὴν ὀλιγαρχίαν*, similia 141, 39; 151, 10; 200, 35, 36; 262, 15, 16; — 161, 24: *οὔτε — πρὸς μάθησιν — προσάγειν — οὔτε πρὸς ἀναγκαίους πόνους*, similia 133, 38; 178, 32; 284, 27; — 68, 22: *παρεκβαίνει — — πρὸς τὴν ὀλιγαρχίαν*, cfr 270, 24; — 124, 15: *πρὸς τί τέλος δεῖ τὴν ἀρίστην πολιτείαν συντείνειν*, similia 165, 42; 166, 27; 171, 22; 173, 6; 177, 10; 178, 38, 40; — 146, 29: *τὰς πρὸς τὸ τέλος φερούσας πράξεις εὑρίσκειν*, similia 235, 24, 26, cfr etiam 146, 32: *τῶν μὲν πρὸς τὸ τέλος πάντων ἐπιτυγχάνουσιν*; — 146, 36: *πρὸς τὸν ὑποκείμενον αὐτοῖς ὅρον τυγχάνουσι τῶν ποιητικῶν;* 161, 32: *προοδοποιεῖν πρὸς τὰς ὕστερον διατριβάς;* 199, 21: *ῥέπουσι πρὸς τὴν ὀλιγαρχίαν;* 279, 12: *Θρασυβούλου — — τὸν υἱὸν τοῦ Γέλωνος — — πρὸς ἡδονὰς ὁρμῶντος*, cfr 122, 13: *νόμοι — παροξύνοντες πρὸς τὴν ἀρετὴν ταύτην* et 233, 16. Huius generis videntur esse haec quoque: 27, 14: *τὴν — τοῦ μέρους πρὸς τὴν τοῦ ὅλου δεῖ βλέπειν ἀρετήν* (cum eodem verbo 18 locis); 73, 21: *οὐ πρὸς τὴν συγγνώμην ἀπέβλεψεν, ἀλλὰ πρὸς τὸ συμφέρον* (similia 8 locis); 207, 35: *οὐ πρὸς τὸ τῶν πόλεων συμφέρον σκοποῦντες ἀλλὰ πρὸς — —;* 104, 5:

πρὸς τὸ ἴδιον ἀποσκοποῦσαι τοῦτο δρῶσιν; adde 77, 7: *συνάπτει πρὸς τὴν εἰρημένην — — ἀμφισβήτησιν,* referendum est ad —, pertinet ad —; 238, 17: *συνδυάζουσι πρὸς τὴν ἱππικὴν δύναμιν — — τὴν — τῶν ψιλῶν,* adiungere solent ad —, cfr 57, 29: *συζεῦξαι τὸν Ἄρην πρὸς τὴν Ἀφροδίτην.* — Ex locali denique usu repetenda videtur explicatio huius quoque loci: 170, 41: *τοὺς πρὸς ἀνάγκην πόνους ἀπείργοντας,* ubi quousque vel ad quem quasi gradum quid augeatur aut progrediatur, *πρός* praepositio significat.

2) Etiam ubi non de motu agitur, sed de situ alicuius loci, *πρός* c. Acc. saepe idem valet atque latinum „— versus“, fennicum „— päin“, ut quonam quid vergat vel spectet, significet. Sic 72, 37: *πρὸς δὲ τὴν Κορινθίων χώραν τοῦ μὲν συνόπτου, τοῦ δ' οὐ συνόπτου;* 130, 4: *πρός τε τὴν θάλατταν προσήκει κεῖσθαι καλῶς πρός τε τὴν χώραν,* similia 131, 33; 142, 9; — 138, 18: *ᾤκουν δὲ τὸ μὲν πρὸς τὴν Τυρρηνίαν Ὀπικοὶ — τὸ δὲ πρὸς τὴν Ἰαπυγίαν — Χῶνες;* 140, 14: *μέρος (τῆς χώρας) τὸ πρὸς τὰς ἐσχατιάς, ἕτερον δὲ τὸ πρὸς τὴν πόλιν;* 232, 9: *κέκτησθαι — γῆν — ἀπό τινος τόπου πρὸς τὸ ἄστυ;* 240, 21: *καὶ τῶν ὁρίων (ἡ ἐπιμέλεια) τῶν πρὸς ἀλλήλους.*

3) Ad significandum hominem, ad quem motus directus est, *πρός* c. Acc. proprio sensu non est usurpatum, nisi hoc uno loco: 240, 31: *ἄλλη δ' ἀρχή, πρὸς ἣν αἱ πρόσοδοι τῶν κοινῶν ἀναφέρονται.* Ex hoc usu explicandum videtur etiam 240, 34: *ἑτέρα δ' ἀρχὴ πρὸς ἣν ἀναγράφεσθαι δεῖ τά τε ἴδια συμβόλαια καὶ —,* „bei welcher die — — schriftlich (zur Aufbewahrung) niedergelegt werden müssen“ (Susem. p. 673). — Eodem referendum est *πρός* in iis quoque, ubi usurpatur ad significandos homines, ad quos res aliqua, in quam inquirant, refertur: 67, 7: *προσάγειν πρὸς τὸν δῆμον,* referre ad populum.

4) *Temporali sensu πρός* c. Acc. non invenimus positum, nisi semel: 157, 35: *ἤδη καταλελυμένης τῆς ἡλικίας πρὸς τὸν τῶν ἑβδομήκοντα ἐτῶν ἀριθμόν,* ubi quo quid tempore fiat, hac praepositione minus accurate ex-

primitur, ut germanice „gegen“, suetice „inemot“ reddenda sit.

5) Sicut *πρός* c. Acc., verbis motum significantibus adiunctum, quo directus sit motus significat, sic verbis aut substantivis, quae alius generis actionem significant adiunctum, quo directa vel conversa sit, quo spectet vel pertineat actio, saepe exprimit.

Sic cum verbis, quae dicendi vim habent: 53, 10: *ὅπως οἱ δικασταὶ μὴ κοινολογῶνται πρὸς ἀλλήλους;* 101, 30: *πρὸς τοὺς κατ' ἀρετὴν ἀξιοῦντας κυρίους εἶναι τοῦ πολιτεύματος, — —, λέγειν — λόγον τινὰ δίκαιον;* 103, 28: *εἰπεῖν — οὐδὲν πρὸς τὸν κήρυκα;* 124, 16: *πρὸς δὲ τοὺς ὁμολογοῦντας — — λεκτέον ἡμῖν πρὸς ἀμφοτέρους;* 133, 4: *διαλέγεται πρὸς τὸν θυμόν;* 210, 14: *σοφίζονται πρὸς τὸν δῆμον;* 281, 30: *πρὸς τὴν γυναῖκα ἀποκρίνασθαί φασιν αὐτόν.* Eodem sensu 120, 2: *πρὸς δὲ τοὺς ἀμφισβητοῦντας — — διασκεπτέον ὕστερον, εἰ — —* et 274, 20: *τὸ Περιάνδρου πρὸς Θρασύβουλον συμβούλευμα.*

Similiter cum verbis et substantivis, quae *α)* amicam aut *β)* inimicam actionem aut animi affectionem significant, *πρός* c. Acc. saepe coniunctum legitur, ut homines vel res significet, in quas directa, conversa est actio, quibus amica est aut inimica.

α) Prioris generis haec reperiuntur exempla: 12, 13: *ἐστὶ — — φιλία δούλῳ καὶ δεσπότῃ πρὸς ἀλλήλους,* similia 36, 41; 37, 17; 52, 26; 269, 34; — 27, 10: *(περὶ) τῆς πρὸς σφᾶς αὐτοὺς ὁμιλίας,* similia 56, 8; 64, 24; 156, 32; 159, 39; 287, 22; — 33, 35: *τὰς χρήσεις — —, ἃς πατρὶ πρὸς υἱὸν εἶναι — ἐστὶν ἀπρεπέστατον καὶ ἀδελφῷ πρὸς ἀδελφόν,* cfr 91, 36; — 34, 19: *τὴν οἰκειότητα τὴν πρὸς ἀλλήλους;* 50, 35: *τὰ νομιζόμενα ποιήσουσι πρὸς τοὺς θεούς;* 57, 27: *τετιμήκασι τὴν πρὸς τοὺς ἄρρενας συνουσίαν;* 100, 32: *πρὸς τὰ συμβόλαια πιστοί,* cfr 281, 6; — 126, 28: *κοινωνίαι πρὸς ἄλληλα τοῖς μέρεσι τῆς πόλεως εἰσίν;* 131, 40: *τίνας ἐπιμίσγεσθαι δεῖ πρὸς ἀλλήλους;* 155, 10: *δεῖ πρὸς ἄλληλα συμφωνεῖν συμφωνίαν;*

259, 5: *τὴν πρᾶξιν τὴν πρὸς Χάρητα πράξας*, „die Unterhandlung mit d. Ch." (Kirchm. p. 238); — 263, 38: *ἀπώλετο ἐκ τῆς πρὸς Διονύσιον κηδείας;* 285, 26: *ὁμοίως τὰς οἰκείας ἔχειν γυναῖκας πρὸς τὰς τῶν ἄλλων.* Huc pertinent locutiones de convento vel pacto aliquo faciendo aut facto usurpatae: 17, 36: *τοιοῦτόν τι συνέθεντο πρὸς σφᾶς αὐτοὺς διδόναι καὶ λαμβάνειν*, constituerunt inter se, ut —; 91, 15: *οὐδ' εἰ πρὸς ἀλλήλους ἐπιγαμίας ποιήσαιντο*, connubia conciliare; 91, 37: *πάντες οἷς ἔστι σύμβολα πρὸς ἀλλήλους*, commercii foedere inter se coniuncti.

β) Posterioris autem haec: 15, 24: *ᾗ* (sc. *τῇ πολεμικῇ*) *δεῖ χρῆσθαι πρός τε τὰ θηρία καὶ* — —; 33, 28: *ὧν* (sc. *αἰκίων* cet.) *οὐδὲν ὅσιόν ἐστι γίνεσθαι πρὸς πατέρας* — — *ὥσπερ πρὸς τοὺς ἄπωθεν;* 35, 13: *ἐγκλήματα γίνεσθαι πρὸς τοὺς ἀπολαύοντας*, cfr 36, 28; — 37, 20: *λέγω δὲ δίκας — πρὸς ἀλλήλους*, cfr 224, 31; — 49, 39: *στασιάζειν πρὸς ἀλλήλους*, similia 11 locis; — 57, 2: *πολεμοῦντες τόν τε πρὸς Ἀργείους πόλεμον καὶ — τὸν πρὸς Ἀρκάδας*, similia 7 locis; 65, 12: *μάχεσθαι πρὸς ἀλλήλους*, similia 4 locis; 106, 36: *εἵλοντό ποτε — Πιττακὸν πρὸς τοὺς φυγάδας*, „gegen" (Kirchm. p. 100); 123, 34: *ὅπερ αὐτοῖς — οὔ φασιν εἶναι δίκαιον — τοῦτ' οὐκ αἰσχύνονται πρὸς τοὺς ἄλλους ἀσκοῦντες*, cfr 123, 35; 124, 12, 13; — 133, 40: *πρὸς δὲ τοὺς ἀγνῶτας ἀγρίους (εἶναι)*, cfr 133, 8–11; — 133, 1: *πρὸς γὰρ τοὺς συνήθεις — ὁ θυμὸς αἴρεται μᾶλλον ἢ πρὸς τοὺς ἀγνῶτας;* 135, 9: *ἔχειν ὅπλα — πρὸς τοὺς ἀδικεῖν ἐπιχειροῦντας;* 140, 19: *οἳ μὲν ὀλιγωροῦσι τῆς πρὸς τοὺς ὁμόρους ἔχθρας*, cfr 256, 23; — 209, 5: *τὴν ἀπιστίαν τὴν πρὸς ἀλλήλους*, cfr 259, 21, 27; — 248, 39: *παροξύνονται πρὸς ἀλλήλους;* 254, 3: *πρὸς τὸ — κρεῖττον — οὐ θέλει κινδυνεύειεν;* 254, 5: *ὀλίγοι γὰρ γίνονται πρὸς πολλούς.* — 48, 16: *πρὸς τὰς μικρὰς ἀδικίας βοηθητικὸς — ὁ τρόπος τῆς Φαλέου πολιτείας;* 55, 32: *εἴ τι (νενομοθέτηται) πρὸς τὴν ὑπόθεσιν — ὑπεναντίως*, cfr 59, 40; — 102, 35: *πρὸς τὴν ἀπορίαν — τοῦτον τὸν*

τρόπον ἀπαντᾶν, cfr 110, 2; 234, 6; 237, 2; — 238, 16: πρὸς τοῦτο φάρμακον — λαμβάνειν; 258, 35: δημαγωγοῦντες — πρὸς τὰς κρίσεις; 265, 39: φυλακὴν πρὸς ταύτην τὴν ἀρχήν — ποιεῖσθαι.

6) Saepissime πρός praepositionem, ubi quae inter duas res intercedat ratio exprimitur, usurpatam legimus ad significandam eam rem, ad quam altera refertur, ad quam rationem habet (cfr Eucken p. 70), pertinet, sicut Germani utuntur locutionibus „hinsichtlich", „in Bezug auf", „in Rücksicht auf". Ex maxima exemplorum copia pauca proferemus: 5, 36: (ὁ ἄνθρωπος) πρὸς ἀφροδίσια καὶ ἐδωδὴν χείριστον; 56, 13: πρὸς τὴν προαίρεσιν τῆς πολιτείας βλαβερὰ καὶ πρὸς εὐδαιμονίαν πόλεως, similiter cum adiectivis 25 locis; 56, 22: ζῶσι γὰρ ἀκολάστως πρὸς ἅπασαν ἀκολασίαν, cfr 267, 21–23; — 26, 32: ἡ ἀρετὴ οὐκ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν ἐστιν, ἀλλὰ πρὸς τὸ τέλος — ὁμοίως δὲ καὶ δούλου πρὸς δεσπότην, similiter in locutione 'εἶναι πρός —, „sich beziehen auf" 9 locis; 63, 32: πρὸς τὴν ἀρχὴν τὴν Ἑλληνικὴν πεφυκέναι — καλῶς, cfr 237, 34 et 288, 9; — 130, 35: πῶς δεῖ — ἔχειν πρὸς τὴν χρῆσιν αὐτήν, similiter in locutione ἔχειν πρός — 14 locis; 133, 35: εὖ κέκραται πρὸς — τὰς δυνάμεις ταύτας; 173, 26: οὐ μόνον ἁρμόττει πρὸς τὸ τέλος ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἀνάπαυσιν, similia 176, 14; 225, 10; 280 7; — 36, 40: ἔτι δὲ καὶ πρὸς ἡδονὴν — διαφέρει τὸ νομίζειν ἴδιόν τι, similia 27, 16; 150, 9; 160, 4; 165, 3; 191, 30; 203, 14; 216, 28; — 15, 4: τυγχάνει ἐλλείπων πρὸς τὸ αὐτάρκης εἶναι, similiter cum Infinitivi Accusativo 13 locis; — 7, 8: ὁ δοῦλος ὑπηρέτης τῶν πρὸς τὴν πρᾶξιν, bei dem, was zum Handeln gehört; locutio τὰ πρός τι 14 locis. — Huc referenda etiam ea, in quibus πρός c. Acc. de re ponitur, ad quam spectat vel pertinet actio aliqua aut ea, quae actione effecta sunt, velut 48, 20: ἀναγκαῖον — τὴν πολιτείαν συντετάχθαι πρὸς τὴν πολεμικὴν ἰσχύν, similia 122, 8; 151, 7; 225, 33; — 115, 35: οἱ διαμφισβητοῦντες πρὸς τὴν βασιλείαν; 124, 6: πάσας τὰς πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιμελείας καλὰς μὲν τεθέον; 151, 3: πρὸς

τούτους τοὺς σκοποὺς καὶ παῖδας ἔτι ὄντας παιδευτέον. Etiam in principio sententiae *πρός* c. Acc. absolute positum invenitur, eodem sensu, quo germanice „was — betrifft": 266, 35: *πρὸς δὲ τὴν διὰ τὰ τιμήματα γινομένην μεταβολὴν — συμφέρει* —; ex hoc usu explicanda sunt, quae leguntur 29, 13: *ἔτι δὲ [πρὸς] τὸ τέλος — ἀδύνατον*, modo haec lectio probetur (v. Susem. p. 150, not. 7).

7) Facile ab hoc usu *πρός* c. Acc. eo abire potuit, ut ad quam quasi normam quid dirigatur aut accommodetur significet, cuius significationis haec in Politicis reperiuntur exempla: 14, 26: *ὥστε πρὸς τὰς ῥαστώνας καὶ — ἡ φύσις τοὺς βίους αὐτῶν διώρισεν*; 79, 30: *τὴν ἀρετὴν ἀναγκαῖον εἶναι τοῦ πολίτου πρὸς τὴν πολιτείαν*, „sich richten nach" (Eucken p. 70 extr. f.) cfr 97, 10; 164, 14; 185, 13, 15; 269, 36; 271, 14, 20; 272, 35; — 179, 17: *τοὺς τεχνίτας τοὺς πρὸς αὐτὸν μελετῶντας*, „die sich nach seinem Geschmacke richtenden Virtuosen" (Susem. p. 521); — 156, 6: *ὅπως τὰ σώματα — ὑπάρχῃ πρὸς τὴν τοῦ νομοθέτου βούλησιν*; 163, 38: *δύο δ' εἰσὶν ἡλικίαι πρὸς ἃς ἀναγκαῖον διῃρῆσθαι τὴν παιδείαν*, cfr 214, 12; — 204, 26: *τίς δ' ἀρίστη πολιτεία — μήτε πρὸς ἀρετὴν συγκρίνουσι —, μήτε πρὸς παιδείαν —, μήτε πρὸς πολιτείαν.* Locutio *πρὸς (τὴν) ὑπόθεσιν*, „nach einer Voraussetzung (v. Eucken p. 70 extr.) in Politicis legitur his locis: 136, 39; 198, 4; 208, 9, 10.

8) Causalem quandam vim, qua rem significat, quam respiciens, ad quam spectans quis facit aliquid (cfr Eucken p. 71 init.), *πρός* c. Acc. habere videtur in his 217, 9: *πρὸς τὴν ὀλιγανθρωπίαν ἀναγκαῖον τὰ ἀρχεῖα οἷον ὀβελισκολύχνια ποιεῖν*; 245, 7: *ὅτε μὲν γὰρ πρὸς τὴν πολιτείαν* (sc. *αἱ μεταβολαὶ γίνονται*) — *ὅτε δὲ οὐδὲ πρὸς τὴν — πολιτείαν*; 275, 9: *αἰεὶ γὰρ βαρέως εἶχε πρὸς τὴν ὁμιλίαν*; 275, 16: *βαρέως φέρειν πρὸς τὴν ἀφροδισιαστικὴν χάριν.*

9) Omnium frequentissimus est in Politicis usus, quo *πρός* praepositione quem in usum, quem ad finem, quo consilio quid fiat significatur. Quem quidem usum profectum

esse a locali huius praepositionis vi (v. quae de *ἐπί* c. Acc. similiter usurpato diximus), suspicari mihi videor posse ex iis, in quibus *πρός*, c. Acc. significat cui rei gerendae quis praesit vel praeficiatur cuius generis in Politicis sunt haec: 217, 35: *μίαν* (sc. *ἀρχήν*) *τετάχθαι πρὸς ἓν ἔργον;* 242, 34: *ὅσαι τάττονται (ἀρχαί) πρὸς τὰς πολεμικὰς χρείας;* 243, 26: *ἡ πρὸς τὰς θυσίας ἀφωρισμένη (ἀρχή);* 239, 7: *τῶν δὲ πρὸς εὐταξίαν καὶ κόσμον* (sc. *ἀρχῶν χωρίς*) *ἀδύνατον οἰκεῖσθαι καλῶς.* In his enim finalem praepositionis vim prope ad localem accedere putaverim. Ex iis autem, in quibus pura apparet significatio finalis, pauca exscribemus graviora: 2, 3: *οὐδὲν γὰρ ἡ φύσις ποιεῖ τοιοῦτον, — ἀλλ' ἓν πρὸς ἕν;* 6, 31: *τὸ κτῆμα ὄργανον πρὸς ζωήν ἐστι;* 16, 32: *αὐτάρκεια πρὸς ἀγαθὴν ζωήν*, cfr 129, 8; 135, 17; — 18, 12: *οὐδὲ χρήσιμον πρὸς οὐδὲν τῶν ἀναγκαίων*, cum eodem adiectivo 30 locis; 36, 20: *οἷς — προσχρώμεθα πρὸς τὰς διακονίας*, cum verbo *χράομαι* 14 locis; 36, 28: *πρὸς ἴδιον ἑκάστῳ προσεδρεύοντες;* 44, 25: *συμφέρει πρὸς οἰκονομίαν* similia 8 locis; 49, 4: *ἐπιθυμίας φύσις, ἧς πρὸς τὴν ἀναπλήρωσιν οἱ πολλοὶ ζῶσιν;* 58, 14: *συμβάλλεσθαί τι πρὸς τὴν φιλοχρηματίαν*, cfr 142, 13; 171, 25; — 60, 37: *πεπαιδευμένων ἱκανῶς πρὸς ἀνδραγαθίαν*, cfr 164, 18; 177, 42; 179, 10; — 160, 13; *συμφέρει — — πρὸς τὰ ψύχη συνεθίζειν*, cfr 164, 20, 21; — 64, 21: *πρὸς δὲ τὴν ὀλιγοσιτίαν — πολλὰ πεφιλοσόφηκεν — — καὶ πρὸς τὴν διάζευξιν τῶν γυναικῶν;* 86, 35: *(ἡ δεσποτεία) ἄρχει πρὸς τὸ τοῦ δεσπότου συμφέρον —, πρὸς δὲ τὸ τοῦ δούλου —*, cfr 87, 28, 30; 88, 36, 37; 102, 3; 117, 37; — 88, 7: *ἡ — τυραννίς ἐστι μοναρχία πρὸς τὸ συμφέρον τὸ τοῦ μοναρχοῦντος*, cfr 88, 8, 9; 204, 21; — 102, 38: *νομοθετητέον, — —, πρὸς τὸ τῶν βελτιόνων συμφέρον ἢ πρὸς τὸ τῶν πλειόνων;* 113, 38: *πολλὰ πρὸς ἐπήρειαν καὶ χάριν εἰώθασι πράττειν;* 140, 8: *τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς δαπανήματα*, 140, 12; 142, 17; — 164, 37: *οὐ γὰρ ταὐτὰ πάντες ὑπολαμβάνουσι δεῖν μανθάνειν — οὔτε πρὸς ἀρετὴν οὔτε πρὸς τὸν βίον τὸν ἄριστον, οὐδὲ φανερὸν πότερον πρὸς τὴν διά-

νοιαν πρέπει μᾶλλον ἢ πρὸς τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος, cfr 167, 10, 12; — 232, 22: καὶ πρὸς τὰς πολεμικὰς πράξεις — οὗτοι γεγυμνασμένοι; 254, 14: χρήματα παρέξειν πρὸς τὸν πόλεμον; 271, 13: μέγιστον δὲ — πρὸς τὸ διαμένειν τὰς πολιτείας, similiter cum Infinitivi Accusativo 12 locis. Huc referenda etiam haec: 19, 27: τὰ πρὸς τὸ τέλος, „die Mittel zu dem Zweck" (Kirchm. p. 18); 19, 3: τὸ πρὸς τὰς ἀπολαύσεις τὰς σωματικὰς ζητοῦσιν.

10) Saepe πρός praepositionem in comparandis inter se duabus rebus usurpatam legimus ad significandam rem, quacum altera comparatur. Nonnulla sufficient exempla: 21, 15: ἔμπειρον εἶναι πρὸς ἄλληλά τε τούτων τίνα λυσιτελέστατα; 24, 9: τὸ δ' ἄρρεν — πρὸς τὸ θῆλυ τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, cfr 44, 21; — 24, 17: ὅπερ πέπονθε τὸ πρεσβύτερον πρὸς τὸ νεώτερον καὶ ὁ γεννήσας πρὸς τὸ τέκνον; 37, 26: θεωροῦμεν ὀλίγους — διαφερομένους πρὸς πολλοὺς συμβάλλοντες τοὺς κεκτημένους ἰδίᾳ τὰς κτήσεις, cfr 99, 3; 102, 7; 208, 24; — 55, 31: εἴ τι καλῶς ἢ μὴ καλῶς πρὸς τὴν ἀρίστην νενομοθέτηται τάξιν; 66, 25: πολιτεύεσθαι — δοκοῦσι — περιττῶς πρὸς τοὺς ἄλλους; 99, 5: τὸ μέγεθος ἐνάμιλλον εἴη καὶ πρὸς πλοῦτον καὶ πρὸς ἐλευθερίαν. — Huc referenda ea quoque, in quibus πρός c. Acc. rem significat, cuius similis aut dissimilis altera esse dicitur. 4, 27: ὁμοίως τοῖς ἄλλοις μέρεσιν ἕξει πρὸς τὸ ὅλον; 32, 17: ὁμοιότητας, αἳ γίνονται τοῖς τέκνοις πρὸς τοὺς γεννήσαντας; 63, 41: ἔχει δ' ἀνάλογον ἡ Κρητικὴ τάξις πρὸς τὴν Λακωνικήν, cfr 237, 20; 252, 30; — 132, 6: ἀναγκαῖον — τὴν δύναμιν ὑπάρχειν πρὸς τὰς πράξεις σύμμετρον, cfr 215, 25; — 160, 2: ἀτιμίᾳ ζημιούσθω πρεπούσῃ πρὸς τὴν ἁμαρτίαν. — 4, 16: τοῦτο γὰρ πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα τοῖς ἀνθρώποις ἴδιον; 9, 13: ἔστι δὲ τὸ ἄρρεν πρὸς τὸ θῆλυ — κρεῖττον; 14, 29: τῶν ζῳοφάγων καὶ τῶν — οἱ βίοι πρὸς ἄλληλα διεστᾶσιν; 95, 17: τὴν διαφορὰν τῶν πολλῶν πρὸς τοὺς ὀλίγους, cfr 133, 34; 199, 8; — 182, 16: ἡ δὲ δωριστὶ ταύτην ἔχει τὴν φύσιν πρὸς τὰς ἄλλας ἁρμονίας; 241, 19: διῄρηται καὶ ἡ φυλάττουσα (sc. ἀρχή) πρὸς

τὴν πραττομένην, „ist getrennt von — —" (Kirchm. p. 221).

Comparandi vim quandam πρός habere videtur in iis quoque, quae exstant 17, 26: αὐτὰ γὰρ τὰ χρήσιμα πρὸς αὐτὰ καταλλάττονται — οἷον οἶνον πρὸς σῖτον διδόντες καὶ λαμβάνοντες. In his enim qua re quid permutetur significat, ut idem fere valeat quod ἀντί c. Genit., cfr Eucken p. 72 et Bonitz Ind. Ar. s. v. πρός extr.

b. In Ath. Polit.

Etiam in Ath. Polit. πρός praepositio saepissime cum Accusativo casu coniuncta est (69 locis).

1) *Vi primaria locali* usurpata est in his: 15, 24: προσαναβῆναι πρὸς τὸ πρόπυλον τῆς ἀκροπόλεως; 61, 26: βαδίζουσι πρὸς τὸν λίθον.

Cum hoc usu haec cohaerent figurata: 28, 21: πρὸς τὴν πόλιν ὀψὲ προσελθόντα, „in das politische Leben eingetreten" (K. et K. p. 48); 29, 11: πρὸς τὸ δημαγωγεῖν ἐλθόντος Περικλέους; 17, 23: (νόμος) ὁ μάλιστα ἀνήκων πρὸς τὴν τῆς τυραννίδος — — (Accusativum casum substantivi apparet intercidisse); 45, 19: ὅπως προσιστῆται τὸ πλῆθος πρὸς τὴν ἐπικύρωσιν τῆς χειροτονίας; 34, 16: νεῖμαι δὲ καὶ τοὺς ἄλλους πρὸς τὴν λῆξιν ἑκάστην; 31, 21: πρὸς τὰ παραυτίκα βλέποντες; 40, 25: πολὺ πρὸς ὠμότητα καὶ πονηρίαν ἐπέδοσαν.

2) Eodem sensu, quo latinum „—versus", fennicum „-päin", ut sine motus notione quonam quid vergat significet, πρός c. Acc. usurpatum non inveni.

3) Hominem, ad quem motus directus est, his locis significat: 16, 1: ἐλθόντες πρὸς τὸν Πεισίστρατον; 33, 11: ἔνδειξιν αὐτοῦ εἶναι καὶ ἀπαγωγὴν πρὸς τοὺς στρατηγούς; 36, 18: πρὸς Λακεδαιμονίους πρεσβευσάμενοι; 39, 22: διεσπάρησαν οἱ λόγοι πρὸς τὸ πλῆθος; 41, 19: ἀποστάντος παντὸς τοῦ δήμου πρὸς αὐτούς; 41, 26: διεπέμποντο — — πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεῖ. — Similem vim habet, ubi de magistratibus ponitur, ad

quos res aliqua refertur: 4, 12: *πρὸς* [*τὴν τῶν*] *Ἀρεοπαγιτῶν βουλὴν εἰσαγγέλλειν;* 57, 10: *κληροῦσι δὲ καὶ* <*τοὺς*> *τετταράκοντα,* — —, *πρὸς οὓς τὰς ἄλλας δίκας λαγχάνουσιν;* 63, 10: *γραφαὶ δ[ὲ καὶ δ]ίκαι λαγχάνονται πρὸς αὐτόν* — —, similia 64, 22, 26; 66, 3; — 66, 20: *εἰσὶ δὲ καὶ γραφαὶ πρὸς αὐτούς;* 59, 6: *(κληροῦσι) λογιστὰς δέκα* — —, *πρὸς οὓς ἅπαντας ἀνάγκη* — — *λόγον ἀπενεγκεῖν.*

4) *Temporali vi* nusquam est usurpatum.

5) Cum verbis dicendi, ut cui quid dicatur significet, *πρός* c. Acc. coniunctum legimus 23, 2: *ἐλέχθη* — *τὸ μὴ φυλοκρινεῖν πρὸς τοὺς ἐξετάζειν τὰ γένη βουλομένους,* cfr 28, 1, 3; — 48, 19: *διαλέξεται πρὸς τὸν δῆμον.*

In quem directa sit amica aliqua actio aut animi affectio, *πρός* c. Acc. significat in his: 17, 20: *πρὸς ἀμφοτέρους ἐπεφύκει καλῶς;* 39, 22: *πρὸς τὸν Θηραμένην οἰκείως εἶχον;* 18, 15: *ἡ πρὸς τοὺς Ἀργείους — φιλία,* cfr 18, 28; 21, 3. Item in talibus, ubi de foedere faciendo aut facto agitur: 14, 23: *ἐπικηρυκευσάμενος πρὸς τὸν Πεισίστρατον;* 33, 22: *συνθήκας συντίθεσθαι πρὸς οὓς ἂν ἐθέλωσιν;* 44, 8: *διελύθησαν πρὸς τοὺς ἐν Ἐλευσῖνι;* 32, 10: *διὰ τὴν πρὸς βασιλέα συμμαχίαν;* 67, 8: *τὰ σύμβολα τὰ πρὸς τὰς πόλεις κυροῦσι.*

Cum verbis, quae inimicam actionem significant, *πρός* c. Acc. eodem quo in antecedentibus sensu coniunctum legitur in his: 4, 24: *καὶ γὰρ πολι*[*τικώτατα*] *πρὸς ἑκατέρους — μάχεται,* cfr 25, 12; — 10, 9: *εἵλετο πρὸς ἀμφοτέρους ἀπεχθέσθαι;* 64, 23: *κἄν τις ἱερεωσύνης ἀμφισβητῇ πρός τινα;* 21, 21: *ἐστασίαζον πρὸς ἀλλήλους Ἰσαγόρας — καὶ Κλεισθένης;* 26, 11: *διαφερόμενοι πρὸς ἀλλήλους;* 29, 25: *ἀντιδημαγωγῶν πρὸς τὴν Κίμωνος εὐπορίαν;* 43, 2: *πρὸς μηδένα μνησικακεῖν πλὴν πρὸς τοὺς τριάκοντα — μηδὲ πρὸς τούτους, ἐὰν* —; 8, 20: *νόμον ἔθηκε πρὸς αὐτοὺς*

ἴδιον; 13, 13: *διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλονικίαν;* 29, 20: *ὁ πρὸς Πελοποννησίους πόλεμος*, cfr 18, 8.

6) Eodem sensu quo germanicum „hinsichtlich“, „in Bezug auf“, „in Rücksicht auf“, *πρός* c. Acc. usurpatum est in his: 27, 20: *δοκῶν ἀδωροδόκητος εἶναι καὶ δίκαιος πρὸς τὴν πολιτείαν;* 13, 9: *διετέλουν νοσοῦντες τὰ πρὸς ἑαυτούς.*

7) Ad quam normam aut regulam quid dirigatur, acccommodetur, fiat, *πρός* praepositione exprimitur in his: 9, 20: *ἐποίησε δὲ καὶ σταθμὰ πρὸς τὸ νόμισμα;* 56, 5: *(ἐπιμελοῦνται) ὅπως οἵ τε μυλωθροὶ πρὸς τὰς τιμὰς τῶν κριθῶν τὰ ἄλφιτα πωλήσουσιν καὶ οἱ ἀρτοπῶλαι πρὸς τὰς τιμὰς τῶν πυρῶν τοὺς ἄρτους.*

8) Simili atque in Politicis (v. p. 108 sub 8) causali sensu *πρός* c. Acc. non usurpatur, nisi fortasse hoc uno loco: 12, 12: *ὀνειδίζων πρὸς τὰς ὕστερον αὐτῶν μεμψιμοιρίας.*

9) Crebrior est usus, quo quem in usum, quem ad finem, quo consilio quid fiat *πρός* praepositione exprimitur. Hanc autem finalem praepositionis vim prope ad localem accedere demonstrant haec: 68, 23: *τοὺς δ' ἄλλους* (sc. *στρατηγούς) πρὸς τὰ παρόντα πράγματα ἐκπέμπουσιν;* 8, 5: *(ἀρχή) τεταγμένη πρός τε τὰς εἰσφορὰς καὶ τὰς δα[πάνας];* 49, 18: *ποιοῦσι — ἀρχαιρεσίας — τῶν πρὸς τὸν πόλεμον ἀρχῶν*, cfr 47, 18 et 68, 12. Sunt enim illa quasi in transitu ex locali ad vere finalem usum, cuius posterioris haec sunt exempla: 58, 25: *χρῶνται δὲ τοῖς ἐπωνύμοις καὶ πρὸς τὰς στρατείας;* 2, 22: *ὅπως — τὰ θέσμια φυλάττωσι πρὸς τὴν τῶν [παρανομού]ντων κρίσιν;* 16, 12: *προεδάνειζε χρήματα πρὸς τὰς ἐργασίας;* 44, 2: *τὰ χρήματα — ἃ οἱ τριάκοντα πρὸς τὸν πόλεμον ἔλαβον*, quibus fortasse addi potest locus lacunosus 20, 25: *εὐπόρησαν χρημάτων — — πρὸς τὴν τῶν Λακώνων βοήθειαν*, v. notam ad h. l.; 39, 9: *ταῦτ' ἐποίουν — τοὺς τῷ δήμῳ πρὸς χάριν ὁμιλοῦντας.*

10) Ad significandam eam rem, quacum altera comparatur, cuius similis aut dissimilis esse dicitur,

πρός c. Acc. hoc uno loco usurpatum invenimus: 30, 2: *πρὸς δὴ ταύτην τὴν χορηγίαν ἐπιλειπόμενος ὁ Περικλῆς τῇ οὐσίᾳ — — κατεσκεύασε μισθοφορὰν τοῖς δικασταῖς.*

6. ὑπό.

A. Cum Genitivo.

a. In Politicis.

Ex locis 74, quibus *ὑπό* praepositionem in Politicis positam invenimus, 69 reperiuntur, quibus cum Genitivo coniuncta est.

1) Atque horum longe plurimi sunt, quibus *ὑπό*, Genitivis personarum praepositum, sicut latina praepositio „a", „ab" c. Abl. verbis transitivis passivae formae adiunctum est, ut hominem significet, a quo actio his verbis significata profecta est, quo auctore fit. Nonnulla sufficient exempla: 3, 20: *πᾶσα γὰρ οἰκία βασιλεύεται ὑπὸ τοῦ πρεσβυτάτου;* 9, 12: *ἄρχεσθαι ὑπ' ἀνθρώπου*, cum eodem verbo 9 locis; 28, 31: *ἕτεραι* (sc. *πολιτεῖαι*) *τυγχάνουσιν ὑπὸ τινῶν εἰρημέναι*, similia 7 locis; 51, 11: *τοὺς δ' ἄρχοντας ὑπὸ τοῦ δήμου αἱρετοὺς εἶναι πάντας*, cfr 67, 14; — 69, 10: *ἓν γὰρ ὑφ' ἑνὸς ἔργον ἄριστ' ἀποτελεῖται;* 76, 28: *ὅλμους εἶναι τοὺς ὑπὸ τῶν ὁλμοποιῶν, πεποιημένους, οὕτω καὶ Λαρισαίους τοὺς ὑπὸ τῶν δημιουργῶν πεποιημένους;* 117, 33: *ἀναγκαῖον ἀρίστην εἶναι τὴν ὑπὸ τῶν ἀρίστων οἰκονομουμένην (πολιτείαν);* 255, 33: *ἀδικούμενοι γὰρ ὑπ' αὐτῶν οἱ γνώριμοι ἐξέπιπτον*, cfr 272, 14; 287, 34; — 271, 15: *ὄφελος γὰρ οὐδὲν τῶν — νόμων καὶ συνδεδοξασμένων ὑπὸ πάντων τῶν πολιτευομένων, εἰ μὴ — —;* 280, 23: *ὑπὸ τῶν ἀρχομένων φθονοῦνται.* — Raro *ὑπό* c. Genit. hac vi verbis intransitivis activae aut mediae formae adiunctum invenimus: 216, 11: *ὑπὸ τίνων (δεῖ γίνεσθαι τὰς ἀρχάς);* 250, 4: *ἀπολομένων πολλῶν ὑπὸ τῶν Ἰαπύγων*, cfr 250, 7; — 251, 3: *καὶ Ἀμφιπολῖται δεξάμενοι Χαλκιδέων*

ἐποίκους ἐξέπεσον ὑπὸ τούτων; 286, 40: *παθεῖν τι ὑπὸ τῶν τοιούτων.*

Cum substantivis verbalibus *ὑπό* c. Genit. hoc sensu non coniungitur nisi his locis: 116, 11: *φέρειν τὴν τῶν ἐλευθέρων ἀρχὴν ὑπὸ τῶν — ἡγεμονικῶν*; 275, 2: *ἡ δὲ Φιλίππου (ἐπιβουλή) ὑπὸ Πανσανίου*, cfr 275, 3; — 282, 23: *τοῦ Ὀλυμπίου ἡ οἰκοδόμησις ὑπὸ τῶν Πεισιστρατιδῶν.*

2) Haud ita raro *ὑπό* praepositio Genitivis rerum praeposita legitur, ut ab his rebus aliquid quasi agi significet: 9, 7: *ἄρχεσθαι — ὑπὸ τῆς ψυχῆς — ὑπὸ τοῦ νοῦ*; 15, 8: *ἡ — τοιαύτη κτῆσις ὑπ' αὐτῆς φαίνεται τῆς φύσεως δεδομένη πᾶσιν*; 47, 31: *παιδευομένοις — ὑπὸ τῶν νόμων*, cfr 115, 26, cum eodem substantivo 194, 16; 196, 30; — 110, 33: *τοῦ γὰρ ἑνὸς ὑπ' ὀργῆς κρατηθέντος*; 170, 4: *ἀφαιρεῖσθαι τὴν δύναμιν ὑπὸ τῶν — γυμνασίων*; 265, 1: *μὴ πιστεύειν τοῖς σοφίσματος χάριν — συγκειμένοις, ἐξελέγχεται γὰρ ὑπὸ τῶν ἔργων*; 275, 12: *κατεχόμενος ὑπὸ πολέμου πρὸς Σίρραν*, cfr 180, 7: *ὑπὸ ταύτης τῆς κινήσεως κατακώχιμοί τινες εἰσίν*; 280, 38: *βασιλεία δ' ὑπὸ τῶν ἔξωθεν — φθείρεται.* Bis *ὑπό*, Genitivo rei praepositum, verbo intransitivo adiunctum invenitur: 237, 3: *ὑπὸ τῆς εὐταξίας δεῖ τυγχάνειν τῆς σωτηρίας (τὴν ὀλιγαρχίαν)*; — 182, 11: *Φιλόξενος ἐγχειρήσας ἐν τῇ δωριστὶ ποιῆσαι διθύραμβον — — ὑπὸ τῆς φύσεως αὐτῆς ἐξέπεσεν εἰς τὴν φρυγιστί.* — Unus restat locus, ubi *ὑπό* idem fere valet quod *ἀπό*: 127, 4: *τὸ γενόμενον ὑπὸ τῆς τέχνης*, idem fere quod *ἀπὸ τῆς τέχνης* (cfr Eucken p. 73).

b. In Ath. Polit.

18 locis *ὑπό* praepositio usurpata exstat, 17 locis cum Genitivo coniuncta.

1) Eadem vi et significatione, qua latinum „a“, „ab“ c. Abl., *ὑπό* Genitivis personarum praepositum verbis passivae formae adiungitur duodecim locis, ex quibus ex-

scribemus hos: 5, 20: συνέβη τῷ Σόλωνι — παραστρατηγηθῆναι ὑπὸ τῶν φίλων; 30, 12: κρινόμενος ὑπό τινων διὰ τὸ ἀποβαλεῖν Πύλον; 36, 3: οἱ ὑπὸ τῶν πενταχισχιλίων αἱρεθέντες; 58, 23: ἐάν τις ἀδικηθῇ ὑπὸ τοῦ διαιτητοῦ.

Verbis intransitivis eodem sensu adiunctum est 14, 2: [ὑ]πὸ τῶν ἀντιστασιωτῶν ταῦτα πεπονθώς; 19, 13: ὁ μὲν Ἁρμόδιος — ἐτελεύτησεν ὑπὸ τῶν δορ[υ]φόρων; 20, 9: ἐν τούτοις ὧν ἐξέπεσεν ὑπὸ Κλεομένους; 37, 6: οὐ συναρεσκόμενοι τοῖς ὑπὸ τῶν τετρακοσίων γινομένοις.

Substantivis verbalibus ὑπό c. Genit adiunctum non invenitur.

2) Eodem quo in Politicis sensu Genitivis rerum praeposita ὑπό praepositio nusquam legitur.

3) Causali sensu, ut qua ex causa, quamobrem quid fiat significet, semel usurpatur: 19: 30: ὑπὸ τῆς ὀργῆς οὐ κατεῖχεν ἑαυτόν.

B. Cum Dativo.

In Politicis haec praepositio nusquam legitur. Omnino apud Aristotelem invenitur raro.

In Ath. Polit. semel usurpatur: 61, 26: βαδίζουσι πρὸς τὸν λίθον ὑφ' ᾧ τὰ τόμι' ἐστίν, sensu primario, quo rem significat, sub qua quid est, situm est.

C. Cum Accusativo.

a. In Politicis.

5 sunt loci, quibus ὑπό cum Accusativo coniunctum legitur.

1) *Locali sensu*, ut locum significet, sub quo quid positum est, situm habet, hoc uno loco usurpatum est: 144, 30: πρέπει δ' ὑπὸ μὲν τοῦτον τὸν τόπον — ἀγορᾶς εἶναι κατασκευήν.

2) *Temporalis usus* duo reperiuntur exempla: 250, 10: *διὰ τὸ ἐκ καταλόγου στρατεύεσθαι ὑπὸ τὸν Λακωνικὸν πόλεμον*; 261, 38: *συνέβη — τοῦτο — ὑπὸ τὸν Μεσηνιακὸν πόλεμον*, in quibus *ὑπό* praepositione temporis spatium significatur, in quo quid accidit.

3) Saepe apud Aristotelem (v. Eucken p. 74) *ὑπό* c. Acc. translato sensu usurpatur, ut id significet, cui quid subiectum est. Huius usus haec duo in Politicis reperiuntur exempla: 91, 3: *μηδεὶς — τῶν ὑπὸ τὰς συνθήκας*; 242, 4: *(αἱ ἀρχαί) αἱ ὑπὸ ταύτας (τὰς ἀρχάς)*, his subiecti.

b. In Ath. Polit.

ὑπό c. Acc. nusquam invenitur.

VI. Conspectus *).

Iam exposito praepositionum in P. et in A. P. usu, quo facilius appareat, num quid adiumenti ex hoc usu ad cognoscendam huius libri originem possit afferri, videndum nobis est, quaenam res huius usus sint propriae. Quod quo melius perspiciamus, eas quas vidimus inter A. P. et P. esse usus similitudines et diversitates in conspectu ponamus necesse est, in comparationem vocatis ceteris quoque libris Aristoteleis et communi Atticorum usu. Singularum igitur praepositionum usus breviter percurramus.

ἀντί (v. p. 1).

Huius praepositionis usus, qualis omnino apud A. est, nihil praebet, quod a communi Attice dicendi consuetudine abhorreat (cfr Eucken p. 7). Itaque in P. nihil invenimus, nisi pervulgatissima exempla (cfr Lutz p. 40 sq.), nihil quod Ari-

*) P. = Politica; A. P. = Ath. Polit.; A. = Aristoteles.

stotelis sit proprium. Idem prorsus de A. P. dicendum. Causalis significationis, quae minus fortasse est usitata (exx. ap. Euckenium et Lutzium ll. cc.), nullum in his libris invenitur vestigium.

ἀπό (v. pp. 1—7).

In *locali usu* neque in P., excepta fortasse locutione χωρὶς ἀπό, neque in A. P. quidquam inest, quod Aristotelis prae ceteris scriptoribus sit proprium (cfr Lutz p. 42 sq.; Kühner § 430, 1).

Temporalis autem locutio ἀπ' ἀρχῆς sic usurpata, ut idem significet atque ἐν ἀρχῇ, Aristotelis est propria. Quae dicendi formula in libris Aristoteleis raro invenitur (multo saepius eodem sensu usurpatur locutio ἐξ ἀρχῆς, v. infra), in A. P. nusquam.

Quod idem in usu *translato* videre licet, deesse in A. P. quidquid rarius est et minus usitatum [velut ἀπό ad indicandum fontem Genitivis personarum praepositum (de quo v. Lutz p. 43 extr.), ἀπό pro ὑπό usurpatum]; nullas hoc opus significationis varietates exhibere videtur nisi usitatas.

ἐκ (v. pp. 8—19).

Localis usus et in P. et in A. P. plane ad communem Atticorum loquendi morem est accommodatus (cfr Lutz p. 46 sqq). Earum autem varietatum, quas in P. habemus, usitatissimas quasque in A. P. agnoscimus (cfr p. 8 et 16).

Temporalis locutio ἐξ ἀρχῆς sic usurpata, ut idem valeat atque ἐν ἀρχῇ, Aristotelis est propria. Itaque hanc locutionem in A. P. prorsus similem esse atque in scriptis Aristoteleis (cfr Eucken p. 10 sq.), fortasse non alienum est hoc loco iterum monere.

Translati usus eae fere in P. inveniuntur varietates, quae in communi usu (cfr Lutz l. c.). Ex quibus quod in A. P. nonnullae desunt [v. sub 6), 7), 13), 14)], quacunque ex causa accidit, nihil ad rem, et minorem huius operis

ambitum reputanti minime mirum videbitur. Singula exempla si spectamus, multae sunt in P. dicendi formulae sermonis Aristotelei propriae (velut ἐκ προαιρέσεως, ἐξ ὑποθέσεως, ἐκ τῶν ὑπαρχόντων, ὑποκειμένων, ἐνδεχομένων, ἐκ προσαγωγῆς, cfr Eucken p. 12 extr.), a communi oratione alienae, quas in A. P. non invenias. Paucae in utroque opere reperiuntur usitatiores, velut ἐκ προνοίας, cfr praetera sub 3) et 4).

πρό (v. pp. 19—21).

Huius praepositionis in A. P. et in P. usus inter se comparantibus apparebit, de quo saepius iam monuimus, usitatissima esse quae in A. P. exstant exempla, rariora et minus usitata omnia deesse.

ἐν (v. pp. 21—33).

Localis usus varietates, quas in P. et in A. P. reperirimus, si quis cum iis, quas ex Atticornm dicendi usu cognitas habemus (cfr Lutz pp. 23—29) comparaverit, videbit nullam esse in illis novam aut quae Aristotelis sit propria, usumque huius praepositionis localem in P. accommodatum esse ad communem sermonis consuetudinem. In A. P. ex huius usus varietatibus requiret eam [v. sub 5)], quae a perspicuo et tenui dicendi genere, qualis in hoc libro est, remotior fortasse haberi potest. Singulas autem locutiones spectanti facile apparebit multo exiliorem esse in A. P. quam in P. usum.

Temporalis usus nihil habet Aristotelei coloris; et in P. et in A. P. prorsus ad communem usum est accommodatus.

De *translati usus* varietatibus idem dicendum, quod modo diximus de iis, quas in locali usu reperimus (cfr Lutz p. 29 et 32 sqq.). Hoc tamen addendum, duas esse, quarum, quum in P. saepissime inveniantur, nullum in A. P. est exemplum nisi unum [v. sub. 9) et 10)]. Quas utrasque docti aut certe difficilioris sermonis colorem prae se ferre, poste-

riorem praeterea in communi Atticorum usu non apparere nisi raro (v. Lutz p. 36), fortasse dignum est quod animadvertamus. Etiam de singulis idem in hoc usu dicendum, quod in locali usu supra diximus. Licet paucae in P. reperiantur locutiones Aristoteleae (ex. gr. *ὑπάρχειν ἔν τινι, ἐν χειρὸς νόμῳ, ἐν παραδρομῇ, ἐν ὀργάνου εἴδει*), non tam sunt vulgaria atque trita omnia ut in A. P.

σύν (v. p. 33).

Hanc praepositionem in A. P. non saepius inveniri, quam in libris Aristoteleis, satis habemus monuisse.

εἰς (v. pp. 34—43).

Quod in A. P. huius praepositionis usus paullo frequentior est quam in P., ex ea re nihil, opinor, concludi potest. Multum enim in huiusmodi rebus casui tribuendum esse, nemo est quin concedat.

Quod autem *usus localis* proprius in A. P., figuratus in P. crebrior est et copiosior (cfr quae protuli exx. p. 34 sq. et 39 sq.), id fortasse non mero casu factum, sed aliqua ex parte ex dissimili horum operum natura et argumento explicandum. Hoc cadit in has locutiones: *ἄρχων εἰς Σαλαμῖνα, ἀμφικτύονες εἰς Δῆλον* sim. (v. p. 39), quas in P. non invenimus, et in eam quoque usus diversitatem transferri potest, quae sub 3) apparet.

Temporalis usus et in A. P. et in P. plane ad communem sermonis consuetudinem accommodatus est; usitatiora fortasse et magis vulgaria sunt, quae in A. P. exstant exempla (cfr Lutz pp. 9—11).

Translati usus easdem et in P. et in A. P. reperimus varietates, quas apud Atticos (cfr Lutz p. 15 sq, 18 sq, 21). Singula autem exempla spectanti, etsi nullae fere in P. occurrunt eiusmodi locutiones, quae in formulas sermonis Aristotelei proprias abierint, tamen apparet, difficilioris et con-

torti sermonis colorem in Politicorum exemplis conspicuum esse, quum in A. P.. magis ad communem et vulgarem dicendi morem formata sit oratio.

ὡς (v. p. 43).

Hanc praepositionem, in scriptis vere Aristoteleis rarissimam, in A. P. non inveniri nisi semel, commemoratione dignum est.

ἀνά (v. p. 43 sq.).

Haec quoque praepositio, ut in omnibus libris Aristoteleis, sic in A. P. legitur raro.

διά.

Cum Genitivo (v. pp. 44—48). *Localis usus* locutiones, quas ex P. protulimus (v. p. 44), apud Atticos non usurpantur nisi raro [cfr Lutz p. 66 sub 5), Kühner § 434, I sub 3) c)]. Itaque dignum videtur quod animadvertamus, locutionem *εἶναι διά τινος* et in P. et in A. P. reperiri.

Temporalis usus in P. plane ad communem dicendi usum accommodatus est. Quod idem etiam in A. P. valet, excepto quod ad significandum temporis spatium, quo interiecto quid evenit, *διά* c. Acc. non est usurpatum. Locutio *διὰ βίου* apud A. usitatissima (v. Eucken p. 37).

De *translati usus* varietatibus hoc unum commemorandum, causalem *διά* praepositionis cum Genit. coniunctae usum, qui Aristotelis est proprius, in A. P. autem deest, a communi Atticorum dicendi genere alienum esse.

Cum Accusativo (v. pp. 48—52). Huius praepositionis in P. et in A. P. usus easdem exhibet varietates, quas ex vulgari sermone cognitas habemus, nihil quod Aristotelis prae Atticis scriptoribus sit proprium. Id unum hoc loco monendum, cum causali coniunctam finalem significationem, cuius

nullum in A. P. est exemplum, apud Atticos non inveniri nisi raro [exx. ap. Kühnerum § 434, II sub 3) b); cfr Lutz p. 68 sub 5)].

κατά.

Cum Genitivo (v. p. 53 sq.). De hac praepositione satis habemus monuisse eum usum, quo idem valet atque *περί* c. Genit. vel Acc. — quem usum Eucken (p. 40) apud A. omnium dicit esse frequentissimum, cuius in A. P. nullum exstat exemplum — apud Atticos non ita frequentem esse [v. Lutz p. 72 sub 8; Kühner § 433 b II sub 3)a)]. *κατά* c. Genit. verbo *ὀμνύναι* adiunctum v. Ind. Ar. s. v. *ὀμνύναι.*

Cum Accusativo (v. pp. 54—63). Haec praepositio tot habet significationis varietates, ut minime mirum sit, non omnes in unoquoque Aristotelis opere reperiri. Itaque quod in *locali usu*, qualis in P. est, nullum habemus exemplum, in quo *κατά* c. Acc. latinae locutioni „e regione" respondeat, ex ea re minime concludi potest illam significationem ab Aristotele esse alienam. Multo etiam minoris est momenti, si qua varietas in A. P., tam parvi ambitus opere, non invenitur.

Temporalis usus et in P. et in A. P. cum communi omnium scriptorum usu congruit.

Translati usus multae in A. P. desunt varietates [*κατά* c. Acc. = „hinsichtlich", *κατά* causali vi, instrumentali vi usurpatum, cfr sub 5), 6), 7)]. Quas omnes in communi Attice dicendi usu [v. Lutz p. 79 sqq.; Kühner § 433 b I sub 3) b)] minus usitatas esse, non alienum videtur monere. Atque singula si spectamus exempla, multo exiliorem in A. P. quam in P. esse huius praepositionis usum vix est quod dicamus. Ex locutionibus eas fere in A. P. legimus, quae usitatiores sunt et apud Atticos quoque inveniuntur, velut *καθ' ὅσον, κατὰ μέρος, κατὰ μικρόν* [v. Lutz p. 76 extr. 78 f. extr. 80 sub 11)]. Multae autem in P. sunt locutiones, quae in formulas sermoni Aristotelis philosophico proprias abierunt (velut *κατὰ λόγον; καθ' ἕκαστον, ἕνα, καθ'*

αὐτό; κατὰ συμβεβηκός, cet.), in A. P. autem non occurrunt quaerenti.

ὑπέρ.

Cum Genitivo (v. p. 63 sq.). Huius praepositionis in A. P. et in P. usus eo tantum inter se differunt, quod localis significationis, quae in P. deest, nonnulla in A. P. exstant exempla. Sed hunc usum, quamvis in P. non inveniatur, ab A. alienum non esse docent exempla apud Euckenium p. 48. Ceterum *ὑπέρ* praepositionis usus et in P., ut omnino apud A., et in A. P. plane ad communem omnium scriptorum loquendi consuetudinem est accommodatus.

Quod idem cadit in *ὑπέρ* c. Acc. (v. p. 64 sq.).

μετά.

Cum Genitivo (v. pp. 65—68). In Politicis nullam invenimus usus varietatem, quae Aristotelis prae Atticis scriptoribus sit propria. Singula autem exempla si respicimus, quamvis nulla reperiatur locutio, quam A. praecipue adamaverit aut quae ab eo sit novata, multa tamen in P. sunt liberiora, minus usitata, velut ea, in quibus quale quid sit aut quomodo quid fiat locutione *εἶναι μετά* significatur [v. sub 3)]. Eiusmodi exempla in A. P. nulla inveniuntur. Ceterum de huius praepositionis in A. P. usu hoc unum monendum, significationem „zu Gunsten“ (v. p. 67), licet in P. non appareat, tamen apud A. inveniri, quamvis raro (v. Eucken p. 46). Kühner et Lutz nullam fecerunt huius significationis mentionem, sed v. exx. apud Kühnerum § 439, I, 1) sub fin., apud Lutzium p, 82, 2, 8, 9.

Cum Accusativo (v. pp. 68—70). Huius praepositionis usus, si unum locum excipias (v. p. 69), non praebet nisi usitatissima exempla. Et in P. et in A. P. cum communi dicendi consuetudine plane congruit (v. Lutz p. 86 sqq.). Quod autem in A. P. *μετά* c. Acc. multo saepius usurpatur quam in P., hoc minimi est momenti, quoniam argumenti natura factum esse apparet.

ἀμφί (p. 70).

Et apud A. et in A. P. deest.

περί.

Nullius fere praepositionis usus tanto in A. P. exilior est quam in P., quanto huius.

Cum Genitivo (v. pp. 70—74). In P. eas fere invenimus usus varietates, quae apud Atticos quoque sunt usitatae. Ex quibus ut pleraeque [v. 2), 3), 6), 8)] in A. P. desint, quanam ex causa acciderit haud facile dicas; nonnullae tamen [v. in P. sub 2) et 3)] haud scio an propter docti sermonis colorem ab A. P. alienae putandae sint. Singula autem exempla, quae ex utroque opere protulimus, quisquis inter se comparaverit, videbit in A. P. deesse quidquid rarum est et minus usitatum, pervulgatissima quaeque inveniri. Locutio **περὶ πλείονος ποιήσασθαι**, etsi in P. non legitur, tamen ab A. non est aliena (v. exx. ap. Euckenium p. 64).

Cum Dativo (v. pp. 74—75). Haec praepositio, apud A. ut in omni fere prosa oratione minus usitata (v. Kühner § 437, II; Lutz p. 135), neque in P. neque in A. P. invenitur.

Cum Accusativo (v. pp. 75—83). Duae sunt in P. *localis significationis* varietates, quas in A. P. non invenimus (*περί* = „ringsum in"; *περί* = *ἐν*). Quarum priorem apud Atticos minus usitatam esse, posteriorem omnino non inveniri [v. exx. ap. Kühnerum § 437, III, 1) b); apud Lutzium p, 135 sq.)], monendum est. Locutio *οἱ περί τινα* sic usurpata, ut hominem nominatum solum significet, Aristotelis est propria. Itaque hanc locutionem in A. P. sic usurpatam esse, dignum videtur quod animadvertamus. Quod vero nomen proprium huius locutionis in P. ceterisque scriptis Aristotelicis cum articulo, in A. P., ut in communi usu, et cum articulo et sine articulo ponitur, ex ea re num quid concludi possit aliud valde dubito, nisi fortasse hoc: eum qui A. P.

scripsit hac quoque in re communem dicendi usum secutum esse.

Temporalis usus, cuius in A. P. nullum exstat exemplum, apud Atticos non ita frequens est.

Translatus usus, qualis in P. est, nihil praebet, quod a communi usu sit alienum, Aristotelisque prae Atticis proprium. Quum autem in P. frequens sit multisque significationis varietatibus insignis, in A. P. tam exilis est, ut cum Politicorum usu vix possit comparari.

ἐπί.

Haec praepositio, si usus frequentiam spectas, octavum in P. (141 exx.) tertium in A. P. (114 exx.) tenet locum.

Cum Genitivo (v. pp. 83—87). *Localis usus* neque in P. neque in A. P. quidquam praebet singulare aut Aristotelis proprium. Id fortasse animadvertendum, figurata exempla plura in P. quam in A. P. reperiri. Nec minus dignum commemoratione, quod *ἐπί* c. Genit. in A. P. cum verbis motum significantibus, ut quo quid moveatur significet, non est coniunctum. Is enim usus ab A. alienus esse videtur (v. Eucken p. 50 f. extr.).

Temporalis usus non differt a communi dicendi consuetudine.

Translati usus varietates, quas in P. invenimus, etsi apud Atticos quoque haud ita raro inveniuntur [v. Lutz p. 101 extr., 105 sub 11); Kühner § 438, I sub 3) d)], colorem tamen habent sermonis docti, aut eius qui verbis utatur non popularissimis. Quo haud scio an factum sit, ut in A. P. harum varietatum exemplum non reperiatur nisi unum, apud A. usitatissimum (cfr Eucken p. 50). Quidquid enim minus usitatum est, id ab A. P. abesse saepius iam vidimus.

Cum Dativo (v. pp. 87—91). Quod idem etiam in *ἐπί* c. Dat. recte dici videtur. Quae enim significationis varietas in A. P. non apparet [v. sub 2)], ea in communi usu minus est usitata [de *ἐπί* = „ausser", „praeter" v. Kühner § 438,

II sub *β); Lutz p. 104 sqq. nulla habet exempla]. Ceterum huius praepositionis usum in A. P. paullo quam in P. esse copiosiorem apparebit temporalem, finalem, conditionalem usum [sub 3), 4), 7)], quales in utroque libro sunt, inter se comparanti. Neque tamen quidquam habet, quod ab A. alienum dici possit. Locutio ἐφ' ᾧ cum indic. fut., conditionali vi posita, etsi in P. non exstat, tamen ab A. usurpata est (v. Eucken p. 52 extr.); ἐπί cum verbo δανείζειν v. in Ind. Ar. s. v. δανείζειν.

Cum Accusativo (v. pp. 91—95). De *locali usu* satis habemus monuisse, proprium in A. P., figuratum in P. esse frequentiorem (cfr p. 91 et p. 93 sq.), locutiones autem, quarum p. 92 fecimus mentionem, apud A. usitatissimas (v. Eucken pp. 55—57), quae in A. P. non reperiuntur, raro in communi Atticorum sermone usurpari [Kühner § 438, III sub 1) b); Lutz p. 124]. — Eo sensu, ut latinae praepositioni contra respondeant, in P. usurpantur πρός c. Acc. saepissime, κατά c. Genit., ἐπί c. Acc., in A. P. duae priores, saepissime πρός, postrema nusquam. — Finalis usus exempla in A. P. frequentia esse, argumenti naturam respicienti non mirum videbitur.

παρά.

Cum Genitivo (v. pp. 95—96). Huius praepositionis in P. usus nihil praebet, quod Aristotelis prae Atticis sit proprium (cfr Lutz p. 141 sqq.). Quae autem in A. P. apparet usus varietas, ea in communi usu omnium saepissime invenitur (v. Lutz p. 142 extr.). Eodem sensu quo ὑπό c. Genit. παρά c. Genit. usurpatur apud A. saepissime (v. Eucken p. 59), apud Atticos non ita raro [Kühner § 440, a I sub 2) *δ)*; Lutz p. 145], in A. P. nusquam.

Cum Dativo (v. pp. 97—98). De huius praepositionis in P. et in A. P. usu eadem dicenda sunt, quae de παρα c. Genit. modo diximus. Usitatissima enim in A. P. reperiuntur exempla (cfr Eucken p. 59; Lutz p. 145 sqq.).

Cum Accusativo (v. pp. 98—100). Eam usus varieta-

tem (παρά = „ausser", „praeter"), cuius nullum in A. P. est exemplum, apud Atticos non inveniri nisi rarissime [v. Lutz p. 154 sub 8); Kühner § 440, a III sub 1) a) β)], dignum est quod commemoremus. Singula si spectamus exempla, apparet multas esse in P. dicendi formulas [παρὰ φύσιν, παρὰ τὸ ἀνάλογον, π. τὸν λόγον cet., v. sub 2)], apud A. et Atticos usitatas [v. Eucken p. 61; Lutz p. 152 sub 3)], quae in A. P. non occurrunt quaerenti. Quo magis dignum est quod animadvertamus, locutionem παρὰ μικρόν, apud A. usitatam, in A. P. inveniri; raro enim apud Atticos usurpatur (Lutz p. 153).

πρός.

Cum Genitivo (v. p. 101). De hac praepositione, quae in A. P. non invenitur, nihil aliud est quod moneamus, nisi quod et apud A. et apud Atticos (v. Eucken p. 68, Lutz p. 154) usurpatur raro, saepius eadem vi qua in P. (v. Lutz p. 155).

Cum Dativo (v. pp. 101—103). Huius praepositionis in A. P. usus et cum usu Aristoteleo et cum communi sermonis consuetudine plane congruit (cfr Eucken p. 68, Lutz p. 156 sqq.).

Cum Accusativo (v. pp. 103—114). In *locali* huius praepositionis usu, qualis in P. est, easdem invenimus varietates, quas in communi usu. Quarum quod in A. P. una deest (πρός = „versus"), id minimi est momenti, quoniam casu accidisse videtur; nulla enim dabatur occasio eiusmodi locutione utendi. Singula autem exempla si spectamus, apparet multo exiliorem esse in A. P. usum multisque carere figuratis et eiusmodi locutionibus, quae sunt in P., contorti aut doctioris sermonis propriae, velut συντείνειν, φέρειν πρός —, τὰ πρὸς τὸ τέλος sim., v. sub 1). Nec id minorem illius operis ambitum et argumenti naturam reputanti mirum videbitur.

Temporali sensu, cuius nullum in A. P. legimus exemplum, haec praepositio apud Atticos non usurpatur nisi raro [v. Kühner § 441, III sub 2); Lutz p. 161].

Translati usus easdem in A. P. quas in P. et in communi sermonis usu invenimus varietates. Quarum pleraeque [cfr sub 5), 7), 8), 9)] etiam si exemplorum multitudinem spectamus, satis, pro minore illius operis ambitu, inter se respondere videntur. Quae in P. saepissime, in A. P. raro inveniuntur (*πρός* = „in Rücksicht auf"; *πρός* in comparandis rebus usurpatum), propter artificiosi sermonis colorem a dicendi genere perspicuo et exili, qualis hic est, longius remotae videntur. — De singulis exemplis inter se comparatis eadem in hoc usu dicenda, quae in locali modo diximus. Multae sunt in P. locutiones Aristoteleae, quae ab A. P. absunt (velut *εἶναι, ἔχειν πρός* —; *πρός* absolute positum, *πρὸς ὑπόθεσιν, τὰ πρός τι, ἴδιος πρός* —, *διαφορὰ πρός* cet.); paucae in A. P. reperiuntur Aristoteli cum omnibus fere scriptoribus communes, ut *πρὸς χάριν* cet.

ὑπό.

Cum Genitivo (v. pp. 114—116). Primum animadvertendum est eum usum, quo *ὑπό* c. Genit. substantivis verbalibus adiungitur, qui usus in A. P. non invenitur, in communi sermone non esse frequentem [v. Kühner § 442, I sub 2) a) extr., Lutz p. 174 sqq. nulla habet exx.]. Quod in A. P. Genitivis rerum *ὑπό* non est praepositum, id, quacunque ex causa accidit, non tam grave est, ut ad eam quam nobis proposuimus rem diiudicandam quidquam valeat. Causalis usus, etsi in P. non invenitur, tamen non est ab A. alienus; exx. in Ind. Ar. s. v. *ὑπό.*

Idem de *ὑπό* c. Dat. (v. p. 116) dicendum (v. Eucken p. 73).

Cum Accusativo (v. pp. 116—117). Hunc usum quum in P., tam magno opere, non amplius quinquies inveniatur, in A. P. omnino deesse nihil mirum videtur.

Ex iis, quae supra comparantes exposuimus, haec putaverim apparere:

1:o. ἀμφί praepositio, qua numquam usus est A., in A. P. nusquam invenitur, eaeque praepositiones, quas apud A. rarissime legimus (σύν, ὡς, ἀνά, περί c. Dat., πρός c. Genit.), etiam in A. P. aut rarissime aut omnino non usurpantur.

2:o. Reliquarum praepositionum usus, sive varietates sive singulas locutiones spectamus, in A. P. multo exilior est quam in P. ceterisque scriptis Aristoteleis. Desunt enim in Ath. Polit.

a) multae usus varietates, quarum haec discerni possunt genera:

α) eiusmodi varietates, quae et apud A. et in communi sermonis usu inveniuntur raro, velut διά c. Genit. causali sensu, διά c. Acc. finali sensu, ἐπί = „ausser“, „praeter“.

β) nonnullae, quae Aristotelis sunt propriae, in communi autem usu aut raro aut omnino non inveniuntur, velut πρό in comparandis rebus, κατά c. Genit. = περί c. Genit. aut Acc., κατά c. Acc. = „hinsichtlich“, κατά c. Acc. causali vel instrumentali vi, περί c. Acc. = ἐν, παρά c. Genit. = ὑπό c. Genit., cet.

γ) nonnullae, quae et apud A. et in vulgari sermone inveniuntur, sed quae aut a dicendi genere libelli Ath. Polit. aut ab argumenti natura videntur esse alienae, aut casu desunt, velut ἐκ in commutatione indicanda, ἐκ de materia, de partibus, ἐν de re ex qua quid pendet, ἐν pro Dat. instrumenti, εἰς in commutatione indicanda, ἐπί c. Genit. verbis percipiendi adiunctum, παρά c. Genit. de homine alicuius rei auctore, cet. Nec id non monendum, figuratum quarundam praepositionum usum in A. P. multo exiliorem esse quam in P. v. ἐκ, εἰς, ἐπί c. Genit., ἐπί c. Acc. sub 1).

b) multae locutiones:

α) a communi usu alienae, quae in formulas sermonis Aristotelei proprias abierant, ut *ἐκ προαιρέσεως, ὑποθέσεως, προσαγωγῆς, ἐκ τῶν ἐνδεχομένων; ὑπάρχειν ἔν τινι; κατὰ λόγον, παρὰ λόγον, καθ' ἕνα, κατ' ἰδίαν; οὕτως, ὁμοίως* cet. *περί; πρὸς (τὴν) ὑπόθεσιν,* cet.

β) quae etiam in communi usu inveniuntur, quamvis fortasse rarius, quam apud A., velut *ἐξ ἴσου, ἐκ φύσεως; ἐν ὀφθαλμοῖς, ὡς ἐν κεφαλαίοις εἰπεῖν; διὰ χείρων, δι' αὑτῶν ἔχειν; περί* et *πρός* absolute posita; *τὰ πρός τι;* cet.

3:o. Praepositionum in A. P. usus plane ad communem Atticorum usum est accommodatus, ita ut nullas fere praebeat nisi eiusmodi et usus varietates et locutiones, quae apud Atticos usitatae sint, omnibusque fere Atticis scriptoribus communes. Exceptis locutionibus *ἐξ ἀρχῆς* (pro *ἐν ἀρχῇ* usurpata), *ἐξ ὑπαρχῆς, οἱ περί τινα* (ad hominem nominatum solum significandum usurpata), nullae in A. P. inveniuntur Aristotelei sermonis propriae; *ἐν μέρει, εἶναι διά τινος, κατὰ μέρος, κατὰ μικρόν, τὰ περί —, ὁμοίως ἐπί —, παρὰ μικρόν, πρὸς χάριν,* similesque huius libelli locutiones non solum apud A. sed etiam in communi Atticorum usu reperias.

4:o. Neque vero quidquam in A. P. inest, quod ab A. alienum sit vel ab usu eius abhorreat.

Ex his igitur rebus satis apparet, praepositionum in A. P. usu explorato et cum Aristoteleo usu comparato non posse diiudicari aut pro certo demonstrari, sitne ille liber ab Aristotele conscriptus necne. Licet enim viderimus in eo multos usus deesse, qui Aristotelis sunt proprii, ea re haudquaquam comprobatur eum non esse ab Aristotele scriptum, quoniam nihil habet, quod ab Aristotele sit alienum vel ab

eius usu discrepet. Itaque, quantum ex praepositionum usu concludere licet, ille liber ab Aristotele potest esse conscriptus. Id enim tenendum, illum librum in Atheniensium republica enarranda et ad communem hominum sensum describenda, non, ut eos quos libros Aristoteleos vocamus, in recondita et subtili artium pervestigatione versari. Potest igitur vel potius debet haec argumentorum differentia etiam in dicendi genere et sermone apparere. Accedit, quod quidam, quamvis pauci, in Ath. Polit. inveniuntur praepositionum usus Aristotelei usus proprii. Ex quibus rebus haud scio an velis concludere librum, qui est de Atheniensium republica, re vera scriptum esse ab Aristotele, quem, quum hoc opusculum ad communem popularemque sensum accommodaret, aut dedita opera aut ipso argumento fontiumque, quibus usus est, sermone adductum, evitatis omnibus, quae contorti philosophorum et doctorum sermonis propria essent, communem Atticorum dicendi consuetudinem secutum esse.